

Pivški list

Zeleni kras

OBČINSKI PRAZNIK OBČINE PIVKA

Iz vsebine:

5 Ob občinskem prazniku
Prejemniki občinskih priznanj za leto 2025

11 Ob občinskem prazniku
Tiskovna konferenca vodstva Občine Pivka

23 Krajinski park Pivška presihajoča jezera
Velika ojezeritev Pivških
presihajočih jezer v marcu

32 Park vojaške zgodovine
Vojna do konca: reško-tržaška operacija v
aprilu in maju 1945

33 Naši kraji in ljudje
Spomini na dogodke pred 80 leti

36 Naši kraji in ljudje
Intervju: Irena Uršič

43 Dediščina
Depoji državnih muzejev v Pivki

49 Hiša Kulture
Grafična zbirka Hiše kulture raste

56 Starejši
Prireditve ob svetovnem dnevu knjige in
zaključku Krpanove bralne značke

59 Mladi
Desetletnica Kresovanja na Pivškem

66 Šport
Športna zveza Pivka nagradila najboljše
športnice in športnike

68 Šport
Ekipa ND Košana podprvakinje v dvoranskem
nogometu

Pivški list je glasilo Občine Pivka, ki izhaja šestkrat letno. Pivka, maj 2025, leto izdaje 15, številka 100.

Naslov uredništva: Pivški list, Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

E-naslov: pivski.list@pivka.si.

Glasilo je vpisano v razvid medijev pod zap. št. 1686. ISSN: 2536-4367.

Izdajatelj in založnik: Občina Pivka, Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka.

Za Občino Pivka: župan Robert Smrdelj.

Uredniški odbor: Silvo Čelhar, Damjan Fatur, Irena Margon, Katarina Temkova in Majda Žužek.

Odgovorna urednica: Alenka Furlan Čadež

Na naslovnici: Letošnji prejemniki občinskih priznanj

Fotografija na naslovnici: Valter Leban

Lektoriranje: Irena Margon, razen oglasnih in promocijskih vsebin.

Oblikovanje: Multimedijsko ustvarjanje, Denis Komen s.p.

Tisk: Abakos d.o.o.

Naklada: 2.300 izvodov.

Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Pivka in prihodkov oglaševanja.

Uredništvo si pridružuje pravico, da članke ustrezno skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko zasnovno glasila ne sodijo v eno od rubrik, ne objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

Prispevke za julijsko številko pričakujemo do 5. julija 2025.

Slavnostni govor župana Roberta Smrdelja

Foto: Valter Leban

Spoštovane občanke in občani, cenjene nagrajenke in nagrajenci, spoštovani gostje; s ponosom in hvaležnostjo vas danes nagovarjam ob prazniku naše lokalne skupnosti. Občina Pivka je bila ustanovljena leta 1994, naš občinski praznik pa je spomin na 9. maj iz leta 1869, ko se je na gradu Kalc pri Zagorju zgodil pomemben vseslovenski tabor. Kulturniško, predvsem pa politično, zborovanje je jasno izrazilo težnjo po zedinjeni Sloveniji in ta zgodovinski dogodek nas še danes opominja, da se velike spremembe začnejo z vrednotami, pogumom in enotnostjo.

Tudi leto 2024 je bilo za našo občino plodno leto z lepimi dosežki, veliko projekti in polno povezovanja. Ponovno, že sedmič, smo prejeli zlati ISSO certifikat. Ocenjevalna komisija ugotavlja naše pomembno nadpovprečne rezultate na področjih podjetniške dinamike, okolja, ekološkega kmetijstva, proračunske učinkovitosti in življenjskega standarda. Pravzaprav sem najbolj vesel, če ta razvoj čutijo v vsakdanjem življenju naši ljudje – naši občani.

Trud in vztrajnost običajno prineseta rezultate in danes s ponosom najprej izpostavljam odprtje Doma starejših občanov tukaj v Pivki. Kraj, kjer bodo naši občani na stara leta lahko preživljali dostojno in mirno starost v svojem domačem okolju. Ob odprtju so nas preplavila čustva kot redkokdaj. Od stanovalcev doma in od veliko starejših občanov prenašam zadovoljstvo in hvaležnost vsem, ki so oziroma ste prispevali k uresničitvi te pomembne zgodbe. Seveda pa so v pretečenem letu številne druge naložbe prav tako dokaz, da skupaj zmoremo veliko. Naj jih nekaj omenim: nova enota vrta v Šmihelu, prenova telovadnice v Košani in več novih otroških igrišč; izgradnja petih občinskih neprofitnih stanovanj na Kolodvorski ulici in priprava projektov in prostorskih podlag za 52 neprofitnih stanovanj v dveh stolpičih (nad Mercatorjem), za katera smo predvčerajšnjim na republiški stanovanjski sklad oddali projektni predlog. Dokončuje se temeljita

rekonstrukcija gornjega dela Radohovske in zasebna gradnja treh stolpičev z 42 stanovanji. Uredili smo prostore fizioterapije v Zdravstveni postaji Pivka in uspeli zagotoviti dva fizioterapevta. Uspeli smo pridobiti novo zdravnico po upokojitvi dolgoletnega zdravnika dr. Narda Stegla. Pred par dnevi smo PGD Košana ponosno predali ključke novega gasilskega vozila. Uspeli smo s sanacijami in preplastitvami nekaj občinskih in državnih cest ter ureditvijo nekaj nove komunalne infrastrukture v več naseljih. Da je varstvo narave in okolja naš pomemben fokus, opažajo tudi drugi in veseli smo uspeha projekta Pivka. Kras. Presiha, ki je osvojil 3. mesto za Naj EU projekt leta 2024 ter nagrade Natura 2000 za trajnostno upravljanje naravnih območij.

V pripravi in izvajanju je seveda že vrsta novih projektov z mislijo na prispevek k dvigu kakovosti bivanja. Gradi se celovita infrastruktura v Trnju s poudarkom na fekalni kanalizaciji, ki bo priključena na Pivsko čistilno napravo. V pripravi je ogromen projekt povezovalnega vodovoda med kraškimi in istrskimi občinami, ki nam bo zagotovil pomemben rezervni vodni vir ter vzporedno omogočil posodobitev še nekaterih naših šibkih vodovodnih linij. V teku je izbor izvajalca za postavitve skoraj pol megavata sončnih elektrarn na štirih občinskih objektih. V okviru projekta nadgradnje mrežnega podjetniškega inkubatorja načrtujemo oživiti prazne poslovne prostore v centru Pivke in spodbuditi nove podjetniške zgodbe mladih in kreativnih ljudi oziroma podjetij. V izdelavi sta načrta ureditve varnejših poti v okolici šol ter preureditve športnih površin v Košani in v Pivki. Gibanje na prostem in športne aktivnosti krepijo zdravega duha ter pozitiven značaj pri mladih, zato je pametno vlagati v šport in zeleno infrastrukturo,

Vsaka od teh zgodbe je več kot le projekt – je investicija v ljudi, v naše okolje – v prihodnost. Te zgodbe ne bi bile mogoče brez odličnega sodelovanja občinske uprave, občinskega sveta, vaških in trške skupnosti. Želim pa izpostaviti tudi delo in poštvrtovalnost vseh naših javnih zavodov, javnih

podjetij, koncesionarjev, upravnih organov, pa vseh aktivnih društev na čelu z našimi gasilci ter nenazadnje požrtvovalnost in zaupanje občanov in občanov.

Iskrena hvala in čestitke letošnjim prejemnikom občinskih priznanj, ki s svojim delom in zanosom bogatijo našo lokalno skupnost.

Spoštovani, v teh dneh se spominjamo dogodkov ob koncu 2. sv. vojne tudi na pivškem, ko se je 7. maja 1945 v Zagorju pri Pivki s podpisom brezpogojne predaje elitnega 97. nemškega korpusa končalo eno najtemnejših poglavij človeške zgodovine. Letos mineva 80 let od tega dejanja, ki je v naš prostor prineslo mir. 9. maja pa je tudi praznik Dan Evrope, ko praznujemo mir in enotnost v Evropi. Schumanova deklaracija izpred 75 let velja za temelj evropskega sodelovanja in začetek današnje Evropske unije.

Žal pa nas današnji čas opominja, da mir ni samoumeven. Vojna v Ukrajini, nasilje v Gazi in številni drugi konflikti po svetu nas dnevno opozarjajo, kako krhka je varnost, kako dragocen je dialog in kako je nujno potrebna solidarnost. Ob vseh teh obletnicah in praznovanjih si zato iskreno želim, da bi svet našel pot do premirja, sožitja in spoštovanja človekovega dostojanstva. Naj nas zgodovinski spomini učijo, da se velike spremembe začnejo z jasno izrečenimi vrednotami, s pogumom in – predvsem – z enotnostjo.

Iskrene čestitke ob Dnevu Evrope in ob občinskem prazniku naše Občine Pivka!

Župan Robert Smrdelj

Foto: Valter Leban

Foto: Valter Leban

Prejemniki letošnjih občinskih priznanj Občine Pivka

Priznanje Občine Pivka je prejela Viktorija Gorjanc za dolgoletno aktivno delovanje v lokalni skupnosti.

Foto: Valter Leban

Viktorija Gorjanc, med domačini znana kot Vika, je z nesebičnim prizadevanjem pustila neizbrisen pečat v življenju številnih občank in občanov. Njena dolgoletna aktivna vloga v različnih društvih in organizacijah odraža njeno iskreno željo po pomoči in prispevku k skupnemu dobremu.

Kot dolgoletna članica Lovske zveze s predanostjo deluje v zeleni bratovščini. Svojo ljubezen do narave izraža tudi kot članica Planinskega društva Postojna, kjer je sodelovala pri organizaciji pohodov in taborjenj ter osvojila mnoge vrhove doma in v tujini.

Aktivno je vpeta tudi v Društvo upokojencev Pivka, kjer od leta 2013 opravlja naloge poverjenice in vodi telovadbo za

upokojence. Posebej dragoceno je njeno prostovoljno delo v programu »Starejši za boljšo kakovost življenja doma«, kjer odgovorno pomaga pri ugotavljanju potreb starejših občanov ter jim nudi oporo in pomoč. Kot prostovoljka Rdečega križa in članica Invalidskega društva pomembno prispeva k boljšemu življenju ranljivih skupin prebivalstva. Aktivna je tudi na kulturnem področju, saj je dolgoletna članica v ženskem pevskem zboru Društva upokojencev Pivka. Dejavno sodeluje v Vaški skupnosti Petelinje ter pri organizaciji Petelinjskega teka.

Viktorija Gorjanc s svojo predanostjo, delavnostjo in zgledom povezuje ljudi in bogati skupnost. Občina Pivka ji s tem priznanjem izreka iskreno zahvalo in spoštovanje.

Foto: Valter Leban

Priznanje Občine Pivka je prejelo Planinsko društvo Postojna za dolgoletno predano delo.

Foto: Valter Leban

Planinsko društvo Postojna, ustanovljeno leta 1949, že več kot sedem desetletij sledi svojemu vodilu »planinstvo kot način življenja«. Delovanje društva poteka v javnem interesu in zajema širok spekter aktivnosti – od rednih taborjenj in mladinskih programov do pohodništva, dela markacistov ter skrbnega vzdrževanja planinske infrastrukture. Društvo z več kot 350 člani skrbi za več kot 130 kilometrov planinskih poti na območju občin Pivka in Postojna. Posebno mesto v delovanju društva ima Vojkova koča na Nanosu, simbol primorskega planinstva in pomemben del slovenske planinske tradicije. Člani društva so jo zgradili že leta 1949, ob 70-letnici pa so z izjemno predanostjo in prostovoljnim delom poskrbeli za njeno celovito prenovo. Projekt je bil izveden s pomočjo lastnih sredstev, donacij, sponzorstev ter podpore lokalnih

skupnosti, rezultat pa je sodobno urejena koča, ki ponuja številne nove možnosti – od organizacije vodniških in izobraževalnih tečajev, programov šole v naravi, do gostoljubnega prostora za družinske, planinske in turne kolesarske počitnice.

Planinsko društvo Postojna je z dolgoletnim, predanim delom, prostovoljstvom in aktivnim sodelovanjem v lokalnem okolju postalo steber planinstva na območju občin Pivka in Postojna.

Občina Pivka s priznanjem izreka iskreno zahvalo za njihov izjemen prispevek in izraža podporo za nadaljnje uspešno delovanje društva.

Foto: Valter Leban

Plaketo Občine Pivka je prejela Jožica Knafelc za prostovoljno delo in prispevek lokalni skupnosti.

Foto: Valter Leban

Jožica Knafelc, po poklicu poštna uslužbenka, po srcu pa vsestranska ustvarjalka in predana prostovoljka, je svojo pot aktivnega delovanja v skupnosti začela leta 2011 kot članica prvega uredniškega odbora pri novoustanovljenem Pivškem listu. Po upokojitvi je prevzela vlogo podpredsednice društva upokojencev Pivka in odgovornost za njegovo kulturno dejavnost. Med najodmevnejšimi pobudami je ustanovitev Krpanove bralne značke, bralne spodbude za upokojence, ki je postala stalnica v občinskem kulturnem dogajanju. V tem projektu sodeluje vse več občanov, ki s tem ohranjajo in razvijajo bralno kulturo v tretjem življenjskem obdobju. Kot urednica je zasnovala in izdala več številčk časopisa Naši utrinki, obenem je organizirala in vodila številne kulturne dogodke. Leta 2017 je pod njenim mentorstvom nastala skupina Kvačkane nitke, katere članice so svoje

ročne spretnosti usmerile v dobrodelnost. Jožica Knafelc že sedem let ustvarja razstavo Ko zgodbe oživijo v Knjižnici Pivka, s katero spodbuja medgeneracijsko sodelovanje in otroško domišljijo, ter organizira različne rokodelske razstave. S svojo skupino redno sodeluje na Dnevih medgeneracijskega sožitja v Ljubljani, kjer predstavlja ustvarjalnost Pivke širši slovenski javnosti. Posebno pozornost je leta 2021 vzbudila s sodelovanjem v vseslovenskem projektu kvačkanja občinskih grbov, sodelovanje pa ji je kot prvi občanki Pivke prineslo vpis v Guinnessovo knjigo rekordov.

Plaketa Občine Pivka je izraz spoštovanja in zahvale za dolgoletno nesebično in požrtvovalno delo v korist lokalne skupnosti.

Foto: Valter Leban

Plaketo Občine Pivka je prejel dr. Nardo Stegel za dolgoletno, predano delo na področju zdravstva.

Foto: Valter Leban

Dr. Nardo Stegel, specialist splošne medicine, je več kot tri desetletja deloval kot družinski zdravnik in s strokovnostjo skrbel za zdravje številnih generacij občanov.

Sledil je zdravniški poti svojih staršev, dr. Mite Sič in dr. Silva Stegla, ter že kot otrok vedel, da bo zdravnik. To poslanstvo ni bilo le poklic, temveč način življenja, ki ga je z vso predanostjo udeležal kot družinski zdravnik, vodja Centra za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog v Pivki in Ilirski Bistrici ter kot aktivni sodelavec v številnih preventivnih dejavnostih. Posebno pozornost je namenil ozaveščanju o srčno-žilnih boleznih in preprečevanju odvisnosti. Skupaj z zdravstvenimi sodelavci in ob podpori lokalne skupnosti je več kot 15 let dvakrat letno organiziral test hitre hoje kot del preventivnega programa, vključeval se je v izobraževanja po podjetjih in tudi v sodelovanju z

lokalnimi mediji, kot je Radio 94. Med prvimi v občini je vpeljal referenčno ambulantno. Tudi v kriznih časih je pokazal izjemno predanost. Od leta 2019 sodeluje v občinskem štabu civilne zaščite, kjer je v času epidemije COVID-19 s strokovnim znanjem in čutom za ljudi pomembno prispeval k ozaveščanju o zdravstvenih tveganjih bolezni in k obvladovanju razmer. Tudi po upokojitvi ostaja aktiven zdravnik – še naprej vodi Center za zdravljenje odvisnosti v Ilirski Bistrici in nekaj ur tedensko pomaga tudi v pivškem centru.

Dr. Nardo Stegel je s svojim življenjskim delom, zgledom in iskreno skrbjo za sočloveka pustil globoko sled – ne le v zdravstvu, temveč tudi v srcih številnih občank in občanov, ki so mu zaupali. Občina Pivka mu s plaketo izreka globoko spoštovanje in zahvalo.

Foto: Valter Leban

Plaketo Občine Pivka je prejel Zdenko Štrukelj za dvajsetletno delovanje v lokalni skupnosti.

Foto: Valter Leban

Zdenko Štrukelj, duhovnik z več kot petimi desetletji poklicne poti, je leta 2004 prevzel župnijsko službo v Košani, kjer je deloval do leta 2019, od takrat naprej pa predano nadaljuje svoje delo kot duhovni pomočnik v Košani in Pivki.

Dejavno sodeluje pri obnovitvenih projektih, njegovo sodelovanje cenijo pevci, bralci, predstavniki župnijske Karitas, gospodarskega in pastoralnega sveta župnije ter bližnji sosedje. Vedno je pripravljen podpreti različne pobude ali obnovitvena dela, bil je tudi pomemben pobudnik obnovitve cerkve sv. Urbana na Vremščici. Prispeval je k razcvetu jasic v košanski farni cerkvi svetega Štefana. Kot navdušen jasličar je deloval že v svoji prejšnji župniji Slivje, v Košani pa je svoje veselje združil z Milanom Mozetičem. Skupaj sta poskrbela, da so jaslice iz Košane postale prepoznavne izven občinskih meja po

vsej državi. Še posebej izstopa njegov čut za otroke, s koristnim nasvetom, spodbudno ali tolažilno besedo pa je vedno pripravljen pomagati tudi mlajšim katehetom. Je tudi velik podpornik in vodja pivške skupine Vera in luč, ki je del slovenske podružnice svetovnega združenja "Lučk", oseb z motnjami v duševnem ali telesnem razvoju. Poleg tega vsak petek mašuje v domu za ostarele v Postojni Talita kum ter vsak prvi petek v mesecu redno obišče na domu vse košanske župljane, ki se zaradi bolezni, starosti ali drugih razlogov ne morejo udeležiti verskih obredov. Kljub svojim zavidljivim letom še vedno skrbi za vseh osem podružničnih cerkva v Župniji Košana in na dan vaškega zavetnika in shodno nedeljo mašuje prav v vsaki podružnični cerkvi.

Plaketa Občine Pivka je priznanje za njegovo dvajsetletno delovanje in neprecenljiv prispevek lokalni skupnosti.

Foto: Valter Leban

Plaketo Občine Pivka je prejelo Kulturno društvo Košana ob 120-letnici organiziranega petja na Koškanskem.

Foto: Valter Leban

Letos praznuje Kulturno društvo Košana 120-letnico organiziranega petja na Koškanskem. Pevska tradicija sega v leto 1905, ko je bilo ustanovljeno Pevsko društvo Košana, ki je kmalu pridobilo tudi tamburaško zasedbo. Za zagon kulture petja ima velike zasluge učitelj Janko Grad, ki je navdušil domačina Štefana Biščaka. Ta je skupaj z bratom Francem Biščakom pomembno oblikoval petje v kraju. Kljub številnim izzivom, vključno s prepovedjo slovenskega petja v času fašizma, petje nikoli ni povsem zamrlo – prav omenjeni predhodniki in drugi pevci so s svojo vztrajnostjo prispevali k ohranitvi te tradicije vse do danes.

Družbeno in kulturno življenje v Košani se je razvijalo tudi ob zborovskem petju in zasedbah, kot so: cerkveni mešani zbor, moški pevski zbor, Košanski oktet in dekleški zbor. Cerkev in kultura sta igrali ključno vlogo pri ohranjanju petja, še posebej pod vodstvom Damjane Morel, katere vodstvo je zadnja leta pripeljalo do odličnih glasbenih

dosežkov. Že 15 let na Koškanskem prepeva tudi Klapa Škvadra, pomemben del košanskega kulturnega življenja je tudi tamburaški orkester, ki je bil obnovljen leta 2009. Kljub temu, da je orkester kasneje zamrl, pa to glasbeno izročilo še vedno čaka na svoje naslednike.

Kulturno društvo Košana je v zadnjih desetletjih naredilo velike korake pri ohranjanju kulturne dediščine. Leta 2005 so ob stoletnici petja na Koškanskem obnovili prostore za pevske vaje in kulturne prireditve, ki danes služijo kot stičišče za številne generacije pevcev, tudi mladine. Z ohranjanjem tradicije, spodbujanjem mladih, sodelovanjem na pomembnih kulturnih dogodkih ter s svojo vsestransko aktivnostjo pomembno prispevajo k bogatenju kulturnega življenja v Pivki.

Plaketa Občine Pivka je priznanje za njihov neprecenljiv prispevek k ohranjanju in razvijanju petja ter kulture na Koškanskem.

Foto: Valter Leban

Občina Pivka uresničuje številne razvojne projekte

6. maja sta župan Robert Smrdelj in direktorica občinske uprave Mihaela Smrdelj na tiskovni konferenci v okviru praznovanja občinskega praznika novinarje seznanila z izvedenimi projekti, aktualnimi naložbami ter projekti za prihodnja leta.

Občina Pivka se osredotoča na številne projekte, ki krepijo trajnostni razvoj, podjetništvo in izboljšanje infrastrukture. Med trajnostnimi projekti lanskega leta izstopa »Pivka. Kras.Presiha«, ki je osvojil 3. mesto v izboru EU projekt, moj projekt 2024, ter prejel slovensko nagrado Natura 2000 v kategoriji družbeno-gospodarske koristi. V primerjavi z drugimi občinami nadpovprečno vlagamo v spodbujanje podjetništva in zeleni proračun.

Komunalna infrastruktura in stanovanjska gradnja

Največji projekt je **izgradnja komunalne infrastrukture v Trnju**, kjer bodo poleg odvajanja komunalnih voda in priključitve na centralno čistilno napravo v Pivki urejeni še vodovod, meteorna kanalizacija, cestna infrastruktura, pločniki ter elektro kabelska kanalizacija z nadgradnjo obstoječe transformatorske postaje. Vrednost investicije znaša 3.016.179 evrov brez DDV. Zaključek del je predviden do junija 2026. Projekt je sofinanciran iz **Načrta za okrevanje in odpornost**. V zaključni fazi so tudi dela za obnovo **meteorne kanalizacije in javne razsvetljave v naselju Parje**. V pripravi za prihodnja leta sta ureditev **komunalne infrastrukture v naselju Klenik** ter **rekonstrukcija vodovoda Ravne-Šmihel-Mala Pristava**.

Vzporedno z zasebnim investicijskim zagonom **stanovanjske gradnje ob Radohovski poti** je Občina poskrbela za izgradnjo pripadajoče **komunalne infrastrukture**, vključno z novim vodovodom, javno razsvetljavo, pločniki in širitvijo ceste s podpornimi zidovi. Zasebni investitor je na **območju Selc** komunalno opremil zemljišča za gradnjo 5 stanovanjskih hiš. Zgrajen je NN

vod, fekalna kanalizacija, optika, vodovodno omrežje ter dostopna cesta z opremo (meteorna kanalizacija, javna razsvetljava).

Na Občini načrtujemo izgradnjo **nove stanovanjske soseske v Petelinjah**. Lani je bila pripravljena idejna zasnova, prihodnje leto sledi izdelava Občinskega podrobnega prostorskega načrta. V središču Pivke, na **območju Šentpeter**, bomo skupaj s Stanovanjskim skladom RS zgradili več neprofitnih stanovanj, namenjenih predvsem mladim družinam. V letu 2025 je bil sprejet OPPN, gradnja je predvidena v prihodnjih letih. V načrtu je tudi delna **prenova objekta Kolodvorska 26** z ureditvijo štirih manjših stanovanjskih enot, izvedba pa je predvidena med letoma 2026 in 2027.

Prometna infrastruktura

V lanskem letu so bile zaključene **preplastitve v Kleniku, Narinu, Gornji Košani, Neverkah in Šmihelu**. V okviru investicijskega obdobja 2025–2027 potekajo priprave na **celovito preplastitev določenih odsekov občinskih cest** v več naseljih v občini (Buje, Mala Pristava, Stara Sušica, Nadanje selo, Dolnja Košana, Kal, Šilentabor, Nova Sušica, Neverke, Velika Pristava, Narin). Predvidena je tudi **ureditev parkirišč ob občinski stavbi** v Pivki.

Načrtovani projekti s sodelovanjem Direkcije za infrastrukturo

Občina z **Direkcijo RS za infrastrukturo** pripravlja dokumentacijo za **prvo fazo pivške obvoznice**, ki bo bistveno razbremenila promet skozi središče Pivke. Projekt zajema rekonstrukcijo Postojnske in Snežniške ceste, izgradnjo pet-krakega krožišča na Snežniški cesti pri podjetju Javor, izgradnjo nove ceste s potekom od krožišča na Snežniški cesti, preko skladiščnih površin, Tovarniške in Radohovske poti ter nadalje do tunela pod Kerinom z navezavo tunela do podvoza pod železnico v Hrastju. Na podlagi dokumentacije IZP za podvoz pod železniško

infrastrukturo v Hrastju in ob upoštevanju smiselnosti hkratne izvedbe predora pod Primožem in podvoza pod ŽP Pivka – Reka je Direkcija RS za infrastrukturo pristopila k združitvi projektov ter enotnemu pristopu pri izdelavi dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja (DGD) in priprave projektne dokumentacije za izvedbo. Trenutno je projekt v zaključni fazi izdelave dokumentacije DGD in hkratno potekajo postopki odkupov zemljišč na območju predvidene trase. Glede na razširitev obsega projekta in bistvene podražitve gradbenih storitev, ki so se dogajale od leta 2013 naprej, pričakujemo, da bo cena investicije krepko presegala prvotno ocenjenih cca 9.500.000 evrov. Občina Pivka v sodelovanju z **Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo** načrtuje ureditev regionalne ceste R2-404 na **odseku Snežniške ceste med križiščem za Trnje in bodočo obvoznico**, kjer bo zgrajeno **petkrako krožišče**. Projekt vključuje ureditev pločnikov in kolesarske steze ter bo potekal v dveh fazah. Prva se bo začela predvidoma leta 2027, po zaključku postopkov odkupa zemljišč. Druga bo sledila po izgradnji obvoznice. Investicija je vredna 900.290 evrov, podpis sofinancerskega sporazuma pa je predviden v letu 2025. Za **ureditev Snežniške ceste v Pivki od navezave na bodočo pivško obvoznico do Radohovske vasi** je bila v preteklosti izdelana projektna dokumentacija, a zaradi zemljiških zapletov ni bila izvedljiva. Potrebna bo novelacija zastarele projektne dokumentacije za izvedbo, ki bo zaključena predvidoma v letu 2026. Ob pridobitvi vseh potrebnih zemljišč in podpisu sofinancerskega sporazuma lahko pričakujemo izvedbo razpisa in začetek izvedbe v letu 2027. Prav tako se načrtuje **prometna ureditev območja Hrastje**, ki bo sledila gradnji podvoza pod železnico in izvedbi prve faze pivške obvoznice. Direkcija RS za infrastrukturo bo izvedla tudi **rekonstrukcijo dela državne regionalne ceste čez Vremščico**. **Ureditev levega zavijalnega pasu na G1 Pivka – Ribnica pri priključku za Novo Sušico** vključuje izdelavo projektne naloge in dokumentacije za idejno zasnovo projekta ter projektne dokumentacije za izvedbo v letošnjem in prihodnjem letu. V letu 2027 so predvideni odkupi zemljišč, javni razpis za inženirja in izvajalca ter izvedba del.

Med pomembnejšimi projekti je tudi **celovita preureditev železniške postaje v Pivki**. Direkcija RS za infrastrukturo in Občina Pivka sta aprila 2022 podpisala sporazum o sofinanciranju parkirišča, pločnika in zidu ob Kolodvorski cesti (G1-6/0339 Pivka – Ribnica) v sklopu projekta »Gradnja izven nivojskega dostopa do ŽP Pivka«, s čimer bi bile zagotovljene parkirne površine za uporabnike železniškega prometa in pa varna pot pešcem. Trenutno potekajo aktivnosti izdelave projektne dokumentacije za izvedbo in odkup potrebnih zemljišč. Pričetek gradnje je predviden po letu 2026. Skupna vrednost projekta znaša 1.925.000 evrov z DDV, pri čemer je delež Občine Pivka 16,57 odstotkov oz. 318 tisoč evrov.

Kolesarske povezave

V sklopu projekta **Izgradnja kolesarskih poti v občini Pivka** se ureja del daljinske kolesarske povezave, in sicer od Prečne ulice, do koder je že zgrajena, preko centra naselja do novozgrajene kolesarske povezave v Radohovi, ter od Prečne ulice do Osnovne šole Pivka. S temi povezavami bo vzpostavljen del varnih kolesarskih povezav kot del državne daljinske kolesarske

povezave D11. Neposredno bo povezano središče Pivke proti Postojni in proti Ilirski Bistrici do Parij. Projektna dokumentacija je zaključena, zemljišča so odkupljena in gradbena dovoljenja pridobljena. Predvideno je, da bo odsek vključen v sofinancerski sporazum za Snežniško cesto in izveden skupaj z njenim urejanjem. Ocenjena vrednost izvedbe znaša 815.000 evrov. **Rekonstrukcija regionalne ceste Parje – Zagorje** z vključitvijo **kolesarske poti** vključuje izdelavo projektne naloge in dokumentacije za idejno zasnovo projekta ter projektne dokumentacije za izvedbo v letošnjem in prihodnjem letu. V letu 2027 so predvideni odkupi zemljišč, javni razpis za izbiro inženirja in izvajalca ter izvedba del. Občina bo letos naročila izdelavo idejne zasnove in geodetskega posnetka za **kolesarsko povezavo od naselja Hrastje do Kala in ob regionalni cesti do križišča v naselju Kal**. Dokumentacija bo podlaga za uskladitev z Direkcijo RS za infrastrukturo in vključitev v razvojne programe. Kolesarski odsek še ni del državnih povezav, zato financiranje ni zagotovljeno.

Okoljski projekti

Letos bo Občina Pivka na štirih javnih objektih – Podjetniškem inkubatorju Neverke, Parku vojaške zgodovine, Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer ter pokritem balinišču v Košani – postavila **sončne elektrarne**, s čimer bo pokrila več kot polovico svojih potreb po električni energiji in naredila pomemben korak k **samooskrbi** na tem področju. Celotna vrednost investicije znaša 551.455,98 evrov, Občina pa bo za projekt pridobila 268.369,90 evrov sofinancerskih sredstev.

Na področju **varovanja okolja** izstopa projekt **LIFE Varna paša**, ki bo v naslednjih šestih letih do 2029 spodbujal sobivanje človeka, kmetijstva in velikih zveri. Z ukrepi, kot so razvoj tipskih kmetijskih objektov, prenova občinskega prostorskega načrta in pravilnika za podporo kmetijstvu, ter vzpostavitev sistema zaščitne opreme za kmete in čebelarje, bo Občina postala zgled dobre prakse pri preprečevanju konfliktov z volkovi in medvedi. Projekt je vreden 4.991.613,75 evra, od tega prispeva Evropska unija 3.743.710,31 evra, Ministrstvo za naravne vire in prostor pa 998.322,75 evra. Projektni partnerji: Zavod za gozdove Slovenije (vodilni partner), Univerza v Ljubljani: Biotehniška fakulteta in Fakulteta za elektrotehniko, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Čebelarstva zveza Slovenije in Občina Pivka.

Podjetniško podporno okolje

V preteklih letih smo storili velik napredek na področju industrijske infrastrukture, saj smo razvili Industrijsko obrtno cono in proizvodni Podjetniški inkubator Neverke. V sodelovanju z Občino Postojna smo prijaviili regijski projekt **Mrežni podjetniški inkubator – PNR IV. faza**. Denar smo pridobili na Povabilu za dogovore za razvoj regij za obdobje 2021–2027, iz sredstev evropske kohezijske politike, in sicer iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in pripadajočega nacionalnega javnega prispevka iz proračuna Republike Slovenije (SLO udeležba). V letu 2024 smo kupili poslovne prostore nekdanje picerije ter nekdanje banke na Kolodvorski cesti, izdelana je bila idejna zasnova. Vrednost celotne naložbe je ocenjena na 1.378.000 evrov.

Dediščina in turizem

Letos je bila pripravljena vsa potrebna projektna in investicijska dokumentacija za začetek **obnove Dvorca Ravne**. Občina Pivka je oddala prijavo na razpis Ministrstva za kulturo za sofinanciranje **Trajnostne obnove in oživljanja kulturnih spomenikov v lasti občin ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem – vzhodna kohezijska regija**. Obnova bo zajemala statično sanacijo objekta, obnovo strehe in fasade, ureditev infrastrukture ter obnovo dela notranjih prostorov in grajskega vrta. Občina je pričela z drugo fazo razvoja **Centra o velikih zvereh Dina**, kjer bo poudarek na človeškem vidiku sobivanja z velikimi zvermi, skozi interaktivne in izobraževalne vsebine.

Zaščita in reševanje

Za dejavnost zaščite in reševanja je pomembna pridobitev v letu 2024 rekonstrukcija in dozidava gasilskega doma PGD Košana, ki sedaj razpolaga s sodobnimi prostori za delovanje operativne enote in društvenega dela ter letos **ново gasilsko vozilo GVC-1**, ki ga je PGD Košana uradno prevzelo 6. maja. Lani je Občina Pivka predala PGD Zagorje v uporabo **gasilsko vozilo za prevoz moštva**, opremljeno z najnujnejšo opremo za prvo pomoč, komunikacijskimi in signalnimi sredstvi, gasilniki ter izolirnimi dihalnimi aparati.

Vzgojno-izobraževalne ustanove in športna infrastruktura

Občina pripravlja **drugo fazo izgradnje Vrtca Pivka**, kjer bo v novi enoti Vetrnica umeščenih osem dodatnih

oddelkov. Pomembna je tudi načrtovana **prometna ureditev okolice osnovne šole** in vrtcev, ki bo poskrbela za varnejši dostop otrok. Predvidena ureditev je potrebna tudi zaradi bodočega razvoja železniške infrastrukture in predvidene nove potniške železniške postaje v bližini.

Kar zadeva **šport in rekreacijo**, je bila obnovljena notranjost, v lanskem letu pa še **obnovljena fasada telovadnice v Košani**, s čimer se je izboljšala energetska učinkovitost objekta ter dostopnost za gibalno ovirane. Vzporedno je bila izvedena tudi **delna posodobitev pomožnega nogometnega igrišča za mlajše selekcije**, vključno z razsvetljavo in elektro priključki. Namenu smo lani predali tudi **večnamensko igrišče v Zagorju**, **otroški igrišči v Radohovi vasi in Šmihelu**, uredili smo **paviljon in poti na otroškem igrišču v Pivki**. V **večnamenski dvorani v Zagorju** je bila izvedena zamenjava vhodnih in notranjih vrat. V zaključni fazi so gradbeno-obrtniška dela, ki so vključevala vgradnjo novih vrat med prostori stare šole Zagorje in prostori KD Zagorje, ki bodo uporabnikom dvorane omogočila uporabo garderobe pred vstopom v dvorano.

Občina načrtuje celovito ureditev **športnega kompleksa v Košani**, ki bo razdeljena na funkcionalne sklope glede na potrebe različnih uporabnikov – osnovne šole, vrtca, športnih društev in krajanov. Med načrtovanimi posegi so nova garderoba, igrišča, atletska steza in zaprtje balinišča. Projekt bo potekal postopoma, z vključevanjem različnih virov sofinanciranja. Podobno je v pripravi **projekt prenove in širjenja športnega parka v Pivki**. V letu 2024 se je izdelala dokumentacija na nivoju idejnega projekta, ki se je nato nadgradila še v prvi četrtini leta 2025 z dokumentacijo IDZ, ki je celovito obravnavala tako športni park kot tudi parkovni del nad območjem športnega parka in okolico. Parkovni del in zelena infrastruktura se bodo predvidoma financirali iz sredstev Načrta za okrevanje in odpornost in se bodo investicijsko obravnavali ločeno od športnega parka. Pripravili bomo dokumentacijo na nivoju idejnih rešitev, ki bo opredelila funkcionalno zaključene sklope in bo podlaga za nadaljnji razvoj športnega parka. Ocenjena vrednost investicije v športni park znaša približno 350.000 evrov. Projekt je predviden za prijavo za sofinanciranje iz sredstev MIZŠ.

Občina Pivka

Foto: Valter Leban

Novo vozilo za PGD Košana

Foto: Valter Leban

V torek, 6. maja, je Prostovoljno gasilsko društvo Košana v okviru občinskega praznika Občine Pivka slavnostno prevzelo novo gasilsko vozilo GVC-1. Vozilo, vredno 351 tisoč evrov, je bilo financirano iz občinskega proračuna v skladu s pogodbo o lokalni javni gasilski službi za leto 2025.

Gre za sodobno gasilsko vozilo na podvozju MAN TGM 13.320 s štirikolesnim pogonom in motorjem moči 235 kW. Opremljeno je z vso potrebno gasilsko-reševalno opremo, ima rezervoar za 3.000 litrov vode ter 120 litrov penila in omogoča prevoz posadke 1+7. Nova pridobitev pomeni velik korak naprej za operativno pripravljenost PGD Košana ter bo pomembno pripomogla k še hitrejšemu in učinkovitejšemu posredovanju v nujnih primerih.

Prihod vozila so gasilci simbolično pospremili z vodnim slavalokom, v katerem so poleg domačih gasilcev sodelovali še člani PGD-jev iz Palčja, Zagorja in Pivke. Zbrane je nagovoril župan Občine Pivka Robert Smrdelj, ki je poudaril pomen prostovoljnega gasilstva ter izrazil zahvalo članom PGD Košana za njihovo več kot 70-letno predano delo. Ob tem je izpostavil tudi druge občinske investicije na področju gasilstva. Predsednik PGD Košana Danjel Boštjančič je predstavil tehnične značilnosti vozila in njegov pomen za intervencije ob požarih, prometnih in naravnih nesrečah. Najbolj slovesen trenutek dogodka je bila predaja ključa vozila. Župan Robert Smrdelj je simbolično predal ključ novega vozila poveljniku PGD Košana Gregorju Železniku, ta pa ga je izročil strojniku, ki je vozilo ob zvoku sirene in utripanju modrih luči prvič uradno zagnal.

Dogodek je popestril nastop učenca Glasbene šole Postojna Luke Kreblja na diatonični harmoniki, vozilo pa je blagoslovil župnik Zdenko Štrukelj. Slovesnosti so se udeležili tudi člani sosednjih gasilskih društev, Gasilske zveze Postojna ter številni krajanji, ki so s ponosom pozdravili novo pridobitev svojih gasilcev.

Foto: Valter Leban

Foto: Valter Leban

Občina Pivka

Obisk v domu starejših občanov SeneCura Pivka

V okviru občinskega praznika Občine Pivka je 9. maja župan Robert Smrdelj v spremstvu članov Lokalne akcijske skupine Starosti prijazna občina obiskal stanovalce Doma starejših občanov SeneCura Pivka.

Župan Robert Smrdelj je ob tej priložnosti stanovalcem čestital ob občinskem prazniku ter jim zaželel prijetno bivanje v Pivki. Domske knjižnice je podaril izbor občinskih knjig, ki pripovedujejo zgodbo Pivke in pivških ljudi in ki bodo mnogim stanovalcem obudile dragocene spomine na mladost in domače kraje, tistim iz drugih okolij pa približale posebnosti pivške pokrajine, njeno naravno in kulturno dediščino ter srčne ljudi, ki tu živijo.

Direktorica doma Bojana Hočever Posavec je v pisni zahvali izrekla iskreno zahvalo županu ter vsem gostom, ki s svojo prisotnostjo soustvarjajo praznično vzdušje. Spomnila je na pomen povezovanja in skrbi za starejše, ki ga negujejo v skupini SeneCura, ter poudarila zavezanost filozofiji »Blizu ljudem«, ki se vsakodnevno izraža v spoštljivem odnosu, pozornosti in občutku domačnosti. Ob koncu je vsem občanom zaželela praznik, prežet z veseljem, ponosom in medsebojno povezanostjo.

Dogodek je popestril glasbeni nastop **pevske skupine Studenec**. Stanovalci so ob prijetnem vzdušju uživali v druženju in klepetu z županom ter člani delegacije.

Socialna delavka Natalija Šega ob županu Robertu Smrdelju in Jani Gržinič.

Občina Pivka si z različnimi aktivnostmi in povezovanjem v mrežo Starosti prijaznih občin prizadeva ustvarjati okolje, ki spoštuje potrebe starejših, krepi medgeneracijsko sodelovanje in skrbi za kakovostno življenje vseh občanov. Tovrstni obiski so le ena od številnih oblik pozornosti in skrbi, ki jih Občina namenja starejšim občanom kot pomembnemu delu skupnosti.

Občina Pivka

Velike spremembe se začnejo z jasno izrečenimi vrednotami, s pogumom in – predvsem – z enotnostjo

Občina Pivka je 9. maja z osrednjo prireditvijo v Krpanovem domu svečano obeležila občinski praznik. Letošnja občinska priznanja so prejeli Viktorija Gorjanc za dolgoletno prostovoljno delo v lokalni skupnosti, Planinsko društvo Postojna za dolgoletno predano delo, Jožica Knafelc za prostovoljno delo in prispevek lokalni skupnosti, dr. Nardo Stegel, za dolgoletno, predano delo na področju zdravstva, Zdenko Štrukelj za dvajsetletno delovanje v lokalni skupnosti in Kulturno društvo Košana ob 120-letnici organiziranega petja na košanskem. Priznanja sta nagrajencem slavnostno podelila predsednik komisije za priznanja Jože Morel in župan Robert Smrdelj, ki je čestital nagrajencem: *»S svojim delom in zanosom bogatite našo lokalno skupnost«*.

»Občina Pivka je bila ustanovljena leta 1994, naš občinski praznik pa je spomin na 9. maj iz leta 1869 ko se je na gradu Kalc pri Zagorju zgodil pomemben vse-slovenski tabor. Kulturniško, predvsem pa politično zborovanje, je jasno izrazilo težnjo po zedinjeni Sloveniji in ta zgodovinski dogodek nas še danes opominja, da se velike spremembe začnejo z vrednotami, pogumom in enotnostjo,« je

župan poudaril v slavnostnem nagovoru. Izpostavil je najpomembnejše dosežke Občine v preteklem letu, med njimi odprtje **Doma starejših občanov Pivka**, ki predstavlja pomemben mejnik v skrbi za dostojno starost občanov. Poleg tega je izpostavil zlati ISSO certifikat, ki ga je Občina letos prejela že sedmič zapored, kar potrjuje nadpovprečne rezultate na številnih področjih – od podjetništva do varovanja okolja in življenjskega standarda. Podčrtal je številne infrastrukturne in razvojne projekte ter uspeh projekta **Pivka. Kras. Presiha**, ki je prejel evropsko priznanje za trajnostno upravljanje naravnih območij. *»Vsaka od teh zgodb je več kot projekt – je investicija v ljudi, v prihodnost,«* je poudaril ter se zahvalil: *»Te zgodbe ne bi bile mogoče brez odličnega sodelovanja občinske uprave, občinskega sveta, vaških in trške skupnosti. Želim pa izpostaviti tudi delo in poštvrtovalnost vseh naših*

javnih zavodov, javnih podjetij, koncesionarjev, upravnih organov, pa vseh aktivnih društev na čelu z našimi gasilci ter nenazadnje požrtvovalnost in zaupanje občanov in občanov.« Poseben poudarek je župan namenil tudi 80. obletnici konca druge svetovne vojne ter zgodovinskemu pomenu 9. maja. »V teh dneh se spominjamo dogodkov ob koncu 2. sv. vojne tudi na pivškem, ko se je 7. maja 1945 v Zagorju pri Pivki s podpisom brezpogojne predaje elitnega 97. nemškega korpusa končalo eno najtemnejših poglavij človeške zgodovine. Letos mineva 80 let od tega dejanja, ki je v naš prostor prineslo mir. 9. maja pa je tudi praznik Dan Evrope, ko praznujemo mir in enotnost v Evropi. Schumanova deklaracija izpred 75 let velja za temelj evropskega sodelovanja in začetek današnje Evropske unije. Žal pa nas današnji čas opominja, da mir ni samoumeven. Vojna v Ukrajini, nasilje v Gazi in

številni drugi konflikti po svetu nas dnevno opozarjajo, kako krhka je varnost, kako dragocen je dialog in kako je nujno potrebna solidarnost. Ob vseh teh obletnicah in praznovanjih si zato iskreno želim, da bi svet našel pot do premirja, sožitja in spoštovanja človekovega dostojanstva. Naj nas zgodovinski spomini učijo, da se velike spremembe začnejo z jasno izrečenimi vrednotami, s pogumom in – predvsem – z enotnostjo«.

V kulturnem programu so nastopili **Vokalna skupina Iskrice, Klapa Škvadra in Mešani ter otroški cerkveni pevski zbor Kulturnega društva Košana**. Dogodek je povezovala **Marjana Grčman**.

Občina Pivka, foto: Valter Leban

SeneCura dom starejših občanov Pivka slovesno odprla vrata in sprejel prve stanovalce

Družba SeneCura je 21. marca v Pivki odprla dom starejših občanov, ki bo zagotovil prostor za 64 stanovalk in stanovalcev ter okrepil dostopnost oskrbe v regiji. Ob tej priložnosti so pripravili tudi Dan odprtih vrat, na katerem so se predstavili lokalni skupnosti, predstavnikom pristojnega ministrstva in vsem zainteresiranim obiskovalcem. Slovesnosti ob odprtju se je udeležil tudi minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac, ki je skupaj z županom Občine Pivka Robertom Smrdeljem, regijsko direktorico SeneCure mag. Nino Mažgon in stanovalcem doma Francem Želetom simbolično odprla dom za starejše.

V svojem nagovoru je minister poudaril pomen širjenja javne mreže domov starejših in vlaganj v socialno varstvo, ki zagotavljajo dostopno in kakovostno oskrbo ne glede na finančni položaj posameznika. »Pivški dom je dokaz, da se stvari premikajo na bolje. S tem domom ne odpiramo le vrat novim uporabnikom, ampak tudi ljudem, ki bodo tu dobili delo in priložnost, da z znanjem, predanostjo in srcem skrbijo za naše starejše,« je dejal **minister Maljevac**. Ob tem se je posebej zahvalil **županu Robertu Smrdelju**, ki je veliko prispeval k odprtju doma in poskrbel tudi za to, da bo pet novih javnih najemnih stanovanj v Pivki namenjenih zaposlenim v domu starejših. Izpostavil je Primorsko kot regijo s tradicijo solidarnosti in družbene odgovornosti: »Kot Primorec sem še posebej ponosen, da v srcu te skupnosti raste nekaj tako pomembnega, kot je dom, kjer bodo naši starejši deležni tistega, kar si zaslužijo – skrbi, varnosti in spoštovanja.« **Minister Simon Maljevac** je napovedal nadaljnje investicije v socialno varstvo in izboljšanje pogojev dela zaposlenih v domovih starejših. »Na ministrstvu smo z rekordnimi investicijami v socialno varstvo jasno pokazali, da je skrb za dostojno staranje naša prioriteta,« je še dodal. **Župan Robert Smrdelj** je poudaril, da je želja po domu za starejše v Pivki prisotna že vse od ustanovitve občine. Prvi koraki pri umeščanju lokacije so se začeli pred dvajsetimi leti, odločilni premik pa se je zgodil leta 2016 ob napovedi razpisa za koncesije. V sodelovanju s **Petrom Svetino** in **Francem Imperlom**, pobudnikom Slovenskega grozda malih podeželskih domov, je Občina uspela pridobiti koncesijo ter zagotoviti potrebne pogoje za gradnjo. **Župan** se je zahvalil ekipi SeneCure, ki je prevzela vodenje doma, **Ministrstvu za solidarno prihodnost** ter vsem, ki so prispevali k uspešni realizaciji projekta. Izpostavil je tudi prizadevanja za povezovanje doma z lokalno skupnostjo in nadaljnji razvoj dolgotrajne oskrbe. Ob koncu je vsem stanovalcem zaželel prijetno bivanje, zaposlenim pa uspešno delo pri ustvarjanju toplega in skrbnega okolja. Kot je v nagovoru poudaril **glavni finančni direktor družbe SeneCura mag. Martin Kaltenecker**, je podjetje v projekt, ki se je začel leta 2021 in zaključil decembra 2022, vložilo 5,3 milijona evrov. Dom obsega 2.920 m² in omogoča 64 oskrbnih mest na štirih oddelkih, od katerih vsak obsega dva oddelka za demenco in dva oddelka za klasično oskrbo, ponujajo pa tudi oddelek za paliativno oskrbo. Z dejavnostjo ustvarjajo več kot 30 delovnih mest. **Direktor**

Župan Robert Smrdelj, stanovalec doma Franc Žele, minister Simon Maljevac in regijska direktorica SeneCure mag. Nina Mažgon ob simboličnem odprtju.

SeneCura Adriatic regije Andrej Radovac je posebno zahvalo namenil operativni ekipi pod vodstvom **regijske direktorice mag. Nine Mažgon** ter drugim ključnim oddelkom podjetja ter izpostavil izjemen trud zaposlenih, ki so omogočili odprtje doma v rekordnem času, le dveh mesecih po zamenjavi vodstva uprave. »Otvoritev novega doma v Pivki je pomemben korak k zagotavljanju kakovostne oskrbe starejših v regiji. Veseli nas, da lahko s sodobnimi prostori in strokovnim osebjem ustvarjamo toplo, varno in spodbudno okolje za naše stanovalce,« je v nagovoru povedala **mag. Nina Mažgon**. Vodstvo podjetja se je ob tej priložnosti zahvalilo **zaposlenim, Občini Pivka** in **Ministrstvu za solidarno prihodnost** za podporo pri izvedbi projekta ter izrazilo željo po nadaljnjem razvoju in sodelovanju v Sloveniji.

Zaposlovanje: nova delovna mesta in ugodnosti za zaposlene

V domu **SeneCura Pivka** bo skupno zaposlenih okoli 35 oseb. V družbi vabijo medse **negovalno osebje, bolničarje-negovalce, medicinske sestre, strežnice in čistilke**. Zaposlenim ponujajo vrsto ugodnosti, med drugim **višji regres, božičnico, obdarovanje otrok, nagrade za deficitarne poklice, dodatno kolektivno nezgodno zavarovanje** ter druge ugodnosti. Prav tako omogočajo **fleksibilni delovnik, plačilo šolnin za izobraževanje ter dodatna strokovna usposabljanja**. Zainteresirani lahko svojo prijavo oddajo na **kadri.pivka@senecura.si**.

Večina sob je enoposteljnih.

Gostje in domačini na slovesnosti ob odprtju in dnevu odprtih vrat novega doma.

Moderno zasnovan dom s poudarkom na skupnosti

SeneCura dom starejših občanov Pivka ima kapaciteto 64 stanovalcev, od tega 42 enoposteljnih in 11 dvoposteljnih sob ter **posebno oazo** – večposteljno sobo, ki združuje individualiziran pristop in intimnost za stanovalce, ki potrebujejo še več oskrbe. Dom je zasnovan s sodobnimi bivalnimi in terapevtskimi prostori. **V pritličju** se nahajajo ambulanta, prostori za delovno terapijo in fizioterapijo, **v prvem nadstropju** pa sobe za stanovalce z demenco ter oaza. **Drugo nadstropje** obsega bivalno-negovalni oddelek. Posebna prednost doma je tudi **velik vrt**, ki bo stanovalcem omogočal prijetno preživljanje časa na svežem zraku. Strategija lastniške družbe, ki upravlja domove **SeneCura**, spodbuja skupnostno življenje stanovalcev. Zato so v novogradnjah, vključno s Pivko, zasnovali skupne terase, kjer stanovalci preživljajo čas skupaj, se družijo in sodelujejo v skupinskih aktivnostih.

Dom SeneCura Pivka bo tesno sodeloval z lokalnimi ustanovami, kot so šole, vrtci in prostovoljske organizacije.

»Skupaj bomo ustvarjali priložnosti za medgeneracijsko povezovanje in obogatitev vsakdana naših stanovalcev,« so napovedali. SeneCura v Sloveniji upravlja sedem domov za starejše v krajih Radenci, Maribor, Vojnik, Hoče-Slivnica, Žiri, Komenda in Pivka ter dializni center OptimaMed v Vojniku. »Naše vodilo je zagotavljanje najboljše kakovosti oskrbe pod sloganom »Blizu ljudem«, ki predstavlja našo ključno filozofijo – spoštovanje vsakega posameznika in ustvarjanje prijetnega bivalnega okolja za naše stanovalce. Z veseljem začnemo novo poglavje v Pivki in se veselimo prihodnjih skupnih trenutkov s stanovalci, zaposlenimi in lokalno skupnostjo,« so še sporočili ob odprtju novega doma v Pivki.

Blagoslov doma je opravil **župnik Marjan Škvarč**, v kulturnem programu je nastopil **Luka Krebelj** na diatonični harmoniki, **učenec Glasbene šole Postojna pod mentorstvom Špele Zakrajšek**.

Občina Pivka, foto: Blaž Lenčec

Sprejem socialnih oskrbovalk pomoči na domu

16. aprila je župan Robert Smrdelj sprejel socialne oskrbovalke, ki izvajajo pomoč na domu za občane Pivke. Namen srečanja je bil izraziti priznanje in zahvalo za njihovo predano delo ter prisluhniti izzivom, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, ter spremembam, ki jih na področje pomoči na domu prinaša Zakon o dolgotrajni oskrbi. Srečanja so se udeležile pomočnica direktorice CSD Primorsko-Notranjska Darja Grilj Baša ter deset socialnih oskrbovalk, ki skrbijo za 52 oskrbovancev v občini.

Socialna oskrba na domu je ključnega pomena za omogočanje starejšim in drugim upravičencem čim daljše življenje v domačem okolju. Storitve, ki se izvaja največ štiri ure dnevno ali 20 ur na teden, vključuje pomoč pri temeljnih dnevnih opravilih, gospodinjstvo pomoč ter pomoč pri ohranjanju socialnih stikov. Upravičenci so predvsem osebe stare nad 65 let, invalidi ter kronično bolni, ki zaradi različnih razlogov ne zmorejo več popolnoma samostojnega življenja v domačem okolju. Občina Pivka subvencionira storitve socialne oskrbe na domu med 78

in 85 odstotki, kar omogoča dostopnost storitev širšemu krogu potrebnih.

Družba, ki ceni svoje starejše in ranljive člane, je družba, ki gradi prihodnost na solidarnosti in sočutju. Pomoč na domu ni zgolj profesionalna storitev – je izraz človečnosti, ki vsakomur omogoča dostojno starost in občutek, da ni pozabljen. Župan je v nagovoru poudaril pomen dela socialnih oskrbovalk pomoči na domu za kakovost življenja občanov ter se jim zahvalil za njihovo nesebično delo v korist občanov in občanov Pivke.

Občina Pivka

Seji Občinskega sveta Občine Pivka

Na 17. redni seji, ki je potekala 10. aprila, in 3. korespondenčni seji, 23. in 24. aprila, so svetnice in svetniki obravnavali 20 točk dnevnega reda.

Sprejeli so **Zaključni račun proračuna Občine Pivka za leto 2024**, v katerem so bili prihodki proračuna realizirani v višini 10.266.239 € in odhodki v višini 12.031.606 €, kar predstavlja približno 88 % realizacijo glede na sprejeti proračun. Občina se je dolgoročno zadolžila za 2.000.000 €, odplačila anuitet kreditov so znašala 432.873 €. Stanje sredstev na računih je ob koncu leta znašalo 437.389 € in se prenaša v proračun tekočega leta.

Občinski svet je zaradi uskladitve z nedavnimi dopolnitvami zakonov o lokalnih volitvah in lokalni samoupravi sprejel spremembo **Statuta** ter **Poslovnika Občine Pivka**. Poleg tega je bil potrjen **Odlok o določitvi volilnih enot za volitve članov občinskega sveta, župana in svetov vaških skupnosti v Občini Pivka** in **Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave**.

Svet je sprejel **spremembo odloka o turistični in promocijski taksi**. Promocijska taksa, ki znaša 25 % turistične takse, bo znašala 0,50 evra, kar pomeni, da bo skupni znesek obeh taks za goste znašal 2,50 evra na nočitev oziroma 1,25 evra v primeru 50-odstotne oprostitve. Višja taksa se uveljavi s 1. 1. 2026. Višji prihodki bodo omogočili nadaljnje izboljšave infrastrukture, razvoj novih turističnih produktov, spodbujanje trajnostnih projektov in večjo prepoznavnost destinacije. Svetniki so sprejeli **sklep o zvišanju cen programov predšolske vzgoje v Vrtcu Košana in Vrtcu Pivka**, ki bo stopil v veljavo 1. maja 2025. Cena za prvo starostno obdobje se bo povečala za 15,63 %, za drugo starostno obdobje pa za 16,24 %. Prav tako so potrdili **spremembo cen socialno varstvene storitve pomoči družini na domu**, ki bodo prav tako stopile v veljavo 1. maja letos. Nove cene znašajo 28,78 evra na uro med delavnik, 40,27 evra na uro ob nedeljah in 43,16 evra na uro ob praznikih. Kljub zvišanju skupnih stroškov storitve bo subvencionirana **cena za uporabnike ostala dostopna, in sicer šest evrov na uro med delavnik ter osem evrov na uro ob nedeljah in praznikih**. Občinski svet je v prvi obravnavi sprejel **Odlok o splošnih pogojih organiziranja in izvajanja javne službe dolgotrajne oskrbe na domu ter pravila za podeljevanje koncesije**.

Sprejetju odloka v prvi obravnavi sledi druga obravnava odloka na naslednji seji občinskega sveta. Odlok je priprava pravne podlage za izvedbo javnega razpisa in pridobitev novega koncesionarja.

Svetniki so drugič obravnavali in potrdili **Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za večstanovanjska bloka v Pivki EUP PI 12/4 in zahodni del območja EUP PI 12/3**, s čimer je zagotovljena pravna podlaga za pridobitev gradbenega dovoljenja. Svetniki so potrdili **Sklep o soglasju k prodaji stavbnih zemljišč za namen izgradnje javnih stanovanj**; soglašali so z namero, da se stavbno zemljišče s parcelno številko 4269/5 v izmeri 7361 m² katastrske občine 2501 Petelinje, proda Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije, za namen gradnje večstanovanjskih stavb-javnih najemnih stanovanj. Občinski svet je podal pozitivno mnenje **Skupnemu organu upravljanja javnega podjetja KOVOD Postojna d.o.o. glede novih cen komunalnih storitev**. Povprečno gospodinjstvo, štiričlanska družina s porabo 4 m³ na člana, ki je priključeno na kanalizacijo in čistilno napravo, bo po novem plačalo 73,15 evra, kar predstavlja 3,52-odstotno podražitev. Gospodinjstvo, ki ni priključeno na kanalizacijo in čistilno napravo, pa bo plačalo 55,45 evra, kar bo 3,34 % višja cena kot doslej. Razlog za spremembo cen omrežnin je povečan strošek najema javne infrastrukture, saj je bila v letu 2024 predana v upravljanje novozgrajena infrastruktura v okviru projekta Čista Ljubljana v višini 18.767.599,61 evrov (Postojna) in 12.858.346,51 evrov (Pivka).

Občinski svet je soglašal s predlaganimi **sklepi o izplačilu redne delovne uspešnosti za leto 2024** direktorju Parka vojaške zgodovine Pivka, direktorici in pomočnici direktorice za zdravstveno nego Zdravstvenega doma dr. Franca Ambrožiča Postojna, ravnateljicama Osnovne šole Košana in Osnovne šole Pivka. Komisija za podelitev priznanj Občine Pivka je svetnike seznanila s **predlogom za podelitev priznanj**. Seznanjeni so bili tudi s pripravo **Regijskega prostorskega načrta in projekti s področja varstva narave**. Svetniki so ob zaključku obravnavali še različne pobude, na katere bodo prejeli odgovore do naslednje seje občinskega sveta.

Občina Pivka

Rožnato drevo v Pivki v polnem razcvetu – simbol skupne skrbi za zdravje

S prvimi cvetovi pomladi je tudi Pivka zaživela v rožnatem odtenku – **okrasna češnja "Kanzan"**, posajena ob pomoči lokalne skupine združenja Europa Donna pred Zdravstveno postajo v Pivki v okviru lanske pobude **Rožnati oktober**, je razprla svoje cvetove in simbolično opozarja na pomen preventive, zgodnjega odkrivanja in solidarnosti z vsemi, ki se soočajo z rakom dojke. Občina Pivka s sodelovanjem z organizacijo Europa Donna izkazuje podporo prizadevanjem za zdravje žensk in

spodbuja občanke in občane, da se aktivno vključujejo v preventivne programe.

AFC, foto: Valter Leban

Podpisana je bila pogodba za dobavo vozila urgentnega zdravnika za ZD Postojna

Zdravstveni dom Postojna bo kmalu bogatejši za sodobno vozilo urgentnega zdravnika, potem ko sta se občini ustanoviteljici Pivka in Postojna uspešno prijavili na Javni razpis »Sofinanciranje nakupa vozil urgentnega zdravnika na primarni ravni zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji za leti 2025 in 2026. Na podlagi dogovora med občinama je prijavo na razpis oddala Občina Pivka, ki je bila tudi odgovorna za izvedbo postopka javnega naročila in pripravo dokumenta identifikacije investicijskega projekta. V začetku maja je bila podpisana pogodba za dobavo vozila med Občino Pivka, Občino Postojna in ZD Postojna.

Izbran je bil ponudnik Toyota Center Ljubljana d.o.o., ki bo dobavil hibridno vozilo Toyota RAV4, posebej predelano

za potrebe urgentne medicine. Vozilo bo opremljeno z vso potrebno opremo za reanimacijo, imobilizacijo, prenosni ultrazvok, opremo za porode in druga urgentna stanja. Skupna vrednost specializiranega vozila znaša 74 tisoč evrov. Dobava je predvidena v treh mesecih. Nova pridobitev bo pomembno prispevala k izboljšanju odzivnosti in učinkovitosti ekipe nujne medicinske pomoči na terenu, kar je za obe občini in njihove prebivalce velikega pomena.

Občina Pivka

V Pivki zasedal varnostni sosvet

Župan Občine Pivka Robert Smrdelj je 28. marca sprejel člane varnostnega sosveta Policijske postaje Postojna in Občine Pivka. Člani posvetovalnega telesa, ki ga sestavljajo predstavniki šol, inšpektorata, policije, občine in gasilcev, so razpravljali o aktualnih varnostnih razmerah ter pripravah na poletno turistično sezono.

Na območju **Policijske postaje Postojna** je število kaznivih dejanj v primerjavi z letom 2023 naraslo s 690 na 747. Med njimi so najpogostejše tatvine in poškodovanje tujih stvari, hujših kaznivih dejanj pa niso zabeležili. Povečalo se je število spletnih goljufij, kjer gre za velike finančne izgube v višini od 150.000 do 160.000 evrov. V porastu je tudi nasilje v družini – v letu 2024 so obravnavali 27 primerov, v letu 2023 pa 12. Na področju prometa opazajo umirjanje razmer, kar pripisujejo redarskim službam. Kljub temu se je število prometnih nesreč na območju **PP Postojna** povečalo s 344 v letu 2023 na 386 v letu 2024, ena nesreča se je končala s smrtnim izidom. Še vedno je veliko voženj pod vplivom alkohola in drog – v

prvem četrtletju leta 2025 so izvedli 1.348 alkotestov, 20 voznikom so odvzeli vozniško dovoljenje. Opažajo tudi, da mladoletniki vozijo skiroje brez čelade. **Neva Šibenik, vodja medobčinskega inšpektorata**, je statistiko dopolnila: v letu 2024 so na območju, ki ga pokriva **medobčinski inšpektorat**, obravnavali 540 prekrškov s področja prekoračitve hitrosti. **Komandir PP Postojna** je poudaril, da so dobro pripravljeni na prihajajočo turistično sezono. Vsem udeležencem v prometu, še posebej motoristom in kolesarjem, je zaželel varno in previdno vožnjo.

Občina Pivka

Minister Sajovic z župani o sodelovanju glede vojaškega vadišča Poček

Minister za obrambo mag. Borut Sajovic je 18. aprila gostil župane občin Pivka, Postojna in Ilirska Bistrica, na območju katerih se nahaja **Osrednje vadišče Slovenske vojske Poček s streliščem Bač**. Sestanek je bil namenjen pregledu dosedanjega sodelovanja, ki so ga vsi udeleženci ocenili kot dobro in konstruktivno.

Dogovorili so se o pripravi novih dogovorov glede uporabe vojaške infrastrukture in novega modela za obračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Ministrstvo bo prav tako preučilo možnosti, da bi lokalnim društvom omogočili uporabo določenih zemljišč in objektov, kadar

ti niso v uporabi za vojaško usposabljanje. Pripravili bodo tudi komunikacijski načrt za boljše obveščanje lokalne javnosti o aktivnostih na vadišču in strelišču.

Minister Sajovic je ocenil, da je vojaška infrastruktura, ki jo upravlja ministrstvo za obrambo, zelo pomembna za varnost države, hkrati pa se je zahvalil lokalnim skupnostim v vseh treh občinah za strpnost in razumevanje glede rednih aktivnosti Slovenske vojske pri usposabljanju za obrambo domovine na Osrednjem vadišču Slovenske vojske Poček in na strelišču Bač.

AFC

Zavezništvo za razvoj

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS), Združenje občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije so 18. marca, zavedajoč se ključnega pomena sodelovanja med gospodarstvom in lokalnimi skupnostmi, podpisali dolgoročno partnerstvo za trajnostno rast in blaginjo. Zavezništvo za razvoj stremi k skladnemu regionalnemu razvoju, ki bo uravnoteženo povečeval konkurenčnost lokalnih skupnosti in gospodarstva, ob upoštevanju načel okoljske in družbene trajnosti, vključevanja ter decentralizirane porazdelitve delovnih mest in gospodarskih priložnosti med vse regije.

Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) bo v partnerstvu z regijskimi zbornicami in združenji občin okrepila prizadevanja za večjo podporo inovacijam, učinkovitejše prostorsko in infrastrukturno načrtovanje ter razvoj kadrov z visoko dodano vrednostjo. **Generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal** je poudarila, da so inovacije ključne za napredek in prihodnost, kompetentni kadri za konkurenčnost, odgovornost do okolja in družbe pa edina prava pot naprej. Partnerji si bodo prizadevali tudi za trajnostne rešitve, ki bodo prispevale k uravnoteženemu razvoju gospodarstva in družbe. **Predsednik Združenja občin Slovenije Robert Smrdelj** je poudaril, da dobro delujoče gospodarstvo bistveno prispeva k zmanjševanju socialnih težav in hkrati dviguje življenjski standard prebivalstva. Po njegovih besedah si lokalne skupnosti prizadevajo ustvarjati čim boljše pogoje za delo in bivanje,

saj uspešno gospodarstvo pomeni delovna mesta blizu doma, dostojne plače ter vire za ustvarjanje zdravega in prijetnega okolja. »Naš skupni cilj je medsebojna podpora in kakovostno sobivanje,« je še dodal. V Skupnosti občin Slovenije verjame, da lahko le s tesnim sodelovanjem med javnim in zasebnim sektorjem ustvarimo pogoje za gospodarsko rast, trajnostno urejeno okolje in boljšo kakovost življenja prebivalcev,« je povedal **predsednik Skupnosti občin Slovenije mag. Gregor Macedoni**. **Predsednik Združenja mestnih občin Slovenije Samo Turel** je ob podpisu sporazuma poudaril pomen okrepljenega sodelovanja med mesti in gospodarstvom kot dvema ključnima stebroma razvoja. Opozoril je tudi na nujnost sodelovanja z državo pri reševanju izzivov, kot so pomanjkanje kadrov, pritisk na prostor ter uravnotežen regionalni razvoj. Posebej je pozdravil vključitev teme revitalizacije mestnih središč v skupne cilje zavezništva.

AFČ, foto: Tadej Kreft

Gospodarstvo

Lokalno povezovanje lahko pomaga reševati energetska in prevozno revščino

Okoljska organizacija Focus in RRA Zeleni kras sta v Postojni organizirali regijsko srečanje ključnih deležnikov, ki se na lokalni ravni ukvarjajo z energetska in prevozno revščino. Ključne ugotovitve bodo pri Focusu povezali z zaključki drugih regijskih srečanj in jih oblikovali v priporočila za Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, ki pripravlja nacionalni načrt za črpanje sredstev iz evropskega Socialnega podnebne sklada. Rok za pripravo načrta, ki bo določal tudi ukrepe za pomoč ranljivim gospodinjstvom, je konec junija letos.

Energetska revščina pomeni, da si gospodinjstvo ne more privoščiti dovolj energije za osnovne potrebe, kot so ogrevanje, kuhanje ali razsvetljava. Leta 2023 je bilo v Sloveniji po podatkih SURS v takšnem položaju 7,4 % gospodinjstev oz. 5,2 % prebivalstva. Po Nacionalnem energetskega načrtu naj bi se ta delež do leta 2030 znižal na 3,8–4,6 %.

Energetska revna gospodinjstva v Sloveniji imajo možnost pridobiti finančne spodbude **Eko sklada** za ukrepe, kot so menjava peči, izolacija sten in zamenjava oken, a mnogi do

pomoči ne pridejo zaradi nepoznavanja postopkov ali težav pri prijavi, opozarja **Katjuša Šavc** iz **okoljske organizacije Focus**. Pomembno podporno vlogo pri tem igrajo centri za socialno delo (CSD), ki s sodelovanjem z mrežo koordinatorjev Eko sklada pomagajo gospodinjstvom pri pripravi dokumentacije; gasilska društva in druge nevladne organizacije, ki stiske zaznajo neposredno na terenu. A kot poudarja **Šavc**, se učinkovitost teh pobud razlikuje od občine do občine – neke sodelovanje med institucijami teče zgledno, druge pa ga je težje vzpostaviti.

V Sloveniji je po ožji opredelitvi približno 60.000 oseb **prevozno revnih**. Če upoštevamo zgolj **dostopnost**

javnega prevoza iz leta 2024, sta najslabše oskrbljeni Posavska in Primorsko-notranjska regija. Slednja se zaradi razpršene poselitve, starajočega se prebivalstva in pomanjkanja alternativnih oblik prevoza sooča z resnimi izzivi na področju mobilnosti, opozarja **Marjeta Benčina** iz Focusa. Slaba prometna dostopnost vodi v socialno izključenost in pogloblja druge oblike revščine, zato rešitev vidi v lokalno prilagojenih modelih mobilnosti, kot so prevozi na klic, storitve od vrat do vrat, skupna raba prevozov ter boljše povezovanje različnih prevoznih sredstev. Takšni ukrepi bi lahko pomembno izboljšali kakovost življenja v regiji, spodbudili njen razvoj in prispevali k bolj trajnostni mobilnosti.

Primorsko-notranjska regija se kot najbolj redko poseljena regija v Sloveniji, z zgolj 36,7 prebivalca na kvadratni kilometer, sooča z resnimi izzivi na področju dostopnosti javnega prometa in socialne vključenosti, je poudarila **Natalija Vrhunc** iz **Regionalne razvojne agencije Zeleni kras**. Slaba dostopnost do javnega potniškega prometa v razpršeno poseljenih krajih onemogoča zadostno oskrbo prebivalstva z osnovnimi družbenimi storitvami, kar še posebej prizadene starejše, mlade ter funkcionalno ovirane. Regijski center mobilnosti Zeleni kras si zato prizadeva za

izboljšanje dostopa z uvajanjem alternativnih oblik prevoza in razvojem komplementarnih rešitev. Obenem RRA Zeleni kras vodi projekt **ReRURAL** v okviru evropskega programa **EUKI**, ki naslavlja energetske revščine na podeželju z oblikovanjem energetskih skupnosti, spodbujanjem obnovljivih virov in vključevanjem mladih v trajnostni razvoj lokalnega okolja. **Zavod Sopotniki** v sedemnajstih slovenskih občinah že vrsto let izvaja brezplačne prevoze za starejše, in sicer od ponedeljka do petka med 7. in 15. uro. Kot je pojasnil **direktor zavoda Marko Zevnik**, gre za prostovoljski program, ki omogoča prevoze "od vrat do vrat", vključno s spremstvom, pri čemer individualno obravnavajo potrebe uporabnikov. **Zevnik** je opozoril na naraščajočo osamljenost in izolacijo starejših, ki pogosto ne vedo, kako zaprositi za pomoč, ali pa jih je tega sram. Storitve jim omogoča daljše bivanje doma, s čimer se zmanjšuje potreba po institucionalni oskrbi. Čeprav gre za socialno storitev, je v ozadju močna informacijska infrastruktura, ki jo je razvila ekipa zavoda. Znanje in izkušnje bodo preko projekta **ZENPRE** prenesli tudi na področje energetske revščine, kjer želijo s partnerji razviti aplikacijo za podporo neformalni mreži deležnikov pri informiranju ranljivih skupin o dostopnih rešitvah.

AFC

Borza lokalnih ponudnikov Zeleni kras 2025

Borza lokalnih ponudnikov Zeleni kras 2025 je 27. marca v Ilirski Bistrici združila več kot 70 domačih in tujih turističnih ponudnikov, strokovnjakov in odločevalcev. Namen letošnjega srečanja je bil **začrtati smernice za prihodnji turistični razvoj regije ter povečati njeno prepoznavnost in konkurenčnost na mednarodnem turističnem zemljevidu.**

Uvodoma je zbrane nagovorila **prof. dr. Ljubica Cvelbar**, **strokovnjakinja za turizem**: »Namesto da bi precenjevali pomen kratkoročnih rezultatov, moramo s pogumom začrtati dolgoročno, petletno strategijo. Zmanjšajmo negativizem in sprejmemo odločitve tudi takrat, ko pogoji niso idealni. Postavimo jasne prioritete, navdušimo svoje partnerje in ustvarjamo povezave, ki zares premikajo meje.« Na okrogli mizi so turistični strokovnjaki predstavili dobre prakse razvoja trajnostnega turizma in uspešnega povezovanja deležnikov. **Dubravka Kalin** z **Direktorata za turizem na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport**, **Marina Ferfolja** s **STO**, **predsednica Društva**

turističnih novinarjev Marjana Grčman, **direktor PVZ Pivka Janko Boštjančič** in **Dario Ricov** iz **hotela Keight** v Opatiji so opozorili, da povezovanje v praksi ni vedno preprosto, saj zahteva veliko usklajevanja, iskreno zavzetost in resnično sodelovanje med partnerji. Izpostavili so tudi pomen celostnega pristopa k razvoju regije, vztrajnosti pri profesionalizaciji storitev in nujnosti mentorstva za izboljšanje turistične ponudbe.

Na borzi B2B & B2C so sodelovali ponudniki iz regije ter sosednjih destinacij Mediteransko-kraške Slovenije in Kvarnerja, ki so na 45 razstavnih stojnicah obiskovalcem predstavili lokalno turistično ponudbo, nastanitvene kapacitete, gastronomske posebnosti in outdoor aktivnosti. Posebnost letošnje borze so bile praktične izobraževalne delavnice, ki so gostincem, ponudnikom nastanitvev in organizatorjem aktivnosti na prostem ponudile možnosti za izboljšanje kakovosti storitev.

RRA Zeleni kras

5. javni razpis za vključitev v projekt PONI Primorsko-notranjska

RRA Zeleni kras je dne 7. 5. 2025 objavila 5. javni razpis za vključitev v projekt PONI Primorsko-notranjska.

Projekt PONI je model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki v **štirih mesecih** razvijejo in realizirajo svojo podjetniško idejo. Posebnost operacije predstavlja **zaposlitev** udeležencev za čas trajanja programa na RRA Zeleni kras, kar udeležencem omogoča ne le finančno podporo pri razvoju njihovih poslovnih idej, ampak tudi čas, ki ga lahko udeleženci namenijo izključno pridobivanju novih znanj, izkušenj in pripravi na vstop na samostojno podjetniško pot.

V projekt se lahko vključijo osebe z okvirno poslovno idejo s stalnim ali začasnim bivališče v Primorsko-notranjski regiji. Prijava poteka preko javnega poziva, objavljenega na spletni strani [RRA Zeleni kras](#).

Rok za prijavo je 24. 6. 2025, do 12. ure.

Dodatne informacije o projektu se obrnite na Tadejo Pecman Penko (05 720 01 11, tadeja@rra-zk.si) ali Živi Ložar (05 720 01 11, ziva@rra-zk.si).

RRA Zeleni kras

Krajinski park Pivška presihajoča jezera

Velika ojezeritev Pivških presihajočih jezer v marcu

Po močnem deževju v marcu so se Pivška presihajoča jezera pojavila v velikem številu: poleg presihajočih jezer, ki se pogosteje pojavljajo, so se pojavila tudi nekatera presihajoča jezera, ki so redkeje ojezerjena. Na spodnjih slikah so prikazana jezero v Klenskem dolu in Veliko Zagorsko jezero ter jezero v Velikem dolu (za Kalcem) in Bačko jezero.

Bačko jezero, ki ležita v okolici gradu Kalc v sosednji občini Ilirska Bistrica. Med jezери, ki se pogosteje pojavljajo (teh je 9), pa so prikazana štiri jezera, kot si sledijo od Zagorja do Parij (razen Velikega Drskovškega).

Tina Kirn, foto: Tina Kirn

Klenski dol

Veliko Zagorsko jezero

Veliki dol (za Kalcem)

Bačko jezero

Kljunov ribnik

Malo Zagorsko jezero

Malo Drskovsko jezero

Parsko jezero

Pred nami je spet sezona odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst rastlin

Njihovo odstranjevanje in vračanje zemljišč v stanje pred njihovim pojavljanjem je dolgotrajno ter fizično in finančno zahtevno, zato je ključnega pomena preventivno ravnanje in hitro ukrepanje ob morebitnem pojavljanju neavtohtonih vrst.

Občanke in občane pa tudi obiskovalce tako opozarjamo na natančno opazovanje narave in svojih vrtov v teh spomladanskih dneh, da hitro zaznane invazivne tujerodne vrste rastlin kar najhitreje tudi odstranimo iz narave. Na svojih vrtovih to opravite sami, lokacije, ki jih zaznate med sprehajanjem, pa nam javite na elektronski naslov: pivskajezera@pivka.si.

Krajinski park Pivška presihajoča jezera

Ambrozija

Zlata rozga v odcvetanju

Topinambur

5. srečanje projekta CiBioGo

V okviru projekta Interreg Europe CiBioGo – Citizen Participation in Biodiversity Governance je med 25. in 27. marcem 2025 v mestu Potenza v Italiji potekalo peto srečanje projektnih partnerjev. Projekt se osredotoča na vključevanje javnosti v upravljanje biotske raznovrstnosti, slovenski partner pa je Zavod za gozdove Slovenije, ki pri izvajanju projekta sodeluje s Zavodom za turizem Pivka. Strokovna sodelavka Zavoda se je srečanja, ki je bilo namenjeno predstavitvi primerov dobrih praks, razpravi o vlogi državljanske znanosti ter iskanju načinov za učinkovito vključevanje javnosti v varstvo narave, udeležila kot predstavnica deležnikov.

25. marca so projektni partnerji in deležniki spoznali primere uspešnega sodelovanja med lokalnimi skupnostmi, nevladnimi organizacijami in javnimi ustanovami. Predstavljen je bil digitalni pripomoček VR IT Platform – inovativna platforma navidezne resničnosti, namenjena ozaveščanju in vključevanju mladih v spoznavanje ekosistemov in pomena varovanja narave. Udeleženci so imeli priložnost tudi praktično preizkusiti uporabo VR očal na lokaciji *Resilience HUB*, kjer platformo že uporabljajo v izobraževalne namene. Predstavitve so vključevale tudi primere sodelovanja z lokalnim prebivalstvom – od skupnostnih vrtov do obnove mestnega parka, kjer so prebivalci sodelovali v načrtovanju, delovnih akcijah in interpretaciji narave skozi zgodbe lokalne skupnosti. Sledile so po metodi World Café, kjer so udeleženci iz različnih sektorjev razpravljali o ovirah in priložnostih za večje vključevanje javnosti.

Študijski obisk in povezovanje z lokalnimi praksami

26. marca so udeleženci kljub slabšemu vremenu obiskali dve lokaciji: Monticchio in Rionero in Vulture. Terenski ogled je bil osredotočen na problem invazivnih tujerodnih vrst, načine njihovega nadzora ter vplive na lokalne ekosisteme. Obiskali so tudi Prirodoslovni muzej Vulture, ki ponuja vpogled v geološko zgodovino območja, naravno dediščino in razvoj lokalne flore ter favne. Dan se je zaključil s predstavitvijo podjetja *Monticchio Gaudianello* in njihove vloge pri obnovi območja v okviru nacionalnega programa Bando Borghi.

Srečanje v Potenzi je potrdilo pomen izmenjave izkušenj in medsektorskega sodelovanja ter pokazalo, kako pomembno je, da v varstvo narave vključimo različne skupnosti – tako mlade kot lokalne prebivalce – z uporabo inovativnih in dostopnih orodij.

Zavod za turizem Pivka

Uspešno na sejmu 3. Dnevi lovstva v Celju

Med 14. in 16. marcem 2025 je v Celju potekal sejem 3. Dnevi lovstva, na katerem so sodelavci Zavoda za turizem Pivka uspešno predstavljali razstavišča, programe za pedagoške skupine in druge organizirane skupine.

V petek, 14. marca, smo svoje aktivnosti predstavljali v otroškem kotičku **Lovske zveze Slovenije**, kjer je vsebine Zavoda obiskovalcem podrobneje predstavil vodnik in izkušen lovec **Jernej Žgur**.

Sobota, 15. marca, je bila prav posebna, saj smo se pridružili **Lovski družini Gradišče Košana**, ki je sodelovala v tekmovanju Kuhanje divjačinskega golaža in osvojila odlično 2. mesto. Ekipo so sestavljali predstavniki podmladka LD: Vito Železnik, Manca Šonc, Urban Medved, Žan Volk in Jan Dekleva; ob podpori izkušenih članov Aleksandra Dekleve, Igorja Urha, Gregorja Železnika, Danila Belčiča, Alberta Lagoja, Andreja Mekine (glavnega kuharja in gospodarja) ter Boštjana Kaluže (predsednika LD).

Ena izmed pomembnih nalog **Centra o velikih zvereh**, s katerim upravlja **Zavod za turizem Pivka**, je povezovanje z deležniki, ki sodelujejo pri upravljanju velikih zverih. Mednje

sodijo tudi lovske družine, katerih člani prostovoljno izvajajo številne aktivnosti, vezane na upravljanje populacij velikih zverih. Zavod je v preteklih letih preko različnih projektov in študijskih pobud vzpostavil močne povezave z lokalnimi lovskimi družinami, s katerimi sodelujemo pri izvedbi različnih dogodkov in izobraževalnih aktivnosti.

Z veseljem smo sprejeli povabilo Lovske zveze Slovenije in Lovske družine Gradišče Košana ter se jim pridružili pri predstavitvah na sejmu. Ponosni smo, da smo lahko del tega pomembnega dogodka, ki med drugim krepi sodelovanje in ozavešča javnost o pomenu trajnostnega upravljanja narave in divjadi.

Zavod za turizem Pivka

Spoznavanje ekosistemskih storitev na Pivškem in kmetiji Jernejevi

28. marca so študentje Višje strokovne šole Biotehniškega centra Naklo v okviru EIP projekta Prispevek kmetij k blaženju in prilagajanju na podnebne spremembe preko koncepta ekosistemskih storitev obiskali Krajinski park Pivška presihajoča jezera ter kmetijo Jernejevi. Namen strokovne ekskurzije je bil spoznavanje naravne dediščine, trajnostnih praks in pomena ekosistemskih storitev v lokalnem okolju.

Ogled **Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer** in **Krajinskega parka** (KP PPJ) je potekal v sodelovanju z **Zavodom za turizem Pivka**, ki je projektni partner in **Občino Pivka**, ki upravlja zavarovano območje narave. **Vodja krajinskega parka Tadej Kogovšek** je študentom podrobneje predstavil geološke in hidrološke značilnosti območja. Poudaril je posebnosti kraške pokrajine, kjer se jezera ob večjih padavinah napolnijo, nato pa ob ugodnih razmerah znova presahnejo. Ta značilna vodna dinamika – izmenjevanje obdobja poplavljenosti in suše – ustvarja edinstvene življenjske pogoje, ki omogočajo sobivanje številnih, pogosto redkih in ogroženih, rastlinskih in živalskih vrst. Poleg ekološkega pomena so bile izpostavljene tudi ekosistemske storitve: regulacija voda – naravno zadrževanje padavinske vode in ublažitev posledic poplav, ohranjanje naravne dediščine in krajinske pestrosti ter rekreacijski in izobraževalni pomen – jezera so prostor za doživljajsko učenje, raziskovanje ter ozaveščanje javnosti o pomenu narave in njenem varovanju. Območje Pivških presihajočih jezer je zaradi svoje naravne in kulturne vrednosti pomembno tudi za lokalno skupnost, ki v sodelovanju z različnimi partnerji išče ravnotežje med varstvom narave in razvojem trajnostnega turizma.

Drugi del obiska je potekal na **kmetiji Jernejevi**, kjer so študenti sodelovali pri različnih aktivnostih, povezanih z ohranjanjem naravnega okolja in ekosistemskih storitev. Ob delu na terenu – od urejanja gozdnega roba, prepoznavanja značilnih vrst na pisanem travniku in zasaditve dodatnih dreves v visokodebelnem sadovnjaku – so se neposredno učili o pomenu trajnostnega upravljanja kmetijskih in gozdnih površin.

Kmetija Jernejevi redno vključuje elemente gozdne pedagogike v svoje dejavnosti, zato je bil obisk tudi priložnost za sodelovanje z učenci **Podružnične osnovne šole Hruševje**. Skupaj so preizkusili del nadgrajenega izobraževalnega programa, ki otroke spodbuja k raziskovanju in razumevanju naravnih procesov. Delo z najmlajšimi je študentom ponudilo dodatno dimenzijo izkustvenega učenja in vpogled v pomen okoljske vzgoje. Obisk je bil izjemna priložnost za študente, da na terenu spoznajo, kako lahko skrb za naravno okolje in trajnostno kmetovanje pozitivno vplivata na družbo, gospodarstvo in ekosisteme. Z neposrednim stikom z dobrimi praksami so poglobili razumevanje pomena ekosistemskih storitev in vloge posameznika pri njihovem ohranjanju.

Projekt je sofinanciran iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Zavod za turizem Pivka

Srečanje turističnih ponudnikov

24. aprila je v prostorih **Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer** potekalo srečanje turističnih ponudnikov, ki ga je organiziral **Zavod za turizem Pivka** v sodelovanju z **Občino Pivka**, **RRA Zeleni kras** in **Skupino Pivka-Delamaris**. Srečanja so se udeležili predstavniki lokalnih ponudnikov, gostinskih obratov, nastanitvenih kapacitet in drugih deležnikov, ki s svojim delom soustvarjajo turistično ponudbo Pivke.

Dogodek je bil namenjen pregledu statističnih podatkov pretekle turistične sezone, predstavitvi delovanja in načrtov **Zavoda za turizem Pivka** ter osvetlitvi aktualnih vsebin, kot so spremembe turistične takse in določila novega Zakona o gostinstvu. Prav tako so bili predstavljeni koraki pri povezovanju turističnih zavodov v okviru destinacije **Zeleni kras** ter sodelovanje **Zavoda za turizem Pivka** s **Skupino Pivka-Delamaris**. **Direktorica Zavoda za turizem Pivka Jana Gržinič** je poudarila pomen rednega sodelovanja in odprte komunikacije med vsemi akterji v turizmu: »Verjamemo, da je moč lokalnega turizma v

skupnem delovanju. Srečanja, kot je bilo tokratno, so izjemnega pomena za usklajevanje pobud, izmenjavo mnenj in krepitev sodelovanja, ki vodi v trajnostni razvoj destinacije.« **Zavod za turizem Pivka** se zahvaljuje vsem udeležencem in se veseli nadaljnjega sodelovanja pri oblikovanju kakovostne, trajnostne in gostom prijazne turistične ponudbe.

Zavod za turizem Pivka

Srečanje ambasadurjev oznake Medvedu prijazno

29. marca je v Centru o velikih zvereh DINA Pivka potekalo srečanje ambasadurjev trajnostne oznake Medvedu prijazno, ki sta ga v sodelovanju organizirala Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani in Zavod za turizem Pivka. Dogodek je bil izveden v sklopu projekta »UL za trajnostno družbo – ULTRA« in je združil obstoječe ambasadorje ter vse, ki bi se želeli pridružiti mreži ponudnikov, ki si prizadevajo za sobivanje z velikimi zvermi.

Na začetku dogodka je zbrane pozdravila **direktorica Zavoda za turizem Pivka Jana Gržinič**, ki je poudarila pomembnost povezovanja lokalnih akterjev ter vlogo oznake **Medvedu prijazno** pri spodbujanju sobivanja z naravo in živalmi, s katerimi si delimo prostor – predvsem z medvedi, volkovi in risi.

Udeleženci so se nato podali na voden ogled **Centra o velikih zvereh**, kjer so ob strokovnem vodstvu sodelavke Zavoda spoznali ključne značilnosti treh vrst velikih zveri, njihov življenjski prostor ter izzive in uspešne ukrepe za sobivanje z njimi. Ogled je ponudil poglobljen vpogled v delovanje Centra DINA, ki pod okriljem Zavoda za turizem Pivka aktivno deluje na področju ozaveščanja in izobraževanja o velikih zvereh.

Sledila je osrednja predstavitev oznake Medvedu prijazno, ki jo je vodila **dr. Irena Kavčič z Biotehniške fakultete UL**. Podrobno je predstavila cilje oznake, različne kategorije, v katere se lahko vključijo ponudniki, in kriterije za pridobitev oznake. Izpostavila je uporabnost spletne strani za promocijo ambasadurjev in njihovih izdelkov ali storitev ter predstavila ključna sporočila za vsako od vrst zveri. Ta sporočila ambasadorjem omogočajo lažjo in bolj učinkovito komunikacijo s kupci ter širšo javnostjo.

Zelo pomemben del dogodka je bila tudi predstavitev vseh prisotnih – vsak izmed udeležencev je na kratko predstavil sebe ter svojo storitev oziroma izdelke, ki jih že ponujajo pod oznako Medvedu prijazno, ali pa načrte za vključitev v prihodnosti. Ta del dogodka je bil namenjen povezovanju, izmenjavi idej in ustvarjanju priložnosti za skupne pobude. Na koncu je **Helena Šneberger Mandelj iz Zavoda za turizem Pivka** predstavila načrtovane aktivnosti in projekte, ki jih Zavod razvija v sodelovanju z **Biotehniško fakulteto**. Med drugim je izpostavila pomen prodaje izdelkov z oznako v **Centru DINA** in **Ekumuzeju Pivških presihajočih jezer**, saj s tem ambasadorji neposredno prispevajo k ozaveščanju in podpori sobivanja z velikimi zvermi.

Zavod za turizem Pivka bo tudi v prihodnje aktivno deloval za širjenje oznake, s katero soupravlja, ter nudi podporo vsem, ki stopajo po tej poti.

Želite tudi vi postati Medvedu prijazen ponudnik? Prijavite se lahko preko spletne strani: <https://www.dinapivka.si/medvedu-prijazno/>. Za več informacij nam pišite na: info@dinapivka.si.

Zavod za turizem Pivka, foto: Irena Kavčič, UL BF

Doživite poletne počitnice v Pivki

Z začetkom poletnih počitnic Zavod za turizem Pivka ponovno začenja z izvajanjem brezplačnih počitniških aktivnosti za otroke. Delavnice bodo potekale vsak torek, sredo in petek med 9. in 12. uro, vse do konca avgusta. Začnemo v petek, 27. junija.

Program bo pester in raznolik – pripravljamo ga v sodelovanju z različnimi lokalnimi društvi, organizacijami in drugimi posamezniki. Vsebine bodo ustvarjalne, naravoslovne, kulturne in športne. Delavnice so zasnovane medgeneracijsko, zato so poleg šolskih otrok vabljeni tudi predšolski otroci v spremstvu odraslih.

Dogajanje bo razpršeno po različnih lokacijah, najpogosteje v Krpanovem domu in Ekumuzeju Pivških presihajočih jezer. Aktualni program bomo objavljali na spletni strani in družabnih omrežjih Visit Pivka. Zaradi lažje organizacije so **prijave obvezne**.

K sodelovanju vabimo tudi nove izvajalce. Če bi želeli predstaviti dejavnosti vaše organizacije, podjetja ali ideje in sodelovati pri ustvarjanju počitniškega dogajanja, vas vabimo, da se nam oglasite na info@visitpivka.si.

Zavod za turizem Pivka

Varna paša in sobivanje z velikimi zvermi

16. aprila 2025 smo se v Centru o velikih zvereh DINA Pivka ponovno zbrali člani lokalne posvetovalne skupine. Tokratno srečanje je bilo že četrto po vrsti in je nadaljevalo prizadevanja za krepitev sodelovanja med ključnimi deležniki pri sobivanju z velikimi zvermi na območju občine Pivka.

Na prvem srečanju pred enim letom smo z analizo SWOT opredelili prednosti, slabosti, priložnosti in grožnje, povezane z delovanjem centra DINA v lokalnem okolju. Na drugem srečanju, junija 2024, smo razpravljali o številčnosti in upravljanju populacij velikih zveri v kulturni krajini ter problematiki škod in izplačevanja odškodnin. V vmesnem času smo se sestali tudi v okviru interesne posvetovalne skupine MNVP in si ogledali primer dobre prakse zaščite pašnih živali na terenu.

Tokratno srečanje je bilo osredotočeno na predstavitev projekta LIFE Varna paša. **Tomaž Berce iz Zavoda za gozdove Slovenije** je predstavil cilje in aktivnosti projekta, ki si prizadeva oblikovati učinkovite in za rejce sprejemljive zaščitne ukrepe za pašne živali. Ti ukrepi bodo medsektorsko usklajeni in vključeni v prihodnjo skupno kmetijsko politiko. **Nina Doles** je predstavila aktivnosti Občine Pivka, ki si v projektu prizadeva postati "občina dobrih praks". Med ključnimi ukrepi so: prenova občinskega pravilnika z vključitvijo ukrepov za zaščito premoženja, vzpostavitev sistema izposoje zaščitne opreme za kmete in čebelarje, razdelitev pastirskih psov in postavitve medovarnih smetnjakov.

V nadaljevanju je sledila živahna razprava, kjer smo posebno pozornost namenili širjenju šakala, katerega prisotnost v okolju hitro narašča. Po besedah Tomaža Berceta gre za izjemno prilagodljivo vrsto, zato je še posebej pomembna pravilna in dosledna uporaba

zaščitnih ukrepov. Udeleženci so razpravljali tudi o trenutni številčnosti medvedov, o upravljanju populacije volkov in o spremembi njihovega varstvenega statusa na ravni EU. Po novi odločitvi, ki jo je marca 2025 sprejela Bernska konvencija in so jo podprle države članice EU, bo volk v zakonodaji EU spadal med zavarovane in ne več strogo zavarovane vrste. EU pa je pričela s pripravami za prenos te odločitve v svojo zakonodajo (Direktiva o habitatih). S strani predstavnikov lovcev so bili podani tudi konkretni predlogi za vključitev dodatne opreme v sistem izposoje v okviru projekta LIFE Varna paša, ki bi lovcem olajšala izpolnjevanje pogojev, ki jih določajo odločbe za izredne odstrelke volka.

Srečanje se je nadaljevalo z delom v dveh skupinah. Prva skupina je razpravljala o tem, kako so projekti s področja ohranjanja narave in sobivanja z velikimi zvermi vplivali na kakovost življenja v občini, druga pa o vsebinah, ki bi jih v prihodnje morali podpirati evropski in drugi projekti.

Ob zaključku srečanja so udeleženci izrazili zadovoljstvo z vsebinsko bogatim programom in podali pobudo za večjo vključitev lokalnih prebivalcev v prihodnje dogodke. Srečanje smo zaključili v prijetnem vzdušju ob pogostitvi, naslednje srečanje pa je predvideno za september 2025.

Dina Pivka

Program Maj

Cestni, 8. 5. 2025 – 20:00 Ravno obratno Vozenec – Komedija 2024	Sobota, 10. 5. 2025 – 17:00 Diplodok Diplodocus – Družinski animirani film 2024	Sobota, 10. 5. 2025 – 20:00 Amater Amateur – Triler 2025
Cestni, 15. 5. 2025 – 20:00 Babičin vnuk Lahorinski – Komedija / Drama 2024	Sobota, 17. 5. 2025 – 17:00 Superškrati Super Elfini – Aventura / družinski 2024	Sobota, 17. 5. 2025 – 20:00 Računovodja 2 Accountant 2 – Akcija / kriminalna 2025
Cestni, 22. 5. 2025 – 20:00 April April – Drama 2022	Sobota, 24. 5. 2025 – 17:00 Valovanje Flow – Animirani film 2024	Sobota, 24. 5. 2025 – 20:00 Pingvinove lekcije The Penguin Lessons – Drama / komedija 2024
Cestni, 29. 5. 2025 – 20:00 Mrtvaški prt The Grimy – Thriller / grozila 2024	Sobota, 31. 5. 2025 – 17:00 Lilo in Stich Lilo & Stich – Družinski animirani film 2025	Sobota, 31. 5. 2025 – 20:00 Feničanska spletk The Phoenician Scheme – Voharilska spletk 2025

Kino Pivka

Doživite naravo skozi umetnost

Zavod za turizem Pivka med 19. in 24. majem 2025 ponovno organizira **Tematski teden**, ki bo to leto potekal pod naslovom **Doživite naravo skozi umetnost**. Z aktivnostmi v tem tednu bomo obeležili več pomembnih mednarodnih dni, povezanih z naravo in njenim varovanjem – med njimi Mednarodni dan čebel, Svetovni dan biotske pestrosti in Evropski dan parkov. V **soboto, 24. maja**, vas vabimo, da se udeležite raznolikih aktivnosti za širšo javnost. Dogajanje se bo začelo že ob 9.00 z ogledom razstave v **Hiši kulture v Pivki**, ki bo na voljo do 13.00. Ob 10.00 bo sledila slavnostna **otvoritev dogodka in razstava ilustracij narave Paula Veenvlieta v Krpanovem domu Pivka**. Ob 11.00 se bodo hkrati pričeli trije programi: »Huda RiSanka in kreativna delavnica« ter »Od listja do lista: stripovska pustolovščina«,

oba v Krpanovem domu, ter **javno vodenje po Centru DINA**, ki bo potekalo do 12.00. Med 13.00 in 14.30 bo na vrsti »**Pohajkovanje za radovedneže**«, z zborom pred Krpanovim domom. Program se bo zaključil med 15.00 in 16.00 z **javnim vodenjem po Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer**.

Javni vodenji v Centru DINA in Ekomuzeju sta brezplačni, vstopnino se obračuna po rednem ceniku. V primeru dodatnih vprašanj smo vam z veseljem na voljo na info@visitpivka.si ali na telefonski številki 030 644 799. Prijave so obvezne. Pridržujemo si pravico do spremembe programa. Izvedbo tematskega tedna sponzorira Zavarovalnica Triglav d. d.

Zavod za turizem Pivka

Park vojaške zgodovine

Ob 70. obletnici smrti polkovnika Vladimirja Vauhnikarja

Ob 70. obletnici smrti polkovnika Vladimirja Vauhnikarja je v Parku vojaške zgodovine potekal muzejski večer, posvečen enemu najbolj skrivnostnih slovenskih osebnosti sredine 20. stoletja. Vladimir Vauhnikar je umrl 31. marca 1955 v Argentini, njegova življenjska pot in delovanje pa še danes burita domišljijo raziskovalcev in javnosti.

Polkovnik Vauhnikar je bil med letoma 1938 in 1941 vojaški ataše Kraljevine Jugoslavije v Berlinu, torej v samem epicentru snovanja druge svetovne vojne. Med drugo svetovno vojno je Vauhnikar skupaj z majorjem Antem Aničem zasnoval široko obveščevalno mrežo v korist zahodnih zaveznikov, ki je imela sedež v Ljubljani. Zaradi svoje prodornosti, široke izobrazbe in obveščevalnih sposobnosti je v zgodovinskih zapisih pogosto označen kot »slovenski James Bond«. Njegovo delo in vloga v ključnih trenutkih evropske zgodovine ostajata predmet raziskovanja, obenem pa tudi številnih ugibanj.

Dogodek je potekal v obliki pogovornega večera, tekom katerega je bil predstavljen izbor družinskih spominov in pričevanj, ki so prispevali k celovitejšemu razumevanju njegove osebnosti in dediščine. Pobudo za dogodek je dal Ivo Jevnikar iz Trsta, ki velja za najdejavnjšega raziskovalca Vauhnikarjevega življenja.

Med sogovorniki so bili **Štefka Mikluš**, roj. Vauhnikar, hči Vladimirjevega brata Miloša, **Viktor Vauhnikar**, pravnuk njegovega brata Viktorja, **Igor Gabriel**, sin nečakinje Helene Vauhnikar, ter **Ivo Jevnikar**, dolgoletni novinar in urednik, aktiven v slovenskem kulturnem in medijskem prostoru na tržaškem, ter direktor Parka, **mag. Janko Boštjančič**. Vauhnikarjevi sorodniki so ob tej priložnosti Parku vojaške zgodovine predali serijo njegovih fotografij in nekaj njegovih osebnih predmetov.

4. aprila je pri Rižarni v Trstu potekala krajša spominska slovesnost, posvečena zadnjima žrtvama iz Vauhnikarjeve obveščevalne skupine, Jožetu (Joju) Golcu in Rafaelu Požarju, ki ju je nacistični represivni aparat na ta dan pred natanko 80 leti umoril v koncentracijskem in uničevalnem taborišču Rižarni. Zgodbo Golca, Požarja in drugih članov obveščevalne mreže, ki so v Trstu delovali pod Gólcovim vodstvom, je osvetlil zgodovinar in publicist Ivo Jevnikar.

Spominska slovesnost, v okviru katere je v imenu Parka vojaške zgodovine je venec položil direktor mag. Janko Boštjančič, je bila pomembna priložnost za ohranjanje spomina na te pogumne posameznike, ki so v času okupacije tvegali in dali svoja življenja v boj proti nacističnemu režimu.

Park vojaške zgodovine ostaja zavezan raziskovanju in predstavljanju teh pomembnih poglavij slovenske in širše evropske zgodovine.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Življenja rešujemo skupaj, fotografska razstava o Civilni zaščiti RS

V Parku vojaške zgodovine v Pivki je bila 19. marca odprta nova razstava **Življenja rešujemo skupaj, fotografska razstava o Civilni zaščiti Republike Slovenije**.

Slovenijo je v zadnjih letih prizadelo več hudih katastrof – žled leta 2014, epidemije koronavirusa v letih 2020 in 2021, obsežen požar na Krasu leta 2022 ali pa največje poplave v naši zgodovini leta 2023. Katastrofe so se tako ali drugače dotaknile vsakega od nas in nas kot državo, kot narod trajno zaznamovale. A prav tako so nas v tistih težkih trenutkih zaznamovali občutki ponosa in trdnega zaupanja v sistem Civilne zaščite, v srčnost in strokovnost vseh, ki so se borili za rešitev življenj in premoženja svojih državljanov. Pa ne gre le za katastrofe – najrazličnejše nesreče se dogajajo vsak dan, v vsakdanjem življenju, na delovnih mestih, na cestah, v gorah, v jamah ...

Fotografska razstava **Življenja rešujemo skupaj** ne ponuja celovitega pregleda nad sistemom Civilne zaščite, ampak skuša obiskovalca preko fotografskega objektiva opozoriti na njegovo vlogo in pomen. Dodatno težo posnetkom dajejo tudi uvodnik in podnapisi fotografij, ki jih je prispeval **poveljnik Civilne zaščite, g. Srečko Šestan**, človek, ki ga javnost pozna kot tistega, ki stopi v ospredje, ko je najtežje. Kot dolgoletni vodja Civilne zaščite Republike Slovenije je koordiniral številna reševanja in bdel nad njihovimi izidi, nato pa v medijskih nastopih umirjeno pojasnil stanje, včasih svaril, predvsem pa hrabil in tolažil. Poleg svojega prispevka k razstavi je v nagovoru ob njenem odprtju poudaril, kako težko je bilo zožiti izbor fotografij, ki najbolje prikazujejo usposobljenost

in požrtvovalnost ekip, ki skupaj tvorijo močno mrežo pomoči.

V svojih nagovorih sta **minister za obrambo mag. Sajovic** in **Petra Bezjak Cirman, direktorica Urada vlade za komuniciranje**, poudarila, da razstava ni zgolj zbirka fotografij Civilne zaščite, temveč zgodba o ljudeh, ki so se, ko je bilo najtežje, odločili pomagati – ne le sebi in svojim, ampak predvsem drugim.

Park vojaške zgodovine je fotografsko razstavo pripravil v sodelovanju z **Uradom Vlade Republike Slovenije za komuniciranje**, ki je Park prepoznal kot kredibilnega partnerja in zanimivo lokacijo za predstavitev nacionalno pomembnih tem. Razstavo je podprlo tudi Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Park vojaške zgodovine, foto: Valter Leban

Pogovorni večer »Življenje ni samo letenje«

V okviru programa **»Letalske urice«** je v sredo, 16. aprila 2025, v Parku vojaške zgodovine potekal pogovorni večer, na katerem sta sodelovala nekdanji vojaški pilot **Vojko Gantar** ter jadralni padalec in konstruktor jadralnih padal **Stane Kranjc**.

Vojko Gantar je predstavil svojo življenjsko pot od odraščanja v Idriji, kjer se je pri 15 letih podal na letalsko izobraževanje, do kariere vojaškega pilota na letalu MiG-21. Obiskovalcem je opisal izkušnje in občutke, povezane z letenjem na meji človeških in tehničnih zmogljivosti. Parku vojaške zgodovine je leta 2023 podaril del svoje letalske zapuščine, med drugim zlato letalsko značko, ki je vključena v trenutno občasno razstavo.

Stane Kranjc, pionir slovenskega jadralnega in padalskega športa, je orisal razvoj svoje kariere od izdelave prvega zmaya leta 1973 do oblikovanja jadralnih in skakalnih padal ter več kot 600 padalskih skokov. Njegovi dosežki vključujejo tudi BASE skoke z Eigerja, Sfinge, norveških pečin, trboveljskega dimnika in stolpnice Petronas. Poleg

športnih podvigov je ustanovil družinsko podjetje za proizvodnjo padal, ki temelji na vlaganju v razvoj in skrb za zaposlene.

Pogovor je vodil **Stanko Stojanovič**, dogodek pa je podprlo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Park vojaške zgodovine, foto: Peter Požar

Zaključil se je sedmi tradicionalni Podmorničarski vikend

V Parku vojaške zgodovine v Pivki je minuli vikend, 12. in 13. aprila 2025, potekal že sedmi tradicionalni Podmorničarski vikend, ki je bil letos posvečen 40-letnici podmornice P-913 Zeta. Dogodek je privabil številne obiskovalce, ki so se udeležili pestrega programa, organiziranega v sodelovanju z **Društvom Podmorničar**.

Obiskovalci so si z velikim zanimanjem ogledali notranjost podmornice P-913 Zeta in policijskega čolna P-111. Priložnost je bila tudi za ogled razstave »Podmorničarstvo na vzhodni jadranski obali«, predstavitev 430. mornariškega divizion Slovenske vojske in Oddelka za pridobivanje kadra iz Postojne, diverzantske opreme ter projekcije dokumentarnih filmov. Posebno pozornost so pritegnili pogovori z nekdanjimi podmorničarji in posebnimi gosti, kot sta bila domačin **Brane Česnik**, kuhar z znamenite vojaške ladje Galeb, in Cansin Özden, turški profesor pomorskega inženiringa.

V nedeljo je potekala zanimiva okrogla miza o zahtevnem prevozu podmornice in policijskega čolna v Park vojaške

zgodovine, kjer so sodelovali direktor Parka Janko Boštjančič, **Silvano Corniali** iz podjetja Cem-Tir d. o. o. in **Franč Jeraj** iz podjetja Dvig d. o. o. Po novi fotografski razstavi *Življenja rešujemo skupaj* je obiskovalce vodil **Srečko Šestan**, poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije.

Pri izvedbi dogodka sodelovali še predstavniki Notranjskega muzeja Postojna, PGD Postojna, Pomorske policijske postaje Koper ter Društva RAK iz Rakeka, ki so pomembno obogatili letošnji program. Oba dni so najmlajši obiskovalci uživali v ustvarjalnih delavnicah, kjer so izdelovali periskope, sestavljali 3D podmornice in sodelovali v tekmovanju za najlepši izdelek.

Zahvaljujemo vsem udeležencem in vabljeni naslednje leto, ko bo dogodek zagotovo prinesel nove zanimivosti in presenečenja.

Park vojaške zgodovine, foto: Rok Pirjevec

Predstavitev knjige »Sežana – Karl von Schaffer«

26. marca je Park vojaške zgodovine gostil predstavitev knjige »Sežana – Karl von Schaffer« avtorja Janka Kastelica.

Zbrane je uvodoma nagovoril direktor Parka mag. Janko Boštjančič in toplo pozdravil g. Kastelica, uveljavljenega slikarja, ki ima za sabo številne razstave tako doma kot v tujini. V Parku pa se ni predstavil kot likovni umetnik, temveč kot strasten raziskovalec krajevne zgodovine. Čeprav danes živi in dela v Sežani, je bil rojen v Hrastju, vasici v senci kompleksa Parka vojaške zgodovine, zaradi česar je bila predstavitev njegove knjige v stavbi nekdanje vojašnice, proti je kateri je pogledoval kot otrok, še toliko bolj posebna.

Kontraadmiral avstrijske vojne mornarice vitez Karl von Schaffer se je leta 1831 rodil v Sežani, od koder se je povzpел vse do cesarskega dvora in kljub temu, da ni izhajal

iz plemiške rodbine, postal eden najtesnejših sodelavcev nadvojvode Maksimiljana Mehiskega, brata cesarja Franca Jožefa. Njuno prijateljstvo se je še poglobilo, ko je Maksimiljan postal cesar II. mehiške monarhije, ki je propadla z njegovo ustrelitvijo leta 1867. Knjiga g. Janka Kastelica je pomemben doprinos k odkrivanju pozabljenih zgodb, k čemur stremi tudi Park vojaške zgodovine.

Park vojaške zgodovine, foto: Boštjan Kurent

Spominska slovesnost ob 80. obletnici padca letala Spitfire MH980

Park vojaške zgodovine je v sodelovanju z britanskim veleposlaništvom v Republiki Sloveniji in ob podpori Ministrstva za obrambo RS v torek, 29. aprila 2025, organiziral spominsko slovesnost ob 80. obletnici padca letala Spitfire MH980 pri Suhorju. 29. aprila 1945 je v neposredni bližini te brkinske vasi strmoglavilo letalo narednika Edmunda Ramsbothama iz slavne 249. eskadrilje britanskih kraljevih letalskih sil. Truplo mladega pilota so vaščani Suhorja dostojno pokopali na vaško pokopališče, njegove posmrtno ostanke pa so po vojni britanske vojaške oblasti prekopale na vojaško pokopališče v Beogradu, kjer počiva še danes.

Spominske slovesnosti ob 80. obletnici strmogavljenja Ramsbothamovega letala Spitfire MG980 na Suhorju sta se udeležila minister za obrambo Republike Slovenije **mag. Borut Sajovic** in veleposlanica Združenega kraljestva v Sloveniji **Nj. Eksc. Victoria Harrison**, ki sta k spomeniku padlemu pilotu položila venca, dogodka pa so prisostvovali tudi vodja eskadrilje Andrew J. Reid, poveljnik zračne baze Boscombe Down, britanski obrambni ataše podpolkovnik Ewan Christian Noble Harris in podžupanja Občine Pivka ga. Majda Godina.

Veleposlanica Združenega kraljestva v Sloveniji **Nj. Eksc. Victoria Harrison**, britanski obrambni ataše podpolkovnik Ewan Christian Noble Harris in vodja eskadrilje Andrew J. Reid, poveljnik zračne baze Boscombe Down, so si pred spominsko slovesnostjo na Suhorju ogledali Park vojaške zgodovine, kjer so se seznanili z njegovim uspešnim razvojem. Poseben poudarek med ogledom razstav in zbirke je bil na njihovi dostopnosti ranljivim skupinam. Obisk **Nj. Eks. Victorie Harrison** je bil edinstven tudi zato, ker je

prva slepa veleposlanica Združenega kraljestva, ki je bila napotena v tujino; pri opravljanju njene funkcije ji poleg sodelavcev pomaga tudi pes vodnik po imenu Otto. V luči prizadevanja, da bi Park vojaške zgodovine naredili dostopnega vsem, so v zadnjih dveh letih med drugim izdelali šest 3D modelov tankov, letal in podmornice, s pomočjo katerih slepi in slabovidni lažje dobijo predstavo o velikosti in detajlih teh velikih muzejskih eksponatov. Britanska veleposlanica je bila nad njimi še posebej navdušena.

Ogled muzejskega kompleksa je zaokrožila vitrina meseca **Per ardua ad astra – razstava letal britanskih Kraljevih zračnih sil druge svetovne vojne** ter priložnostne razstave maket desetih britanskih in ameriških letal, ki je nastala v sodelovanju z društvom Svet v malem. V njem se povezujejo navdušenci nad maketarstvom in modelarstvom, njegovi člani pa vsako leto organizirajo festival Svet v malem, ki ga bo 24. maja 2025 ponovno gostil Park vojaške zgodovine.

Park vojaške zgodovine, foto: Simon Avsec

Vojna do konca: reško-tržaška operacija v aprilu in maju 1945

V Parku vojaške zgodovine v Pivki je bila 7. maja odprta nova razstava **Vojna do konca**, s katero so se v pivškem muzeju pridružili slavu ob 80. obletnici zmage nad nacizmom in fašizmom v Evropi. Nova razstava obravnava reško-tržaško operacijo kot največji vojaški spopad v zaledju severnega Jadrana v drugi svetovni vojni. Medtem ko je bila velika večina Evrope v aprilu 1945 že osvobodena nacističnega jarma in je bilo povsem jasno, da so nemški vojski šteti dnevi, so se v krajih na južnem delu nekdanje rapalske meje razvili vojaški spopadi neslutene razsežnosti, s katerimi se ne more primerjati nobena bitka druge svetovne vojne na tem in sosednjih območjih. Šlo je za dokončni obračun, spopad na vse ali nič, v katerega je bilo vključenih več kot 100.000 vojakov na obeh straneh in ki je zahteval blizu 30.000 življenj. Ni šlo več za partizansko bojevanje, ampak za spopad armad, v katerem je poleg pehote sodelovalo tudi topništvo, tanki in letalske enote. V operaciji se je odločala usoda dveh pristaniških mest – Reke in

Trsta in sploh slovenskega in hrvaškega nacionalnega ozemlja, ki sta po prvi svetovni vojni krivično pripadla Italiji.

Reško-tržaška operacija se je začela sredi aprila 1945, ko je po razbitju nemških enot v Liki v zaključne boje za osvoboditev Reke in Trsta krenila 4. armada pod poveljstvom generala Petra Drapšina. V srditih bojih na obrambni liniji Ingrid, pri Klani, na Plišu, Gomancah, pri Sušaku in potem v Trstu, na Opčinah ter nazadnje v okolici Ilirske Bistrice je v zadnjih dneh vojne izgubilo življenje ogromno vojakov na obeh straneh.

Formalni zaključek reško-tržaške operacije predstavlja podpis predaje 97. korpusa nemške vojske, do katerega po spletu naključij ni prišlo v kateri od tržaških ali reških palač ali na kakšnem drugem izpostavljenem kraju, temveč v preprosti kmečki hiši pri Petrovih v Zagorju na Pivki, ki je tiste dni nudila streho nad glavo štabu IV. udarnega korpusa Jugoslovanske armade. Podpis predaje se je

zgodil pred natanko 80 leti 7. maja 1945 ob 6. uri in 4 minute zjutraj.

Štab IV. korpusa jugoslovanske vojske na vaški ulici pred Petrovo hišo v Zagorju v prvih dneh maja 1945. Hrani: Mile Bjelajac, Beograd.

Podpisu predaje ostankov nemškega 97. armadnega korpusa so kot majhne deklice prisostvovala tudi tri sestre Fatur, rojene v Petrovi hiši v Zagorju.

Tri Petrove punčke na fotografiji, ki so jo julija 1943 poslale očetu Maksu Faturju, ki je bil mobiliziran v italijansko vojsko, s pripisom: »Da bomo vedno pri Tebi!« Od leve proti desni: Marija oz. Minka (roj. 1934), Silva (roj. 1938) in Helena (roj. 1936). Hrani: Marija Tomšič.

Dve od treh sester, ga. Marija Tomšič in ga. Silva Česnik, sta kot še edini priči tistega dogodka skupaj z načelnikom Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnikom Robertom Glavašem prerezali trak in odprli razstavo. Ga. Marija je z ganljivim pričevanjem tudi nagovorila udeležence otvoritvene slovesnosti.

Razstava Vojna do konca: reško-tržaška operacija v aprilu in maju 1945 je sestavljena iz več sklopov. Oris dogajanja druge svetovne vojne od leta 1943, ko se je vojna sreča nagnila v korist zaveznikov, pa do zaključnih bojov, med katere spada tudi reško-tržaška operacija, je predstavljen na šestnajstih zunanjih panojih. Veža paviljona B je simbolno razdeljena na dve polovici; na eni je predstavljen vojaško-strateški vidik spopadov med Reko in Trstom, na drugi pa je osvetljena zgodba Petrove hiše v Zagorju.

Razstavo dopolnjujejo tudi vitrine, v katerih so razstavljeni neeksplozirana ubojna sredstva, kakršna so uporabljali v reško-tržaški operaciji. Ekspoziti so del učne zbirke Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi Uprave za zaščito in reševanje, s katerimi je naslovljena še vedno prisotna njihova prežetost. V vitrinah sta prikazani tudi arheološki raziskavi najdišča Šembije – Breg in grobišča Šembije – Vinograd.

Nova razstava se bo v naslednjih mesecih še nadgrajevala, saj v Parku vojaške zgodovine v naslednjih mesecih načrtujejo, da bodo vsa vozila, kakršna so se na eni ali drugi strani pojavljala v reško-tržaški operaciji, dobila dodatne table s poglobljenimi opisi in fotografijami iz tistega časa. Zatem pa bo postavljena tudi razstava o nemškem železniškem topništvu v Operativni coni Jadransko Primorje.

Park vojaške zgodovine

Ga. Marija Tomšič in ga. Silva Česnik sta kot še edini priči tistega dogodka skupaj z načelnikom Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnikom Robertom Glavašem prerezali trak in odprli razstavo, foto: Simon Avsec

Naši kraji in ljudje

Spomini na dogodke pred 80 leti

Spomin na prvo slovensko vlado

5. maja 1945 je bila v Ajdovščini ustanovljena prva slovenska vlada za osvobojeno Primorsko. Svoj oddelek za trgovino in preskrbo je namestila v našem kraju, ki se je takrat imenoval Šempeter na Krasu. Sedež je bil v prvem nadstropju takratne in sedanje občinske stavbe. Uradno ime je bilo: Poverjeništvo Pokrajinskega Narodno osvobodilnega odbora (NOO) za Slovensko Primorje – Oddelek za trgovino in preskrbo - Šempeter na Krasu.

Načelnik oddelka je bil na začetku Andrej Janežič. Njegovi sodelavci so bili: dr. Radovan Leljak, ekonomist, dr. Branko

Pivka okoli leta 1955

Premrov, za pravne zadeve, Anton Kragelj, Oskar Terčelj in Alenka Makarovič, za lesno trgovino, kmetijstvo in kontrolna služba. Pod njenim vodstvom sta delala tudi dva partizanska invalida. Za gostinstvo in turizem je bil odgovoren Franjo Torič. Administrativna dela je vodila Ivanka Moderer, strojepiski pa sta bili Zora Strle in Boža Korošec, kasneje referent za trgovino in personalne zadeve. Pred tem je nekaj mesecev delovala pri okrožnem NOO v Ajdovščini. Občasno so prihajali na pomoč tudi referenti iz Ljubljane.

Kot izvršni organ tega oddelka primorske vlade je bil ustanovljen PRERAD kot podjetje z vsestransko gospodarsko dejavnostjo, v katerem je bilo zaposlenih 110 ljudi. Pretežno so bili to izkušeni delavci raznih strok, ki so znali organizirati delo na terenu. Sedež podjetja je bil v stavbi na Snežniški. Podjetje sta vodila Jože Štemberger in Metod Polajnar. Pravnik je bil dr. Zorko Rejc, personalni

referent pa Slavko Demšar. Podjetje je imelo še šest strokovnih sodelavcev. Na terenu so bili oddelki za trgovino in preskrbo pri takratnih okrajnih NOO, in sicer: v Izoli, Kopru, Hrpeljah, Sežani, Postojni, Ajdovščini, Idriji, Tolminu in Gorici. Iz teh so se pozneje razvila podjetja za posamezne dejavnosti. Na primer v Postojni »Nanos«, v Sežani »Preskrba« ter druga. V Šempetru na Krasu pa je kmalu iz PRERADA izstopil oddelek za železnino. Tako je nastalo podjetje pod vodstvom entuziasta Vilija Vizensa, ki je pozneje preraslo v podjetje »Merkur«.

Narodno vlado Slovenije, torej Slovenije kot države, je sestavljalo 11 ministrov in ministrica, ki so skrbeli za 12 področij. *Njena naloga je bila poskrbeti za normalno življenje ljudi* in to ji je tudi uspelo.

Po pisnih spominih pokojne Bože Korošec iz Pivke zapisala Božena Kušlan, foto: vir (wikipedija)

Osvoboditev Šempetra pred 80 leti

27. aprila 1945 je naš kraj, tedaj še Šempeter, doživel konec italijanske in nemške okupacije. Že nekaj mesecev pred tem smo vedeli, da gre vojna h koncu, saj je bilo znano, da se oborožene sile Jugoslovanske armade počasi približujejo iz smeri Hrvaške. V to smo se prepričali takrat, ko so Nemci postavili svoj veliki top z dometom preko 50 km na železniško progo v useku pod Gradcem. Takrat so razglasili, da morajo imeti prebivalci ob določenih urah odprta vsa okna, da se ne bi zaradi streljanja sesula stekla. Ob silnem pokanju smo se tresli za svoja okna, še bolj pa za tiste, kamor so te močne granate priletele. Strašljiv je bil pogled na neskončne kolone beguncev bežečih kolaboracionističnih skupin z družinami, ki so prihajale iz Hrvaške, se pomikale proti Postojni in so bile namenjene v Avstrijo. Do njih smo bili ves čas strpni, toda ko smo izvedeli, da so v neki vasi pri Ilirski Bistrici na krut način umorili dve mladi dekleti, samo zato, ker sta jih vprašali, zakaj bežijo, je oživel sovraštvo in želeli smo, da čim prej dokončno odidejo. Res se je okrog 20. aprila nehal ta žalosten mimohod. V tistih dneh je bilo v isti smeri več prometa tovornjakov in avtomobilov in sklepali smo, da se tudi vojaške sile počasi neopazno umikajo. Dokončna predaja se je zgodila kasneje, 7. maja v Zagorju na Pivki. 27. aprila 1945 je bilo že od zjutraj streljanje bolj intenzivno in močno. Približevale so se partizanske enote in se spopadale z umikajočimi nemškimi in domobranskimi silami. Ko sem šla dopoldan s kolesom po mleko v Petelinje, sem ob povratku morala voziti slalom med kolono nemških kamionov, ki so jih naši obstreljevali zdaj z ene, zdaj z druge strani. Ko sem končno prišla domov, sem pomagala očetu

pri urejanju zaklonišča v kleti hiše. Na pograde, ki smo jih namestili, smo nanosili posteljnino in vse potrebno, kar smo pač imeli, da je bilo vse pripravljeno, saj nismo vedeli, kako se bo vse skupaj odvijalo. Glede na pestro dogajanje je bilo jasno, da je fronta že tukaj in takrat smo se umaknili v klet. Naša družina z bolno staro mamo in teto, ki se je skrivala pri nas, ker se je kot aktivistka OF morala umakniti iz Ljubljane, stričeva družina, prišli pa so tudi sosede, med njimi dr. Adolf Kinkela z družino, ki je takrat stanoval v cestarski hiši nasproti naše. Vseh skupaj nas je bilo 15. Popoldan okrog štirih je zabobnelo po cesti, prišli so tanki prve tankovske brigade. Streljanje z okoliških hribov je prenehalo, okupacijske sile so se razbežale. Moški so šli ven pogledat, kaj se dogaja in veselo pozdravljali naše tankiste. To smo z zadovoljstvom storili tudi vsi ostali. Tudi stara mama je to želela kljub temu, da je bila slabotna. Bilo je zelo ganljivo, ko so jo naši moški dvignili na tank, saj je hotela stisniti roko tankistu – osvoboditelju, ki jo je ganjen objel. Oče je obema tankistoma, ki sta ustavila tank pred našo hišo, ponudil žganje. Ko sta žganje popila na dušek, sta kozarca veselo vrgla ob tla, na mojo zgroženost, saj sta bila to naša zadnja kozarčka za žganje. Pa so me poučili, da je to pri naših južnih sosedih navada, ki izraža veselje. Tanki so odšli naprej proti Petelinjam, mi pa smo se vrnili v klet. In ko sva kasneje z očetom šla v stanovanje odpret vsa okna, sva videla, da gori Pavletova hiša, ki so jo gospodinja in otroci k sreči zapustili že takrat, ko so gospodarja odpeljali v Nemčijo v internacijo. Predno se je znočilo, smo ugotovili, da so se tanki vrnili in se postavili na ravnino ob Prečni ulici na mesto, kjer se

zdaj začenja športni stadion. Bilo jih je okoli 20. Sklepali smo, da nameravajo tukaj prenočiti. Zato smo bili pozorni na dogajanje in opazili smo neznanega moškega z nahrbtnikom, ki je šel po hribu. Pri grmovju se je ustavil in nekaj počel. Domnevali smo, da je vohun, radiotelegrafist. Naš sosed, dr. Kinkela, je šel k tankistom in odgovornega oficirja obvestil o naših opažanjih. Proti jutru, ko se še ni povsem zdanilo, nas je zbudil močan pok in čez nekaj časa še eden. Nemci so pričeli streljati iz tistega velikega topa, ki so ga med tem po železnici odpeljali proti Divači. Do tretjega poka je dr. Kinkela štel minute. V premoru med eno in drugo izstreljeno granato so šli moški iz zaklonišča pogledat, kam je padla. Najbližja eksplozija je bila onkraj ceste, okoli 12 m od naše hiše in ena v hrib okoli 15 m za hišo. Ostale so padle južno od nas proti mestu, kjer so bili prej parkirani tanki, ki so jih na srečo ponoči ponovno umaknili onkraj Petelinj.

Zgodaj zjutraj 28. aprila je dr. Kinkela prvi zapustil zaklonišče. Še danes ga slišim, kako je poklical našo

mamo in ji rekel: »Pridite gospa, nekaj pogledat«. Seveda smo jima radovedno sledili tudi vsi ostali. Šli smo na cesto in neoviran pogled po cesti proti križišču je razkril, da iz balkona Primcove hiše do tal visi naša slovenska zastava s peterokrako zvezdo. To je bilo za vse nas ganljivo in nepozabno doživetje in potrditev dejstva, da je vojne konec. Konec okupacije in strahu pred jutrišnjim dnem. Kljub temu, da so se dopoldan še slišali posamezni strel, sta oče in stric zbrala nekaj bližnjih godbenikov, da so popoldne na trgu igrali v znak veselja in tako naznanjali ljudem težko pričakovano in željeno svobodo.

Več godbenikov pa je igralo na trgu ob 1. maju, ko se je zbralo večje število prebivalcev iz Šempetra, kakor tudi iz okoliških vasi.

Po spominskih zapisih pokojne Bože Korošec iz Pivke je zapisala Božena Kušlan, foto: osebni arhiv

Spominska slovesnost v Zagorju

V nizu prireditev ob 80. obletnici konca 2. svetovne vojne se je 7. maja pred spomenikom NOB odvila spominska slovesnost v Zagorju.

Prav na ta dan, pred 80. leti, je visoki nemški oficir podpisal predajo 97. armadnega korpusa nemške vojske s 16.000 vojaki in tremi generali. Predaja je bila podpisana v hiši pri Petrovih. Še živeča pričevalka dogodka **Marija Fatur**, ena od treh Petrovih hčera, nam je na predavanju v Parku vojaške zgodovine živo opisala dogodke ob podpisu predaje, ki so močno zaznamovali njeno življenje. Vojna operacija, ki se je začela aprila 1945 in je potekala prav na območju Reke – Ilirske Bistrice, Snežnika, Pivke, je bila tako zaključena prav na tleh naše občine. Bila je to največja in najbolj krvava bitka na Slovenskem. Ta zgodovinski dogodek, vreden spomina, smo obeležili s kulturnim dogodkom pred spominskim obeležjem oziroma ob spomeniku padlim v NOB v Zagorju.

V kulturnem programu je sodeloval **MPZ Pivka**, pod vodstvom **Marcela Štefančiča**, ki je z borbeno pesmijo **Slovenci kremeniti** oživil čas boja za svobodo. **Primorska himna - Vstajenje Primorske**, ki smo jo zapeli skupaj, je

v nas obudila ponos in zanos, da lahko svobodno zremo v nov svet. S cvetjem in minuto molka smo počastili spomin na ta zgodovinski dogodek in vse žrtve vojne. Tudi pesem **Dore Hrvatič Nikoli pozabljena** z interpretacijo **Aste Smrdelj** je izzvenela kot spomin in opomin, da je vojna najtemnejša plat človeštva.

Govornica Boža Pečko, predsednica Občinskega odbora ZB Pivka, je osvetlila dogodke izpred 80. let in pomen le-teh za današnji čas.

Občinski odbor ZB Pivka, foto: Jože Pavzin

Spomin na žrtve druge svetovne vojne: občina Pivka

Vabilo k dopolnjevanju zbirke žrtev 2. svetovne vojne – Sistory.si

Druga svetovna vojna je Evropo globoko zaznamovala, življenje je izgubilo okoli 60 milijonov ljudi. Tudi Slovenija je utrpela hude izgube – umrlo je približno 6,7 % prebivalstva. Čeprav so žrtve dolgo burile politične in zgodovinske razprave, potrebe po celovitem popisu ni bilo. Občinski organi, društva in posamezniki so sicer pripravljali sezname, a ti so zajemali le ožje skupine. Inštitut za novejšo zgodovino je leta 1997 zagnal projekt

popisa vseh smrtnih žrtev vojne in povojnega nasilja iz območja Slovenije. Nastala je zbirka z več kot 100.000 žrtvami, dostopna na portalu www.sistory.si/ww2. Vsak zapis vsebuje osebne podatke in podatke o okoliščinah smrti. Čeprav so podatki zbrani iz številnih arhivov, matičnih knjig, časopisov in ustnih pričevanj, je identiteta posameznih žrtev različno popolno ugotovljena. Danes je objavljena celotna zbirka, kar omogoča celovitejši vpogled

v usode posameznikov. Novost portala je, da lahko uporabniki sami dopolnjujejo zbirko – dodajajo informacije, dokumente, fotografije in zgodbe.

Kako je vojna zaznamovala posamezne skupnosti, ponazarja primer občine Pivka.

Občina Pivka je v 2. svetovni vojni in neposredno po njej utrpela izgube. V zbirki je trenutno zabeleženih 368 žrtev, med katerimi je 347 moških, 20 žensk ter ena oseba, katere spol ni znan. Med žrtvami je bilo 85 civilistov, preostali pa so pripadali različnim vojaškim in paravojaškim enotam.

Največ žrtev iz občine Pivka je bilo evidentiranih v letih 1944 in 1945, ko se je nasilje ob koncu vojne in neposredno po njej močno stopnjevalo. Ti podatki jasno kažejo, kako globoko je vojna zaznamovala tudi lokalno skupnost.

Zbirka ni le zgodovinski vir – je poklon vsem, ki so v vojni izgubili življenje. Vabljeni, da obiščete spletno stran, poiščete podatke o svojcih in prispevate k ohranjanju spomina.

Tamara Logar

Intervju: Irena Uršič

Irena Uršič (roj. Vadnjal), je profesorica zgodovine in geografije, doma iz Palčja, zaposlena kot muzejska svetovalka v Muzeju novejši in sodobne zgodovine Slovenije. Njeno raziskovalno delo je tesno prepleteno z usodami Slovencev v italijanski vojski ter z ohranjanjem bogatih zbirk – od fotografskih in kartografskih do ustnih virov in osebnih zapuščin. V njenem strokovnem opusu se prepletajo študijska in muzejska strast, arhivsko delo in stik z ljudmi, kar daje njenemu delu posebno širino in toplino.

Je avtorica sedmih večjih razstav, objavila je približno 90 člankov ter sodelovala kot avtorica ali urednica pri sedmih knjigah, pri več knjigah pa kot soavtorica. Bila je soustvarjalka treh dokumentarnih filmov, vodila je znanstveni simpozij, je avtorica 81 radijskih oddaj ter številnih spletnih objav za muzejske rubrike, kot so Predmet meseca, Kabinet čudes in Porumenela fotografija. Avgusta 2014 je bila za projekt Isto srce prinesite nazaj nominirana za osebnost Primorske. Nekajkrat tedensko slušbuje v Depojih državnih muzejev v Pivki, ki so del leta odprti tudi za javnost.

Kaj vas je spodbudilo k študiju zgodovine?

Kot otrok in najstnica sem imela več interesov, zato odločitev o študiju zgodovine in geografije ni bila takojšnja. Nekje v tretjem letniku gimnazije sem začela bolj kompleksno razmišljati o zgodovini. Pomembno vlogo pri tem je odigral tudi profesor Jadran Jeršin. Zaradi njegove zahtevnosti sem si v zvezek napisala Per aspera ad astra – Preko trnja do zvezd. Zgodovina in geografija sta me začeli vznemirjati, začutila sem, da bi se lahko s tema vedama ukvarjala desetletja.

Snov za diplomsko delo ste črpali iz neposredne bližine. Zakaj ste izbrali prav Juršče? Kaj vas je med raziskovanjem najbolj pritegnilo in kaj presenetilo?

Najprej sem diplomirala iz zgodovine, nato še iz geografije, a diploma iz zgodovine mi je ostala posebej pri srcu. Juršče sem izbrala, ker so vedno veljale za nekaj posebnega – to dobro vedo ljudje na Pivškem. Veliko se je o Jurščanih govorilo, a nikjer ni bilo nič resnično temeljito raziskanega. Spraševala sem se, ali sploh obstajajo arhivski viri o njihovem izvoru. Tako sem začela z raziskovanjem v Arhivu Republike Slovenije, najprej z urbarji, kar mi takrat ni predstavljalo večje ovire, saj sem poznala srednjeveško in novoveško terminologijo in bila navdušena nad paleografijo in branjem gotice. Vzporedno

foto: MNSZS

sem pri dr. Niku Hudelji intenzivno študirala nemščino za zgodovinarje. Kljub trudu dolgo nisem našla pravega vira – dokler ni prišlo do prelomnice. Tik pred zaprtjem arhiva sem v fondu Vicedomskega urada za Kranjsko odkrila zapis barona Raunacha o pastirjih iz Beneške Istre, ki so prihajali na planino Juršič. Ta trenutek je bil zame izjemno pomemben. Spomnim se, da sem ta zapis najprej le bežno prebrala, saj sem se ravno odpravljala s starši v Vatikan, kamor smo šli pokropiti papeža Janeza Pavla II. Ko sem se vrnila, pa so se mi arhivski viri dobesedno odpirali. Ob tem sem začela beležiti tudi ustno izročilo, kar je bilo v tistem času na Jurščah še posebej dragoceno, saj je bilo tam veliko starejših prebivalcev, ki so še poznali zgodbe, ki so se prenašale iz roda v rod tudi po 400 let. Osupljivo je bilo, kako se je to izročilo ujemalo z določenimi arhivskimi viri – to me je povsem prevzelo. To je bilo res eno najlepših obdobji mojega študija. Že med pisanjem diplome sem si zadala cilj, da bi iz tega nastala tudi knjiga – in res sem vso energijo po zaključku študija usmerila vanjo. Knjiga je izšla leta 2006, prvi natis je bil hitro razprodan, zato je sledil še ponatis. Veliko mi je pomenila podpora prijaznih domačinov, Kulturnega društva Juršče s predsednico Majdo Žužek, pa tudi podpora mentorja dr. Marka Štuhca, ki je ocenil, da bi bila diploma vredna študentske Prešernove nagrade. A takrat mi je manjkalo samozavesti, da bi se s svojo temo prijavila in konkurirala drugim kandidatom.

Po diplomi ste se zaposlili v Muzeju novejši zgodovine Slovenije (danes Muzej novejši in sodobne zgodovine Slovenije). Kateri raziskovalni projekti so oblikovali vaš raziskovalni opus v muzeju?

Že med študijem sem sprva delala v Narodnem muzeju Slovenije, kjer sem načrtovala, da bom tudi nadaljevala

svojo poklicno pot. Vendar se je ponudila priložnost za zaposlitev v takratnem Muzeju novejšje zgodovine Slovenije. Tako sem se začela intenzivneje ukvarjati z mlajšo, sodobnejšo zgodovino. Moje delo v muzeju je tesno povezano s skrbništvom različnih zbirk. Sem skrbnica štirih fotografskih fondov eminentnih fotoreporterjev: Joca Žnidaršiča, Naceta Bizilja, Tomija Lombarja in Rudolfa Brunerja Dvořáka. Ti fondi obsegajo 700 tisoč enot, tako da sem ne bom nikoli upokojila. (se nasmehe) Naš muzej ima namreč največje bogastvo fotografij iz 20. stoletja v državi, ki obsega že štiri milijone enot. Poleg tega skrbim za kartografsko zbirko, zbirko predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije, za del zbirke ustnih virov ter za zbirko osebnih zapuščin, zadnji dve sta povezani s primorskim, posebej tudi pivškim prostorom med svetovnimi vojnami in med 2. svetovno vojno.

Vaše raziskovalno delo vključuje tudi študij Slovencev v italijanski vojski v obdobju fašizma, kako ste se lotili te teme?

Ko sem se leta 2007 začela ukvarjati s to temo, praktično nisem imela ničesar, na kar bi se lahko oprla. Prva stopnja raziskovanja je vedno pregled obstoječe literature, da poznaš vse, kar je bilo na določeno temo že objavljeno. A takrat je bilo na voljo le nekaj literature. Res je, da predvsem italijanske strokovne literature na to temo obstaja veliko, vendar ne o Slovencih v italijanski vojski. In ker je bil to čas, ko so bili živi še zadnji pričevalci, takrat že stari okoli 90 let, saj so bili najmlajši redno vpoklicani letniki 1923, sem se zavedala, da je skrajni čas, da začnem z zbiranjem ustnih pričevanj in osebnih zapuščin. Ustni zgodovini sem takrat dala prednost pred raziskovanjem v arhivih. Arhivski viri so lahko počakali, ljudje s svojimi spomini pa ne. Zelo sem hvaležna tudi podpore dr. Monike Kokalj Kočevar, ki je na muzejskem področju ustnih virov orala ledino. Muzej je bil prvi v Sloveniji, ki je tovrstno zbirko, prvotno pričevanj o 2. svetovni vojni, ustanovil leta 2003.

Kakšen je danes pomen teh raziskav?

Obravnava Slovencev v italijanskih oboroženih silah bo v nadaljevanju zaokrožena z razstavo in knjigo. Zgodba Slovencev v italijanski vojski, ki je bila kolektivna zgodba primorskih fantov in mož, je bila dolgo spregledana, ta del njihove življenjske poti v Jugoslaviji ni bil prepoznan kot pomemben. Zato je skrajni čas za zgodovinopisni vpogled v to temo. Poleg tega danes še živijo sinovi in hčere in bližnji sorodniki nekdanjih italijanskih vojakov, ki si prizadevajo raziskati njihove poti in usode ali najti njihove grobove.

Fantje in možje, ki so bili sposobni za vojsko, so najprej odšli na služenje vojaškega roka. To je potekalo vse od leta 1922 naprej. Doživljali so ga kot prisilno, saj niso služili svoji domovini, temveč državi, ki je niso čutili kot svojo – kraljevini Italiji.

Služiti so morali, čeprav so bili brez manjšinskih pravic in še hujše – živeli so v raznarodovalnem okolju fašističnega režima, imeli pa so vse dolžnosti – tudi obvezno služenje vojaškega roka, v času vojne pa mobilizacijo v vse rodove italijanske vojske.

Njihova izkušnja služenja v italijanski vojski v obdobju med obema vojnami do kapitulacije Italije leta 1943, je

Med vodenjem po razstavi Prekomorci, foto: MNSZS

ostajala v senci. Od leta 1935, ko so bili mobilizirani za vojno v Etiopiji, nato med letoma 1936 in 1939 za špansko državljansko vojno na strani Franca, ter leta 1939 ob napadu na Albanijo, so bili udeleženi v vojnah že štiri leta pred začetkom druge svetovne vojne. In prav oni so bili med prvimi žrtvami na frontah, še preden so se z 2. svetovno vojno soočili Slovenci v Kraljevini Jugoslaviji. Bili so del spopadov svetovnega merila – od vzhodne fronte do fronte na severu Afrike.

Kakšno vlogo ima zgodovinar v današnji družbi? Kakšno vlogo danes igrajo muzeji?

Temeljna vloga zgodovinarja je še vedno raziskovanje preteklosti s pomočjo jasno zastavljene metodologije in objavljanjem izsledkov. Vendar pa je tudi zgodovinska veda, tako kot druge vede, v zadnjih desetletjih zelo napredovala. Zgodovinar danes ne pomeni več nekoga, ki zgolj opisuje dogodke in pojave. Njegova naloga je, da jih interpretira in umešča v širši zgodovinski kontekst. Če bi preverjali vlogo zgodovinarja na primer na spletu, v komentarjih, bi se morda zdelo, da je zgodovina vedno nek nebodigatreba. Če pa bi pogledali, kako na zgodovino gledajo politični odločevalci, bi hitro ugotovili, da ji pripisujejo veliko težo. Prek vodstvenih kadrov pogosto poskušajo vplivati na vsebine, na stroko. V mojem primeru pa, kot to vlogo vidim sama, me delo zgodovinarke izpolnjuje in osrečuje. Še posebej, ko sta zadovoljstvo ali pa kritika razvidna tudi od bralcev ali poslušalcev ali obiskovalcev, ker je to potrditev, da jim je mar, da jim ni vseeno za zgodovino in da se »naprej« lahko živi »na – prej«.

Nekdaj so bili zgodovinski muzeji predvsem zbiratelji, varuhi in razstavljalci zgodovinske materialne dediščine. Danes pa sodobni muzeji delujejo kot stičišča med strokovnjaki in širšo javnostjo, med predmeti in njihovimi interpretacijami oziroma zgodbami. Ponujajo vsebine, ki obiskovalca nagovarjajo k razmišljanju, spodbujajo njegov odziv in ga vabijo k soustvarjanju vsebin.

Če bi lahko opravili intervju s katerokoli zgodovinsko osebnostjo, koga bi izbrali?

Ne vem, če bi kar pustila 20. stoletje ob strani. Mogoče Samota, torej kralja iz 7. stoletja, prve dokumentirane slovanske državne tvorbe, ki je obsegala tudi poznejšo Karantanijo. Ali pa freisinškega škofa Abrahama, v čigar zborniku so se ohranili Brižinski spomeniki kot prvi in najpomembnejši staroslovenski zapisi. Morda Emo Krško iz 11. stoletja, prvo žensko, ki je imela tako obsežno posest na slovenskih tleh, pa Primoža Trubarja, ki je napisal prvi slovenski knjigi. Zanimiv sogovornik bi bil

nedvomno Valvasor, ki nam je zapustil tako svojevrsten opis slovenskih dežel, ali pa Peter Kozler, avtor prvega zemljevida slovenskega ozemlja in lastnik Cekinovega gradu v Ljubljani, v katerem domuje Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije.

Alenka Furlan Čadež, foto: osebni arhiv Irene Uršič

Na Jurški zemlji (2006) – diplomsko delo, ki je postalo knjiga in rojstni list vasi Juršče.

Fotografije večne teme (2009) – razstava v sodelovanju z Alenko Čuk ob 100-letnici fotografij Postojnske jame Rudolfa Brunerja Dvořáka, očeta češke reportažne fotografije, ki je leta 1909 fotografiral Postojnsko jamo z okolico ob obisku družine zadnjega habsburškega cesarja Karla I. Leta 2017 je izšel dokumentarni film **Simfonija globine**.

Moški na položajih, ženske v strahu, otroci na češnjah (2011) – rezultat sodelovanja z ddr. Marijo Stanonik je knjiga z obsežno zbirko spominov ljudi, ki so doživeli vojno za obrambo samostojne Slovenije leta 1991, tudi spominov ranjenih in svojcev padlih.

Prekomorci (2013 in 2014) – razstava in strokovna monografija ob 70. obletnici nastanka prvih prekomorskih enot NOVJ, ki so v zadnjem letu in pol 2. svetovne vojne sodelovali v ključnih vojaških spopadih proti okupatorju in protipartizanskim silam na jugoslovanskih tleh.

Samostojni! (2016) – knjiga in razstava o fotografijah in fotoreporterjih v času osamosvojitve Slovenije in vojne za njeno obrambo, ki sta nastali v sodelovanju s 46 fotoreporterji in novinarji iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva.

Ivan Rudolf (2017 in 2018) – znanstveni simpozij in strokovna monografija ob 120. letnici rojstva Ivana Rudolfa

S fotografskim negativom na stekleni plošči: foto MNSZS

– demokrata, protifašista, protikomunista, ki je med 2. svetovno vojno s podporo zaveznikov v Afriki zbral 4.500 Primorcev (zajetih italijanskih vojakov), da bi osvobodili Primorsko. Bil je tudi 'oče' elitne skupine padalcev, ki so v misijah britanskih tajnih služb na Slovenskem prvi vzpostavili stik med zavezniki in partizani. Leta 2015 je v seriji Pozabljeni Slovenci na RTV Slovenija izšel dokumentarni film Ivan Rudolf.

Nace Bizilj – fotoreporter (2019) – razstava in katalog, ki dokumentira fotografski opus prvega urednika fotografije pri časopisu Dnevnik Naceta Bizilja, ki je muzeju podaril celoten opus, devet let prostovoljno pomagal pri urejanju dokumentacije in prejel državno odlikovanje medaljo za zasluge.

Leon Logar (2019) – sodelovanje pri francoskem dokumentarnem filmu z naslovom Leone Logar: L'inoubliable ignoré, o Ildirčanu Leonu Logarju, mobiliziranemu v italijanske oborožene sile, ki se je po kapitulaciji Italije na Korziki pridružil odporu Narodne fronte in v boju za osvoboditev Korzike, 15. septembra 1943, izgubil življenje.

Joco Žnidaršič – Leta preloma (2021) – razstava v Cankarjevem domu in katalog ob 30. obletnici osamosvojitve Slovenije, posvečena uredniku fotografije pri časopisu Delo Jocu Žnidaršiču, prvemu Slovencu, ki je prejel nagrado World Press Photo ter prvemu fotoreporterju, ki je prejel nagrado Prešernovega sklada in dve državni odlikovanji.

Med vodenjem po stalni razstavi Slovenci v 20. stoletju, foto: MNSZS

Tradicionalni prvomajski pohod na Kršičevce

Mladina z Juršč je v sodelovanju z Vaško skupnostjo Juršče pripravila tradicionalni prvomajski pohod na Kršičevce. Nekaj dni pred samim pohodom so na vstopu v vas Juršče postavili mlaje v znak dobrodošlice, na samem vrhu pa je v znak praznika zaplapolala slovenska zastava.

Na praznik dela so se odpravili na Kršičevce, ki je planotast in travnat vrh z nadmorsko višino 1091 m, ki straži na zahodnem robu Javornikov. Dviga se nad vasjo Juršče, ki je bila nekdaj pašna planina. Z vrha se odpre razgled na del zahodnih vrhov Javornikov, kjer nam pogled pritegne sosednja Sveta Trojica nad Pivko. Lepo se vidijo Pivško podolje, Vremščica in Nanoška planota, izza katere

kukajo posamezni vrhovi Trnovskega gozda. Lepo in toplo vreme je bilo ravno tisto, da se je letos udeležilo največ pohodnikov. Dobrodošli tudi naslednje leto!

Jerneja Ksir, foto: Anita Grželj

Prvomajska budnica na Pivškem

Tradicijska prvomajska budnica tudi letos ni izostala. Postojnska godba 1808 se je po "prebuditvi" Postojne letos odpravila na pivški konec in v jutranjih urah razveselila Dolnjo Košano, Kal, Pivko, Klenik in Trnje. Domačini so nas povsod lepo sprejeli in okrepčali z domačimi dobrotami, mi pa smo obljubili, da se čez dve

leti ponovno vidimo tudi v občini Pivka. V zadnjih nekaj letih je Postojnsko godbo 1808 dodobra okrepilo kar nekaj mlajših Pivčanov, ki smo jih zelo veseli, zato še raje zaigramo tudi na Pivškem, naj bo to budnica ali ob kakšni druga priložnosti.

Sara Lumbar, foto: Nika Kolar

Praznično razpoloženje na 19. pohodu Šmihel – Ratečevo Brdo

Na velikonočni ponedeljek, 21. aprila, je Športno planinsko društvo Šmihelska dolina že devetnajstič zapored organiziralo tradicionalni pohod iz Šmihela na Ratečevo Brdo. Sončno in toplo popoldne je v naravo privabilo številne pohodnike – od posameznikov, mladine do družin.

Pohodniki so pot začeli v Šmihelu, od tam pa nadaljevali pot proti Narinu in nato zavili v klanec proti Ratečevemu Brdu. Na vrhu jih je pričakalo veselo in domačno vzdušje na kmečki domačiji Janezinovi. V prijetnem ambientu so se pohodniki okrepčali z domačimi dobrotami – toplim čajem, štruklji in jabolčnim zavitkom. Za dodatno razpoloženje je

poskrbel harmonikar Miro, ki je s svojimi zvoki napolnil dvorišče in poskrbel za dobro voljo. **Predsednik društva Jadran Brožič** se ob tej priložnosti zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri organizaciji – Občini Pivka, gostoljubnim Janezinovim, aktivnim članom društva in seveda vsem pohodnikom, ki vsako leto znova ohranjajo to tradicijo živo. Z zadovoljstvom je že usmeril misli k naslednjemu letu, ko bodo obeležili 20. obletnico pohoda, ki jo, kot je povedal, »bo pač treba proslaviti.« Naslednje leto bo jubilejna številka gotovo privabila še več pohodnikov – z veseljem se bomo spet srečali na poti.

Športno planinsko društvo Šmihelska dolina

Markacisti Planinskega društva Postojna uspešno obnovili planinsko pot proti Sveti Trojici

30. marca se je kljub oblačnemu in mokremu jutru zbralo sedem markacistov Planinskega društva Postojna, skupaj s štirimi drugimi člani društva, z namenom obnove markacij in čiščenja planinske poti s Slovenske vasi ter z izhodišča Vlačno proti Sveti Trojici. Za dobrih osem kilometrov poti so potrebovali šest ur, pri sušenju na novo obnovljenih markacij pa je pomagalo tudi sonce.

Ob tej priložnosti so še izpostavili problem neprimerne označevanja poti s spreji, ki ga posamezniki izvajajo »na lastno roko«. Na poti na **Sveto Trojico** je celo drevje obarvano z belim sprejem, zato vse, ki se lotevajo takšnega označevanja, vabijo, da se društvu pridružijo na organiziranih akcijah. Z veseljem bodo sprejeli pomoč in namesto spreja nudili ustrezno barvo in čopiče. Prav tako se lahko zainteresirani izobražujejo za to delo in se pridružijo markacistom, so sporočili iz **PD Postojna**. »Da naše delo ne bo zaman, vas vabimo na čudovit izlet na razgledni vrh **Svete Trojice**. Krajša pot z izhodišča **Vlačno**

(Trnje) vam bo vzela približno uro in 20 minut, daljša pot iz **Slovenske vasi** mimo **Petelinjskega jezera** pa je razgibana in slikovita. Za vzpon boste potrebovali okoli 2 uri in 30 minut, a trud bo poplačan s prelepimi razgledi in stikom z naravo,« vabijo v PD Postojna.

AFČ, foto: arhiv PD Postojna

Pivka – Šmihel – Košana: misijon skozi zgodbe in pričevanja

V krščanskem svetu je letošnje leto 2025 proglašeno kot sveto leto in nosi poseben naziv »Romarji upanja«. Tako se je poimenoval tudi misijon 2025 v župnijah Pivka, Šmihel in Košana, ki se je odvijal od 14. do 23. marca letos.

Sovpadel je s postnim časom, tako da smo se kristjani lahko bolje pripravljali na velikonočni čas tudi ob pomoči misijonskih dogajanj. »Romar upanja« je vsak človek, ki v življenju potrebuje upanje in optimizem, še posebno v današnjem nemirnem času. Svet se spreminja, ljudje iščejo nove vrednote, vsak izmed nas išče svojo novo identiteto, svoje mesto v družbi, zdi se tako zelo pomembno, da ne vidimo bližnjega. Ekonomija in osebne koristi človeka so vedno bolj v ospredju, tepta se človekovo dostojanstvo v tem tisočletju, ko bi ljudje iz dosedanjih izkušenj morali

znati živeti v slogi. Boga se postavlja na rob, vsak lahko dela, kar hoče...

Prav misijon je bila priložnost za razmislek in poglobitev lastne vere. Prepletanje različnih dejavnosti in srečanj so se vrstila na vseh treh župnijah. Patri **Danilo**, **Martin** in **Vito** so poleg maševanja in nagovorov vernikov izvedli tudi srečanja za župnijske sodelavce, bralce, molitvene skupine, pevce, katehete, sodelavce Karitas, predstavnike gospodarskega in medžupnijskega pastoralnega sveta, krasilke cerkva... Posebej so se posvetili staršem in otrokom, ki so jim pripravili delavnice s svetopisemskimi zgodbami o izgubljenem sinu, ki ga je v vseh treh župnijah kot kamišibaj pripoved pripravila Irena, in zgodbo o sejalcu, ki je posejal seme na različne kraje, od rodovitne zemlje do kamnitega terena, ki jo je pripravil pater Martin.

To je prispodoba za človekovo življenje in dela, ki jih lahko dobro ali slabo opravi. Prisotnih je bilo blizu 100 otrok, ki so tudi ob kitari patra Martina veselo prepevali sodobne otroške katoliške popevke. Starši pa so imeli predavanje o vzgoji in zgledu, ki je pomemben pri celotni vzgoji otrok, tako v verskem kot tudi splošnem življenju. Tudi skupini starejših so posvetili posebno srečanje, na katerem pa je za družabni del poskrbela župnijska Karitas. Posebej so se srečali tudi moški, saj je bil misijon izziv v času praznovanja sv. Jožefa, to je velik godovni praznik na Slovenskem. Žal pa je bil obisk zelo skromen, kar tudi nakazuje veliko krizo vrednot. Več obiska je bilo pri srečanju za zakonce, kjer sta mlajša zakonca Cvetka in Tone Horvat iz Šentjurja pri Celju s svojim pričevanjem dajala zgled, kako deluje normalna krščanska družina, ki ob štirih otrocih in zaposlenosti zmore premagovati vsakodnevne napore

in hkrati živeti drug ob drugem. Zanimivost letošnjega misijona so bile tudi »pogovorne skupine«. Ljudje so se zbirali pri posameznih gostiteljih doma, ki so nudili gostoljubje prijateljem in sosedom, zraven je bil prisoten animator, ki je ob branju Božje besede vodil pogovor. Misijon je bil zaključen s sveto mašo 23. marca, ki je bila namenjena za vse pokojne, na koncu je bil tudi blagoslov grobov. Gospodu Marjanu in vsem sodelavcem se župljani vseh treh župnij zahvalujemo za pobudo in organizacijo tega velikega verskega dogodka.

Čas misijona je bil poseben čas, ki je prispeval k poglobitvi vere kristjanov in priložnosti za osebno in skupno rast.

Irena Margon, foto: Irena Margon

Gasilska maša na Bujah

V nedeljo so številna gasilska društva po Sloveniji obeležila Florjanovo, dan, posvečen zavetniku gasilcev svetemu Florjanu, ki goduje 4. maja. Pivška gasilska društva so se udeležila tradicionalne gasilske maše ter blagoslova gasilcev in njihove opreme na Bujah. Zahvaljujemo se:

župniku g. Zdenku Štruklju za blagoslov vozil in vseh gasilcev in gasilk, družini Morelj, ki nam vsako leto odstopi prostor za pogostitev gasilcev in drugih gostov, kmetiji Biščak za posojeno mizo in Gostilni Pri Zotlarju za vedno odlično pripravljeno hrano.

PGD Košana

Zahvala

13. marca je na naši stanovanjski hiši izbruhnil dimniški požar, ki se je v le nekaj minutah razširil po celotnem ostrešju. V tej nesreči smo imeli izjemno srečo zahvaljujoč se izredno hitri intervenciji naših **GASILCEV**.

Gasilske enote **PGD Pivka**, **PGD Košana** in **PGD Zagorje** so bile na kraju dogodka v nekaj minutah, ukrepale hitro in učinkovito, ter rešile vse, kar se je rešiti dalo. Na prizorišču so vztrajali kar šest ur, vse do popolne sanacije pogorišča. Hvala, ker ste!

Iskrena hvala tudi za izjemen odziv naših vaščanov – TRNJANOV.

Vsi so stopili skupaj, vsak je pomagal po svojih močeh in prejeli smo ogromno podpore. V dneh po požaru, ko nas je dodatno prizadelo še deževje, je bila ključna hitra in nesebična pomoč.

Hvala sodelavcem **Slavec MF**, ekipi **Bejž če vejđš** s prijatelji, sosedom in vsem ostalim iz širše okolice – za vsakršno pomoč, prisotnost in sočutje.

IZ SRCA VELIKA HVALA VSEM!

Družina Debevec

Spomin na Nežo Maurer

Bila je gostja kulturnega večera »Pod lipo« v letu 2006 za slovenski kulturni praznik. Z njo se je pogovarjala **Polona Margon**. Skupaj sta odkrivali življenjska doživetja in spoznanja. Resnična pripoved o začetkih pesnjenja, povezanega s službovanjem v Ilirski Bistrici, je zelo prevzela poslušalce, ki so prišli od vsepovsod, tudi iz Bistriškega. Njena interpretacija pesmi je navdušila vse v dvorani Krpanovega doma, saj je bila njena jasna in zvočna poezija tako preprosta in razumljiva kot ona sama. **Pesnica Neža Maurer** je bila gostja prav ob 10-letnici delovanja KD Lipa. Svoje misli je strnila in zapisala v zbornik društva takole: »Vse najboljše za desetletnico. To vam želim ob lepem večeru, ko nastopam pri vas. O sebi pa tole. Pisala sem v neizprosni roki. Počasi, z muko izpisujem. Ljubim svojo iluzijo. Za vas drage bralce in poslušalce: Brez vas bi pesmi bile samo mrtve besede v vaših mislih, v vaših srcih – z vašimi besedami – oživijo. Tako živimo drug z drugim, drug za drugega. In to je dobro.« To je zapisala v kroniko Kulturnega društva LIPA. **Hvala vam, gospa Neža, da ste bili naša gostja. Počivajte v miru.**

Irena Margon, predsednica KD Lipa Pivka

Zlata poroka Nade in Marjana Frank

Letos mineva natanko petdeset let, odkar sta si **Nada in Marjan Frank** iz Nadanjega sela izrekla svoj »da« – obljubo ljubezni, spoštovanja in zvestobe. Ob tej častitljivi obletnici se jima iz srca poklanjajo družina, prijatelji in vsi, ki ju poznajo kot topel, srčen in predan par.

Njuna skupna zgodba se je začela pred mnogimi leti, ko sta se spoznala in hitro začutila povezanost, ki je skozi desetletja samo še rasla. Poroka, ki sta jo sklenila pred petdesetimi leti, je bila začetek skupnega življenja, polnega preizkušenj, dela, veselja in predvsem močne medsebojne podpore.

Marjan Frank je že vse življenje predan glasbi – kot muzikant je s svojim talentom razveseljeval številne ljudi, igral na veselicah, prireditvah, ob posebnih priložnostih in nenazadnje tudi veliko porokah. Njegova harmonika in glas sta zazvenela v mnogih krajih in prinesla veselje v marsikateri dom. Ob njem je vedno stala Nada, tiha a nepogrešljiva sila. Kot pridna delavka in skrbna gospodinja je s srčnostjo in marljivostjo skrbela za družino in dom, obenem pa vedno našla čas za druge.

Skupaj sta vzgojila hčer Natašo in sina Roberta, danes pa se veselita družbe dveh vnukinj in vnukov, ki jima lepšajo vsakdan in jima z ljubeznijo vračajo vse, kar sta vsa ta leta dajala svoji družini.

Njuna zlata poroka ni le praznik dveh ljudi, ampak je tudi praznik vseh, ki jima stojijo ob strani. Je priložnost za zahvalo, poklon in praznovanje.

Draga Nada in Marjan – vajina ljubezen je melodija, ki odmeva daleč. Hvala, ker s svojo zgodbo dokazujeta, da prava zveza ne pozna meja. Iskrene čestitke ob zlati poroki! Naj vaju še dolgo spremljata zdravje, ljubezen in harmonija skupnega življenja.

Nataša in Robert

V Šmihelu 3. ocenjevanje salam

29. marca je v Šmihelu potekalo že 3. ocenjevanje salam Šmihelske doline. Organizacijo dogodka je s pomočjo Občine Pivka izpeljala Vaška skupnost Šmihel, sestavila strokovno komisijo in ocenila suhomesnate izdelke, ki so jih pridne roke skrbno pridelovale že od jeseni.

Obiskovalci so bili navdušeni! Prijavljenih je bilo 18 vzorcev, obiskovalci so si vsakega skrbno ogledali, povonjali in okusili ter zapisali število točk, ki bi si jih po kriteriju zaslužil posamezen vzorec. Svoje točke je podala tudi komisija in podelila štiri zlata, pet srebrnih in pet bronastih priznanj, štiri priznanja za sodelovanje ter posebno priznanje za najboljšo salamo po mnenju udeležencev. Udeleženci ocenjevanja so prejeli uporaben predpasnik, ki je seveda nepogrešljiv tako pri kolinah kot tudi pri ustvarjanju z mesnimi dobrotami v kuhinji. Po uradni razglasitvi rezultatov pa na druženju ni manjkala niti dobra kapljica in vesela pesem.

Prejemniki zlatih priznanj: Matej Mikuletič, Mesnica J&P Pivka, David Rebec, Patrik Rotar

Prejemniki srebrnih priznanj: Tomaž Volk, Rok Rebec, Peter Bratoš, Jan Kaluža, Miha Urbančič,

Prejemniki bronastih priznanj: Damjan Volk, Danijel Srebovt, Cveto Morel, Matija Rebec, Denis Mikuletič

Prejemniki priznanj za sodelovanje: Dominik Srebot, Stojan Medved, Gregor Križman, Jan Kaluža

Najboljša salama po mnenju obiskovalcev: Danijel Srebovt

Tinkara Volk

Dediščina

Depoji državnih muzejev

Potomci Rudolfa Cvetka v muzejskih depojih, foto: Irena Uršič

Depoji treh muzejev

Že osmo leto ena izmed zgradb v kompleksu Parka vojaške zgodovine (zgradba D, na desni za Komando) deluje s posebno vlogo. Je edina zgradba v parku, ki ni v lasti Občine Pivka, pač pa Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. V njej so muzejski depojski prostori treh državnih muzejev – Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije (MNSZS), Tehniškega muzeja Slovenije (TMS) in Narodnega muzeja Slovenije (NMS). Obnova zapuščene vojaške zgradbe, ki se je končala leta 2017, je bila izvedena s finančno podporo

Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za kulturo. Depoji so primer decentralizacije, saj uprave vseh treh muzejev delujejo v Ljubljani.

Čeprav so muzejski depoji sredi parka, ki se osredotoča na vojaško zgodovino in mu ta daje tudi ime, so v njih shranjene zelo raznolike zbirke z več tisoč predmeti s področja zgodovinske, tehniške in umetnostnozgodovinske dediščine slovenskega naroda.

Depoji državnih muzejev so največji depojski kompleks v Sloveniji in združujejo tri različice depojev: OGLEDNE DEPOJE, ki so za obiskovalce odprti sto dni v letu, ZAPRTE DEPOJE, ki so namenjeni konservatorsko-restavratorski delavnici in hrambi predmetov, med katerimi so tudi zbirke, ki v celoti ne morejo biti na ogled (npr. kartografska zbirka), in DEPO NA PROSTEM z zbirko kipov iz socialističnega obdobja.

Raznolikost predmetov nacionalne dediščine

V oglednem delu depojev so zbirke računskih in pisalnih strojev, računalnikov, telekomunikacijskih naprav, radijskih sprejemnikov, gramofonov in televizorjev, zbirka fotoaparátov, gospodinskih, gozdarskih in kmetijskih pripomočkov ter predmetov bivalne kulture, koles in motornih vozil, tiskarskih naprav, kipov, zbirke partizanske sanitete, delavnic in tiskarn, zbirke orožja in vojaške opreme nemških, italijanskih, zavezniških oboroženih sil in partizanskega gibanja, zbirka osebnih zapuščin primorskih Slovencev v italijanskih oboroženih silah v obdobju fašizma in v vojnem ujetništvu, zbirka predmetov iz prikritih množičnih grobišč, osebna zapuščina prvega slovenskega prejemnika olimpijske medalje Rudolfa Cvetka, zbirka Elanovih smučí, protokolarnih daril predsednikov Republike Slovenije, zbirka volilnih skrinjic in zbirka predmetov obeh predsedovanj Slovenije Svetu Evropske unije. Za depojskimi zidovi na obrobju Pivke so tako shranjeni na primer najstarejši tranzistorski računalnik v Sloveniji Zuse Z23, legendarni stoli oblikovalca Nika Kralja iz kolekcije Rex, igrača pisalni stroj Comptronic 2000, ki je na svetovni razstavi igrač v Tokiu postala igrača dneva, pinja iz domačije pisatelja Ivana Tavčarja, konzerva datljevega pudinga iz povojne ameriške pomoči, Marlesova kuhinja Cocktail, kakršnih je bilo izdelanih več kot pol milijona, pisalni stroj iz hiše pisatelja Borisa Pahorja, protokolarno darilo, ki ga je Janez Drnovšek prejel ob podpisu pristopne pogodbe Slovenije k Evropski uniji in kolo uspešnega kolesarja Rudija Valenčiča.

Zgodovinska vez med Pivko in Ljubljano

Z Muzejem novejšje in sodobne zgodovine Slovenije, ki domuje v Cekinovem gradu v Ljubljani in je tudi upravitelj Depojev državnih muzejev v Pivki, je nekdanja italijanska vojašnica Principe di Piemonte v Hrastju oz. Šempetru na Krasu povezana z zanimivo zgodbo pridobivanja in reševanja predmetov. Marca 1941 je namreč italijanski vojak španskega rodu Diego de Henriquez iz Trsta, goreč zbiratelj, prispel v pivško vojašnico. V vojski je hitro napredoval v podčastnika in pri tukajšnjem nadrejenem polkovniku Otonu Franchiniju in pri Vojnem ministrstvu v Rimu dosegel podporo za zbiranje gradiva in vojnega plena za ustanovitev »Vojnega muzeja XXV. sektorja«. Tako je bil v pivški vojašnici med 2. svetovno vojno ustanovljen vojni muzej, pravi unikum, saj je bil edini muzej na slovenskih tleh (čeprav pod Kraljevino Italijo), ustanovljen v vojni vihri. Diego de Henriquez je hitro stkal vez z Jankom Vertinom, znanim zbirateljem iz vojnogodovinskega oddelka v Mestnem muzeju v Ljubljani. Plod njunega sodelovanja je bila izmenjava zlasti italijanskega in nemškega gradiva ter gradiva odporniškega gibanja. Po kapitulaciji Italije in sočasnem Henriquezovem odhodu iz vojašnice, je bila večina muzejskega gradiva v bojazni pred uničenjem in odtujitvijo uspešno prepeljana v Trst, del pa v Ljubljano. Iz arhivskega gradiva iz novembra 1943 vemo, da je

Otroci s Pivškega v muzejskih depojih, foto: Irena Uršič

železniški prevoz v dogovoru z nemško oblastjo omogočil general Leon Rupnik. Rešeno Henriquezovo gradivo, ki je bilo prepeljeno iz Pivke v Ljubljano in Vertinovo gradivo v Ljubljani si je po vojni prizadeval pridobiti Muzej narodne osvoboditve – predhodnik Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije. Toda isti namen je imel tudi Vojni muzej v Beogradu. Vertinu je le-ta ponujal 100.000 dinarjev oz. okoli 35 povprečnih mesečnih plač, a je Vertin mamljivo ponudbo iz Beograda odklonil in celotno zbirko leta 1951 predal predhodniku Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije. Po obnovi nekdanje vojašnice in ureditvi muzejskih depojev je bil po več kot sedemdesetih letih del Henriquezovega gradiva – tako presenetljivo – ponovno prepeljan v Pivko.

Depojske razstave leta

V depojih smo prazen stopniščni prostor v zadnjih petih letih izkoristili za t. i. depojske razstave leta. Prva je bila na ogled razstava *Samostojni – fotografije in fotoreporterji o samostojni Sloveniji in vojni*, druga je bila z naslovom *Vsak milimeter šteje – geodezija na Slovenskem skozi čas*, sledila je razstava *Fotografije iz Auschwitza*, znamenitega fotografa in taboriščnika Wilhelma Brasseja, lani je bila postavljena razstava *Kolesa usod*, letos pa je na ogled fotografska razstava *Veselje in sreča na fotografijah Marjana Cigliča*.

Muzejski 'cekini' v Pivki

V prihodnjih številkah Pivškega lista načrtujemo kratko rubriko z naslovom Muzejski 'cekini' v Pivki, ki bo namenjena posameznim muzejskim predmetom, ki jih v pivških depojih hrani Muzej novejšje in sodobne zgodovine Slovenije. Ime 'cekini' za muzejske predmete tu simbolično izhaja iz Cekinovega gradu, v katerem je sedež muzeja. Ob koncu 18. stoletja je bil namreč lastnik gradu Lovrenc Szögeny (mož Ivane Lamberg), po katerem so Ljubljanci predvidoma poimenovali grad v Cekinov grad. Po drugi razlagi pa je to poimenovanje izšlo iz polnega cilindra cekinov, ki naj bi ga Johan Kozler zapustil svojim otrokom, ki so v 19. stoletju kupili grad in posest v ljubljanskem Tivoliju ter bili do nacionalizacije zadnji lastniki gradu.

Odpiralni čas depojev

Depoji so za ogled odprti maja, junija, septembra in oktobra ob sobotah in nedeljah med 10. in 17. uro, novembra in do tretjega vikenda v decembru pa ob sobotah in nedeljah med 10. in 16. uro. Julija in avgusta so odprti med 10. in 17. uro vse dni v tednu, razen ob ponedeljkih. Dobrodošli!

Irena Uršič

Suhorje v znamenju Jožefovega in velike noči

29. marca se je v Suhorju odvil prvi del prireditve Jožefovo in velika noč, s katero Suhorci ohranjajo dediščino suhorskega pirha, od leta 2022 vpisanega v register nesnovne kulturne dediščine, in domačina Jožeta Volka Suhorskega, učitelja, pesnika in predanega zagovornika slovanske ideje.

Tudi letos je prireditev privabila številne vaščane in ljubitelje kulturne dediščine. Dogajanje se je pričelo že dopoldne, ko so obiskovalci sodelovali na **delavnici izdelave suhorskih pirhov** in se preizkusili v tehniki praskanja tradicionalnih motivov, med katerimi prevladujejo cvetlični vzorci, ptički, nabožni simboli in posvetila.

Popoldanski del prireditve je zaznamovalo odprtje razstave pirhov in drugih velikonočnih dobrot ob veliki noči, ki so jo pripravili prizadevni člani **Vaškega društva Suhorje**. V spremljajočem kulturnem programu so nastopili **suhorski otroci**, **Folklorna skupina Slovenskega doma Bazovica iz Reke**, **operni solist Zdravko Pergar**, **Marjetka Popovska in Cvet v laseh**, **ŽPZ Zarja iz Lokavca**, **pesnica Dora Hrvatič** ter **pevke in pevci Vaškega društva Suhorje**. Zbrane sta nagovorila **podžupanja Občine Pivka Majda Godina** in **predsednik sveta KS Lokavec Angel Vidmar**. Pred leti so se Suhorci povezali z društvom Doli iz Lokavca, kjer je 20 let živel Jože Volk Suhorski. Ta vez med krajema bogati ohranjanje skupne kulturne dediščine. Prireditev in domačine je pozdravila tudi cenjena prehranska strokovnjakinja **Marija Merljak**, promotorka suhorske kulinarike in njihove dediščine.

Poklon Jožetu Volku-Suhorskemu

6. aprila 2025 je bilo na Suhorju spet slovesno. Strnila se je prireditev Jožefovo in Velika noč na Suhorju 2025. V vaški cerkvi je sveto mašo za vse Suhorce daroval **g. Anton Ličan**. Po maši je bila v cerkvi predstavitev življenja in dela **pesnika Jožeta Volka Suhorskega** in aktivnosti

Od leve proti desni: Brigita Volk, predsednica vaške skupnosti in vaškega društva Suhorje, Maja in Milan Benko (daljna sorodnika pesnika Jožeta Volka Suhorskega, ki živi v Ljubljani), v ozadju Boris Blažko

za pripravo knjige, ki naj bi izšla v naslednjem letu. Predstavitev, ki jo je temeljito in izčrpno pripravil **Boris Blažko** iz Lokavca (idejni vodja projekta), je z interpretacijo Volkovih pesmi oplemenitil domačin **Boris Krnel**. Kulturno prireditev sta popestrila dva odlična mlada glasbenika **Julija in Benjamin Cevc** iz lga pri Ljubljani, ki sta na Suhorju nastopila ob sodelovanju Kulturnega društva Lipa iz Pivke. Prireditvi sta se pridružila tudi **ga. Maja** in **g. Milan Benko** iz Ljubljane, sorodnika pesnikovega sina. Ob tem sta **Vaškemu društvu Suhorje** podarila neprecenljivi del družinske dediščine družine Volk - dve majolki, posebej izdelani za pesnikovo družino. Hvala vsem, ki so prispevali k uspešnem zaključku prireditve.

Vaško društvo Suhorje

Boris Blažko in Boris Krnel

Srčika dogodka je bilo predavanje Borisa Blažka, predsednika Društva za oživljanje lokavškega izročila (DOLI). Blažko je predstavil dolgoletno raziskovanje življenja Jožeta Volka-Suhorskega, ki se je v zadnjih letih z odkritji v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) še okrepilo. »Ko smo decembra 2025 prvič stopili v restavratorsko delavnico NUK-a, nismo vedeli, kaj pričakovati. Pred nami se je odprl kup skoraj dva tisoč rokopisnih listov, pozabljena zakladnica njegovega dela,« je presenečenje nad najdbo opisal Boris Blažko. Prvotni načrti o skromni knjižici so se spremenili v ambiciozen projekt: pripravo celovite monografije, ki bo Jožeta Volka-Suhorskega postavila na pravo mesto v slovenski kulturni zgodovini. Odkritja v NUK-u so razkrila, da je Volk skozi desetletja zbiral pesmi, zapise, razmišljanja o narodnosti, veri, šolstvu in družbi. Med rokopisi so našli tudi zametke načrtovane pesniške zbirke, ki jo je želel izdati v pokoju, a ga je smrt leta 1922 prehitela. »Kmalu nam je postalo jasno, da delo presega običajno ljubiteljsko raziskovanje,« je nadaljeval Blažko. Zato so k projektu povabili strokovnjake: literarno zgodovinarico dr. Urško Perenič in diplomiranega zgodovinarja Davorja Kernela, ki bosta poskrbela za znanstveno obdelavo zbranega gradiva. Knjiga naj bi izšla 17. marca 2026, prav na dan, ko bomo obeležili 184 let od rojstva Jožeta Volka-Suhorskega.

Vsa dokumentacija je bila digitalizirana in zdaj poteka prepisovanje, analiza ter izbor gradiva, ki bo vključen v monografijo. Knjiga ne bo le izbor pesmi, temveč bo s strokovno obdelavo osvetlila tudi širši kulturnozgodovinski kontekst Volkovega časa.

Miroslav Vilhar kot kulturni navdih za sodobni turizem

V Notranjskem muzeju Postojna so v sodelovanju z RRA Zeleni kras s prireditvijo »Miroslav Vilhar – kulturni navdih za sodobni turizem« osvetlili bogato dediščino pisatelja, skladatelja in politika Miroslava Vilharja (1818–1871) ter njene možnosti za razvoj kulturnega turizma.

Predstavili so novo spletno stran, posvečeno Vilharjevi kulturni dediščini ter izbrane muzejske predmete iz zbirke,

dva nova turistična produkta – pohod po Vilharjevi poti ter B2B dogodek z glasbenimi in literarnimi vsebinami, namenjen obogatitvi prireditev in srečanj. Snovalci dogodka so **Polona Zevnik**, **Martina Erjavec**, **Tine Kaluža** in **Andrej Rijavec**, ki je srečanje tudi povezoval.

Prireditev je bila del čezmejnega projekta **Tartini BIS**, ki poteka v okviru programa **Interreg Italija-Slovenija 2021-2027**.

AFČ

UPZ Carmina zapel na Primorska poje

Revija pevskih zborov **Primorska poje** poteka letos že 56. leto zapored in je v polnem teku. Tokratna je posvečena pomembnim osebnostim slovenske kulture, kot so **dirigent in zborovodja Marko Munih**, **skladatelj Hilarij Lavrenčič** in **slikar Tone Kralj**. Prav tako obeležuje tudi 80. obletnico osvoboditve. Letošnji slogan se glasi **S pesmijo v mozaik svetlobe**. Med 210 nastopajočimi zbori, ki so se in se še bodo zvrstili na različnih prizoriščih, je **Učiteljski pevski zbor Carmina OŠ Pivka** dodal svoj kamenček k bogatemu mozaiku kulturne dediščine 29. marca v Grgarju. Pevke so pod

taktirko zborovodkinje **Damjane Morel** ubrano zapele tri pesmi in si prislužile močan aplavz. Program so vsi pevci sklenili s skupno pesmijo **Oblaki so rdeči**. Po uradnem zaključku se je v prijetnem druženju nastopajočih še vedno razlegalo petje, saj prav to povezuje pevke in pevce različnih starosti iz različnih krajev Primorske in zamejstva, in je, kot je v nagovoru povedala **predsednica ZPZP, Janja Konestabo**, luč, ki osvetljuje naša srca in spomine na preteklost. Občini Pivka se zahvaljujemo za finančno pomoč.

Alenka Tomšič, foto: Veronika Biščak

Priznanje ob 120-letnici

V občinski dvorani mestne občine Nova Gorica je 4. aprila potekala revija **Primorska poje**, ki je bila posvečena lani preminulemu dirigentu in skladatelju Marku Munihu. Dajebila revija še bolj slavnostna, je potekala tudi podelitev priznanj zaslužnim zborovodjem za njihovo dolgoletno delovanje in zborom jubilarantom, ki letos obeležujejo okrogle obletnice.

Predsednica Zveze primorskih pevskih zborov Janja Konestabo ga je izročila tudi **Mešanemu cerkvenemu pevskemu zboru Košana**, ki je priznanje prejel za **120 let delovanja**.

Damjana Morel

Armenski večer

13. aprila smo večer v Krpanovem domu namenili pri nas malo poznani državi Armeniji. Kurator Centra za sodobno umetnost Pivka Bagrat Arazyan je v galeriji spet ustvaril odlično postavitev kolažev armenske umetnice Kime Harutyunyan z naslovom **Armenski mozaik**.

Kima kolaže sestavlja iz zelo različnih materialov, kartona, zmečkanega papirja, jajčnih lupin... V razstavi njena sodobna dela spremljajo srednjeveške armenske miniature, starodavne preproge in tepihi. Dela si postanejo sorodna, starodavno skrivnost najdemo tudi v kolažih, čas povezuje starodavnost z današnjim svetom, armenski mozaik postaja neskončen. Večer smo začeli z glasbo. V duetu sta Bagrat in Lado Jakša predstavila armenske ritme z več instrumenti. **Bagrat Arazyan** je poudaril, da je bila za večje število umetnikov iz vzhodne Evrope prav Pivka vstopna točka v Slovenijo in širše. Po postavitvah pri nas so se jim odprla vrata drugih galerij. Kima je potrdila, da mogoče v Pivki ne vemo dosti o Armeniji, da pa v Erevanu v umetniških krogih dobro poznajo Pivko. Vabljeni na ogled te posebne razstave. Ogled je možen v času odprtja Krpanovega doma do konca maja.

Zavod za turizem Pivka

Majski koncert

Prvomajske praznike je Pevska skupina Studenec zaključila z zanimivim koncertom, na katerega je povabila instrumentalno-vokalni Etno bend Burin iz Izole ter pesnico in pisateljico Danico Pardo s Prema. Prireditev, ki je potekala v napolnjeni, zelo akustični avli Krpanovega doma, je simpatično povezovala Ivana Jerina Rep.

Studenec je občuteno zapel ljudske in tudi avtorske skladbe iz slovenske zakladnice ter z njimi navdušil zbrano občinstvo. Danica Pardo je za svoj nastop izbrala pesmi in kratko prozo, vse s pridihom pomladi. Tudi gostje iz Pirana so ogreli dlani poslušalcev, s svojim nastopom so nas popeljali v Istro in na morje.

Majski koncert so vsi nastopajoči skupaj s poslušalci zaokrožili s Slakovo V dolini tihi.

Irena Rep

Vseslovensko petje s srci

Vseslovensko petje s srci poteka že osmo leto zapored na dan Zelenega Jurija in povezuje vse generacije in vse družbene sloje. Namen pa je predvsem obuditi tradicijo petja in širiti dobro. Z veseljem smo se na povabilo Občine Pivka dogodku, ki je potekal 23. aprila, pridružili tudi v našem kraju. Nastopili so otroci iz pivškega vrtca in osnovne šole.

Sredino pevsko druženje smo v avli Krpanovega doma otvorili z Zdravljico in po pozdravnem nagovoru **podžupanje Majde Godina** nadaljevali z razposajeno Kekčevo pesmijo ter Vilharjevo Lipa zelenela je. Sledila je predstavitev petošolcev v hudomušni ljudski

Štjeteriš in nato nastop malih in malo večjih vrtičkarjev. Pogumno so zapeli otroške pesmi Marko skače, Mi se imamo radi, Jaz pa pojdem na Gorenjsko, na pesem Abraham 'ma sedem sinov pa tudi zaplesali. Nadaljevali so člani mladinskega zbora s pesmijo Malo miru. Da je slovenska pesem še lepše zazvenela, so za spremljave k pesmim poskrbeli instrumentalisti: Helena Penko in Veronika Hreščak na kitari in Jernej Bobek na klavirski harmoniki. Za zaključek pa so vsem prisotnim zaigrali še člani šolskega benda Uroš Iskra, Jure Kovšca, Maks Penko, Mark Želodec, Mitja Gustinčič, Lara Horvat in Jernej Bobek.

Katja S. Zafred, foto: Sara Ivačič

Prireditev pesmi za mame

23. marca smo v dvorani Kulturnega doma Zagorje gostili prijeten dogodek. Članice pevske zasedbe **Jezerke**, ki so del **KPD Miroslav Vilhar** iz Zagorja, so pripravile trojno praznovanje. Obeležili smo Marijin praznik, materinski dan in začetek pomladi. Najprej so zapele v čast Mariji, potem vsem mamam sveta. V tretjem delu so pripravile šest pesmi na temo ptičkov, ki so prvi znanilci pomladi. Jezerke večinoma prepevajo ljudske pesmi. Te so po obliki in vsebini sicer raznovrstne, velikokrat pa so povezane z naravo. Zato ne preseneča, da so ptički pogost motiv. Škrjanček poje, žvrgoli; Sinička se je usedla, Ena ptička priletela so le nekatere med njimi. V goste so povabile pevke **KD Borjač** iz Sežane. Te so zapele ljudske pesmi Krasa in okolice Trsta. Kulturna prireditev v Zagorju seveda ne more brez del Miroslava Vilharja. Pesnik, skladatelj, narodni buditelj si zasluži, da ga vedno znova odkrivamo in interpretiramo. Dve njegovi: Pomlad in Lev sta imenitno predstavili članici dramske skupine KD Juršče **Petra Kapelj** in **Nika Sotlar**. Obiskovalce so pevke že na začetku povabile, da znane napeve zapojejo z njimi, pred slovesom pa smo vsi skupaj zapeli Ko bi ljudje ljubili se. **Predsednik KPD Miroslav Vilhar** iz Zagorja **Tomaž Česnik** je vse nastopajoče dame obdaril z rožami. Jezerke je na klavirju

spremljala **Ana Dekleva**, prireditev je povezovala **Jana Gržinič**. Številni obiskovalci so se strinjali, da bi bilo lepo, če bi s podobno prireditvijo vstopili tudi v poletje.

Pevke Jezerke so trenutno le štiri. Pravijo, da pojejo, ker jih to veseli. Zaradi petja se družijo, gredo med ljudi, nastopi jim omogočajo nova doživetja. Medse vabijo nove pevke dobre volje. Trenutno jih vodi **Miljenka Moharič**, ki je za prijave dosegljiva na telefonski številki 041 242 500.

Jana Gržinič

Čajanka v knjižnici Pivka

»Lepota preprostega: pesem, knjiga, cvet...« je bila široko odprta tema čajanke konec marca. V knjižnici v Pivki se je zbralo 9 udeležencev, ravno toliko kot na prvi čajanki pred desetimi leti. Iz leta v leto se nas redno zbira tudi okrog 15 ljubiteljev knjig, bralcev poezije in proze.

Izbor pripovedi ob knjigah je bil zelo pester. Udeležencem sem prenesla pozdrave s Prema, pesnice in pisateljice Danice Pardo. Predstavila sem njeni novi knjigi, ki ju je izdala ob svoji 80-letnici rojstva. »**Ravnice mojih dni**« prinašajo njene spomine na ljudi, ki so šli skozi njeno življenje. Knjiga za otroke z naslovom »**O, kdo prihaja...**« pa je bilo skupno delo njenih otroških pesmi in ilustracij učencev Osnovne šole Košana. Knjiga je zelo prijetna, v roke pa jo lahko vzame tako otrok kot odrasel človek, ki uživa ob pogledu na drobno dogajanje v naravi. Sledila je predstavitev knjig oz. avtorjev, ki so jih predstavili udeleženci. Ga. Ernesta je predstavila zanimivo knjigo italijanskega svetovno znanega tenorista Andrea Bocellija »**Na poti**«, ki je v otroštvu oslepel. Knjiga je kronika, ki govori o tritedenskem romanju na konju ob družbi prijateljev. Bralce opominja k zavedanju vrednot miru, iskrenih misli, družine, premišljevanja, molitve. Svoje izkušnje imenuje pravo življenje. Nato smo spoznali že nekoliko pozabljenega nemškega pesnika iz Prešernovega časa **Heinricha Heineja**. G. Maks je povedal veliko zanimivih stvari o njem. Pesnik je bil kritičen in oster do nemške družbe, a hkrati velik lirik. Njegova prva pesniška zbirka je bila ponatisnjena kar 13 krat, lirčne pesmi so doživele 5000 uglasbitev. Zaradi kritičnosti je šel v Pariz, kjer se je družil s Karlom Marxom, vendar se ni povsem strinjal z njegovo filozofijo. Naslednji ustvarjalec in pesnik je bil **dr. Marko Pišljar**, nekdanji direktor psihiatrične bolnišnice v Idriji. Kot psihiater se je srečeval z mnogo usodami, ki so ga

spodbudile k pisanju poezije. Njegova druga knjiga »Šepet križpotij« govori o bližini ljudi, o besedah, ki pomirjajo, o naravi. Tudi pacientom je priporočal, naj zapišejo svoja občutja, je povedala ga. Mira. Ga. Marija je o branju izrekla, kako včasih zgodbe ostanejo v spominu. Srečko Likar je prebral lastni pesmi **Moja mama** in Pivška burja, ki počisti vse v kraju in lastne skrbi. Ge. Jelki se je pogled ustavil na prelepih narcisah in recitala nam je pesem angleškega pesnika **Williama Wordswortha Narcise** v slovenskem prevodu. Ga. Iva pa je posegla po literaturi afganistanskega pisatelja **Khaleda Hosseinija**. S knjigo »Tek za zmajem« je spregovorila o razmerah v daljni deželi in prijateljstvu dveh dečkov, ki sta pripadala različnemu družbenemu sloju, bogatemu in revnemu, prijateljstvo se je tudi skrhalo, tako kot se v življenju dogaja. Za zaključek pa je knjižničarka Dartaniela predstavila knjigo »**Preprosto bogastvo**«, navodila in nasvete za življenje, saj imamo ljudje prepogosto napačen vrstni red, kako živeti. Pomembno je biti to, kar smo, nato bo življenje steklo po pravi poti. Čas na čajanki je vsem dal dobro popotnico za razmislek o vrednotah in vrednosti preprostega življenja.

Irena Margon, foto: Dartaniela Stegel

Hiša kulture

Grafična zbirka Hiše kulture raste

V letu 2025 v Hiši kulture zaznamujemo 10-letnico stalne zbirke grafičnih del in umetniških publikacij. Stalna zbirka nastaja kot stranski produkt projektov, ki potekajo v okviru ustvarjalnega programa galerije. Projekt ZAGOR – Zin ali grafika ob razstavi (2015–) je namenjen umetnicam in umetnikom, ki pripravijo v Hiši kulture osebno razstavo. Omogoča jim, da v grafičnem ateljeju Hiše kulture ustvarijo grafično delo ali umetniško publikacijo kot vizualni dokument razstave. Trenutno je v zbirki okrog 230 del približno 60 slovenskih umetnikov in umetnic. Najnovejše so prispevali Ana Sluga, Jaka Vatovec in Beti Bricelj v okviru svojih razstav v Hiši kulture.

Ana Sluga je zasnovala serijo sedmih grafičnih listov, ki tvorijo grafično mapo Dan za dnem, po že obstoječi sliki na papirju, ki je bila predstavljena tudi na njeni razstavi. Vsak od sedmih motivov predstavlja določen dan v tednu in ima tako fiksni del kot tudi barvno spremenljivko, ki se je določala na licu mesta v odnosu do predhodne barve. S tem procesom je slikarka lepo povezala medij

grafike in svojo slikarsko prakso, v osnovi industrijsko naravo grafične tehnike sitotiska pa oplemenitila z barvno spontanostjo, intuitivnostjo in subtilnostjo.

Jaka Vatovec je za tiskanje grafike pripravil motiv, ki je v osnovi figuralen, vendar je njegovo bistvo skrito v tehničnem efektu prehajanja odtenkov modre barve iz ozadja v prvi plan in obratno. Na prvi pogled deluje grafika abstraktno, ob podrobnejšem pogledu pa razkriva vesolje naključnih in nenaključnih šumov in detajlov, ki med drugim kažejo na umetnikovo strast in obvladovanje fotokopirnega stroja.

Geometrijski diptih **Beti Bricelj** je netipičen grafični primer v naši zbirki. Linijsko izčiščen in enostaven, vendar v svoji črno/beli inverziji močan in prezenten. Proces tiskanja je bil predvidljiv in skoraj da strojni, je pa zato gledalec toliko bolj pozoren na vsako napako (prah, zamik, izliv...), ki so stalnica pri tej grafični tehniki. Tako kot je oster in eksakten motiv, tak je bil proces in izvedba tiskanja le-tega.

Nova dela v zbirki je prispeval tudi **Vanja Mervič**, ki je v našem grafičnem ateljeju že lansko leto natisnil serijo grafik v tehniki slepega tiska. Takrat so bili izhodišče za matrice kovanci različnih izvorov in raznorazni žetoni. Letos je svoje raziskovanje možnosti slepega tiska razširil na matrice, narejene iz konzervnih pokrovčkov z odpirali, ki se ne odtisnejo povsod enako močno, zato so nastali zanimivi likovni učinki.

Do konca leta 2025 načrtujemo še tri izvedbe projekta ZAGOR – Zin ali grafika ob razstavi, nova dela pa bodo nastala tudi v okviru zadnje izvedbe projekta Pesmi v grafiki, ki bo posvečena Miroslavu Vilharju.

hisakulturepivka.com
fb.com/galerijahisakulturepivka
instagr.am/hisakulturepivka/

Mojca Grmek, Leon Zuodar, foto: Hiša kulture Pivka

Paleta ustvarjalnih delavnic v Hiši kulture

Ob izteku sezone osebnih razstav predstavljamo pregled otroških ustvarjalnih delavnic, ki potekajo ob razstavah. Vsako delavnico začnemo z ogledom aktualne razstave in pogovorom o delih, nato pa se lotimo ustvarjanja. To je vedno povezano z razstavo, bodisi skozi tehniko bodisi tematsko. Na ta način se otroci, ki redno obiskujejo delavnice, preizkusijo v različnih likovnih tehnikah, od grafike in risbe do slikanja in kolaža.

Na **januarski delavnici Po planu** so otroci ustvarjali grafike v tehniki globokega tiska, ki so jo spoznali ob razstavljenih delih umetnice **Nike Rupnik**. Začeli so s skicami, jih z žeblijem prenesli na matrice, nato nanje nanесли barvo in jih odtisnili s tiskarsko prešo. Za konec smo skupaj odigrali igro **Zrcalni spomin**, ob kateri smo obnovili izkušnjo zrcalnosti med matrico in grafiko. **Februarska delavnica** je bila počitniška, na njej pa so otroci spoznali naš večletni projekt **Poslikana Pivka**. Na poti do galerije so si ogledali dva murala, ki sta nastala v okviru projekta, nato pa na delavnici narisali različne pivške stavbe in na njih ustvarili skice svojih muralov. **Delavnica Sobotna neopravila** v marcu je bila slikarska, saj so otroci, podobno kot umetnica **Ana Sluga**, slikali motive žensk pri raznih opravilih. Začeli so z ozadjem, ki je bilo zamišljeno kot ponavljajoči se vzorec, nato pa dodali figure žensk in njihova (ne) opravila. **Aprila** so otroci na **delavnici En krog po mreži** spoznavali geometrijsko abstrakcijo. Podobno kot umetnica **Beti Bricelj** so začrtali mrežo, v katero so vnesli različne likovne elemente. Nastale so abstraktne kompozicije v različnih barvnih kombinacijah. **Majska delavnica Fragmentacija časa** je otroke seznanila s tehniko kolažiranja. Umetnik **Jurij Hartman** je na

svoji razstavi med drugim predstavil dela, v katerih se ukvarja s filmsko in video podobo. Tudi na delavnici so otroci uporabili kadre iz filmov, ki so jih kolažirali in nato dopolnili s svojimi ilustracijami.

V galeriji poleg delavnic ob razstavah izvajamo tudi program za šole, kjer je prav toliko kot didaktični proces pomembno doživetje – otroci obišejo galerijo, si ogledajo razstavo, spoznajo različne grafične tehnike in v eni od njih tudi ustvarjajo. Za konec obisk popestrimo z malo zabave, ko z otroki odigramo eno od naših družabnih iger: V Hiši **prižgimo luči**, Zgradimo nov svet, v barve odet ali Zrcalni spomin.

Silvija Šutej, foto: Silvija Šutej

Poučevanje in učenje izven učilnice

V letošnjem šolskem letu smo se z učenci 3. b razreda Osnovne šole Pivka vključili v eTwinning projekt, v katerem sodelujejo šole z Malte, iz Avstrije, Latvije in Bolgarije. V projekt so vključeni učenci stari od 8 do 12 let. Namen projekta je spodbujati ustvarjalnost in sodelovanje med učenci.

Projekt vključuje različne interaktivne dejavnosti, ki spodbujajo radovednost in razvijajo praktično učenje, ter poudarja pomen medkulturnega razumevanja, razvija občutek globalnega državljanstva, spodbuja empatijo posameznika in krepi sposobnost učinkovitega sodelovanja z drugimi. Vsebina je skrbno načrtovana in razdeljena na različne aktivnosti. V mesecu oktobru smo se s sodelujočimi šolami »spoznali« preko videokonference. Učenci so predhodno izdelali preprosto predstavitev države. Sledila je druga aktivnost. Učenci so izdelali več logotipov, kjer so s sliko in besedo predstavljali vsebino projekta. Vsak učenec je preko skupnega dokumenta oddal glas za logotip, ki mu je bil najljubši, in tako smo dobili logotip projekta. Tretja aktivnost je bila virtualni lov na zaklad. Učenci z Malte

so v programu Actionbound pripravili lov na zaklad. Naši učenci so preko QR kode dostopali do vsebin, ki so bile naravoslovno obarvane. S pomočjo tablic so raziskovali okolico šole, merili obseg dreves in iz naravnih materialov izdelovali različne skulpture in vzorce. Pravilne rešitve so jih pripeljale do šifre, s katero so odklenili skriti zaklad. Vzporedno s to aktivnostjo smo prejeli nedokončano maskoto, možica iz odpadne embalaže. Dopolnili smo jo, kot so zahtevala navodila, in jo poslali naprej. Maskota bo obiskala vse sodelujoče države in se v popolni podobi vrnila na Malto. Zadnja aktivnost bo likovno obarvana in bo prav tako potekala na prostem.

Učenci so bili nad dosedanjimi aktivnostmi navdušeni, saj so jim pokazale nekaj novega in jih povezale kot skupino. Skupaj s skrinjo s skritim zakladom in maskoto smo obiskali pošto, kjer smo oddali paket. Učenci v Avstriji so paket z nalogami že prejeli. Veseli smo, da nas je aktivnost povezala preko dela, nalog in skupnega cilja.

Lucija Škvarča

Zlato priznanje na državnem tekmovanju iz angleščine

Učenka Tajda Stavanja (9. b) je na državnem tekmovanju iz angleščine, ki je potekalo 3. 3. 2025, osvojila ZLATO PRIZNANJE. Učenka se je brezhibno izkazala na področju nalog bralnega razumevanja in tvorbi pisnega sestavka v angleščini po knjižni predlogi mladinskega romana *Love from A to Z* avtorice S. K. Ali. Tajda se je z vrhunskim dosežkom uvrstila med najboljših 40 učencev v državi. OŠ Pivka je tako prejela najzlahtnejše odličje na državni ravni pri angleščini po letu 2006.

Učenki iskreno čestitamo za vrhunski rezultat in najvišje priznanje na področju osnovnošolskega izobraževanja pri predmetu angleščina. Želimo ji veliko uspeha na nadaljnji izobraževalni poti!

Mentorica Kim Valentinčič

Pivški pevci nastopili na reviji v Glasbeni šoli Postojna

17. aprila smo se s pevci otroškega in mladinskega zbora OŠ Pivka odpeljali v Glasbeno šolo Postojna, kjer smo se predstavili na območni reviji šolskih zborov. Poleg naših pevcev so prepevali še pevci postojnskega vrtca skupine Črički, pevci OŠ Prestranek in Osnovne šole Antona Globočnika iz Postojne.

Revija je do letos vedno potekala v avli OŠ Pivka, za letošnjo pa smo zborovodje dali pobudo, da pevci preizkusijo odlično akustiko velike dvorane postojnske Glasbene šole in tako doživijo nekaj novega. Oder glasbene šole je že poznan kar nekaj pevcem naše šole, saj tam obiskujejo glasbeno šolo in se na tem odru tudi večkrat predstavijo z igranjem na svoj inštrument. A veliki večini pevcev je bil nastop prvo tako doživetje in prav vsi so bili po nastopu navdušeni in zadovoljni.

Navdušenja pa ni skrival niti strokovni ocenjevalec, ki je pevce spremljal na četrtek dopoldan. **Ambrož Čopi**, svetovno priznan skladatelj in dirigent, tudi dobitnik Prešernove nagrade s področja glasbe, je oba pevka zbora OŠ Pivka izredno pohvalil. Pevci in pevke so ga navdušili z doživetimi interpretacijami skladb, mehkim in izenačenim zvokom glasov in jasnim fraziranjem. Na klavirju nas je spremljala **prof. Angelina Nanut Kalič**.

Zaželel nam je, da nadaljujemo s kvalitetnim poustvarjanjem otroške in mladinske vokalne glasbe.

Iskrene čestitke vsem pevcem in pevkam!

Mentorica Katja S. Zafred

5. Pevsko-plesni MIŠ MAŠ

Tudi letos so starši in ostali obiskovalci napolnili avlo Osnovne šole Pivka. S pevskimi in plesnimi nastopi so na že 5. Miš Mašu nastopili vrtečvi otroci. Predstavili so se vrtec Pivka, vrtec Postojna, vrtec pri O.Š. Toneta Tomšiča Knežak, vrtec Jožefe Maslo iz Ilirske Bistrice ter zavod ND vrtec Antonina iz Ilirske Bistrice. Čeprav so nastopajoči otroci v predšolskem obdobju, so na oder zakorakali zelo

ponosno in suvereno. Pod vodstvom svojih vzgojiteljic so zapeli in zaplesali ter bili nagrajeni z bučnim aplavzom vseh navzočih v dvorani. Gostitelji se zahvaljujemo vsem sodelujočim, Občini Pivka, JSKD Območna izpostava Postojna, Vascom TV ter sponzorjema Pivka Perutninarstvo d.d. in podjetju Irbis iz Ilirske Bistrice.

Ksenija Belcer Žnidaršič

Tradicionalna prireditev Glasba bogati naš svet

Otroški pevski zbor

Glasba je čarobna spremljevalka naših življenj. Kot nevidna nit nas povezuje z najglobljimi čustvi, spomini in trenutki. Lahko nas potopi v nepozabne spomine, nas in dušo pa tudi nežno pogreje v hladnih trenutkih ter nas dvigne v veselju. V mesecu kulture je v avli OŠ Pivka potekala že tradicionalna prireditev Glasba bogati naš svet, zaznamovana z ljubeznijo do glasbe in petja. Pred več kot desetimi leti je zaživela na pobudo učiteljskega pevskega zbora in tako medgeneracijsko povezala pevke ter mlade pevce in glasbenike, ki obiskujejo OŠ Pivka in GŠ Postojna.

Tudi letos so nastopajoči pevci in glasbeniki pripravili zanimiv program in dokazali so, da obe šoli že vrsto let

dobro in usklajeno sodelujeta. Vsi nastopajoči so svoje znanje in ljubezen do glasbe izrazili z ubranimi glasovi ter zvočnostjo pisane palete glasbil, tj. saksofona, violine, klarineta, klavirja, kitare, trobente in harmonike. Tako so glasbeniki in pevci s svojimi mentorji pokazali in dokazali, da glasba prihaja iz dna srca in se nežno s svojo nevidno roko dotakne mnogih src.

Ob tem bi se organizator koncerta **UPZ Carmina** rad zahvalil obiskovalcem za dobrodelne prispevke, s katerimi so obogatili šolski sklad, in **Občini Pivka** za finančno pomoč.

Alenka Tomšič, foto: Špela Zakrajšek

Mladinski pevski zbor

Drobtinice iz zgodovinske skrinjice

Člani in članice krožka Zgodovina, poimenovan »Drobtinice iz zgodovinske skrinjice«, ki deluje v sklopu aktivnosti Kluba upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka, smo se 19. marca sestali šestič v tem letu.

Krožek že vrsto let neutrudno vodi naša članica **prof. Nada Trebec**, ki nas vsakokrat na zanimiv način popelje skozi občo zgodovino sveta. Letošnja tema so obdobja srednjega veka na območju Evrope ter zgodovina slovenskega ozemlja v tem času. Srečanja krožka potekajo od meseca oktobra do maja v prostorih Ljudske univerze Postojna, pričnemo in zaključimo pa jih s poučno ekskurzijo. Tokratna je imela pridih srednjeveške kulturne dediščine in nas je popeljala v Ljubljano.

Edvarda Sajovic

V nizu dogodkov GO! 2025, obisk razstave Andy Warhol. Beyond Borders

Članice Kluba upokojencev v vzgoji in izobraževanju občin Postojna in Pivka smo se z vlakom odpeljale v Evropsko prestolnico kulture GO! 2025 v Novo Gorico in se nato peš podale v Gorico. Obisk Gorice smo namenile ogledu razstave **Andy Warhol. Beyond Borders**, ki je na ogled v Palači Attems Petzenstein v Gorici. Na ogled so dela velikega ameriškega pop umetnika Andya Warhola, ki so tudi v današnjem času ključni elementi sodobne umetnosti. Več kot sto razstavljenih del osvetljuje razgibano umetniško kariero in življenje umetnika ter obravnava teme, kot so; potrošništvo, moda, glasba in film. Dih jemajoči so portreti slavnih in kulturnih

osebnosti preteklega časa. Ogled odlične razstave nam je pustil močno vizualno izkušnjo, predvsem pa nam je obogatil dan.

Edvarda Sajovic, foto: Jadranka Žužek

Eterična delavnica

V okviru programa VGC PNR + Točka moči je v Pivki potekala Eterična delavnica, ki je obiskovalcem ponudila priložnost za poglobljeno spoznavanje moči eteričnih olj – s posebnim poudarkom na jelki.

Delavnica se je začela s pripravo vejic jelke za destilacijo, ki je potekala skozi ves dopoldan. Medtem ko je narava delala svoje in se je iz jelke sproščalo dragoceno eterično olje, so udeleženci okušali čaj iz jelkinih iglic in spoznavali široko uporabnost eteričnih olj in hidrolatov. S pomočjo mentorja so se naučili prepoznati kakovostna olja ter razumeli njihovo uporabo v vsakdanjem življenju.

Vrhunec delavnice je bila izdelava naravnega mazila iz pridobljenega jelkega eteričnega olja, ki so

ga udeleženci skupaj s hidrolatom odnesli domov. Nastala so čudovita naravna darila – za telo in duha. Dogodek je uspel v sproščenem in ustvarjalnem vzdušju, za kar se iskreno zahvaljujemo vsem udeležencem in sodelujočim.

Ljudska univerza Postojna

Hospickafe z dr. Markom Pavliho

Območni odbor Slovenskega društva Hospic Primorsko-Notranjske, ki ima sedež v Pivki, je pripravil prireditev Hospickafe v Cerknici, da bi delovanje društva predstavil tudi onstran Javornikov. Za umirjen glasbeni uvod je poskrbela profesorica flavte Katja Mlinar z učenkama Leno Meden in Emo Fatić iz Glasbene šole Frana Gerbiča Cerknica. O delovanju društva, ki želi svojo humano dejavnost oživiti tudi v občinah Cerknica, Loška dolina in Bloke, je spregovoril predsednik območne enote Ernest Margon in poudaril temeljno vodilo društva - v najtežjih trenutkih človeku pomagati in »dodajati življenje dnevom«, ki se neizogibno iztekajo. V goste so povabili dr. Marka Pavliho, priznanega pravnika, rednega profesorja na Fakulteti za pomorstvo in promet, strokovnjaka in v zadnjem času pisatelja leposlovnih del. Ob njegovih knjigah, ki nosita metaforičen pomen Svetilnik in Potop, se je z njim pogovarjala prof. Irena Margon.

Gospod Marko Pavliha je odkrito spregovoril o svojem življenju, vzponih in tudi padcih, izgubah, ki so

najhujše, ko človek izgubi ljubljeno osebo. Spregovoril je o žalovanju, ki gre skozi različne faze, seveda pa je treba človeku tudi nuditi strokovno pomoč. »Svetilnik« je miselna retrospektiva avtorjevega življenja, zares poglobljena življenjska zgodba. V svojem prvem literarnem romanu »Potop« se avtor »potopi« v morske in duhovne globine slehernega človeka.

Slovensko društvo Hospic, OE Primorsko – Notranjska

Hospickafe v domu starejših v Pivki

Območni odbor Slovenskega društva (SD) Hospic Primorsko – Notranjska s sedežem v Pivki je 22. aprila organiziral Hospickafe v domu starejših SeneCura v Pivki, ki je začel z delom pred dobrim mesecem. Od samega začetka se življenje v domu prepleta tudi z dejavnostmi v našem kraju, za prireditev Hospic-a pa so prijazno odstopili njihov dnevni prostor.

Osrednji dogodek je bil pogovor z gostom **Miho Zimškom**, ki se v društvu Hospic aktivno ukvarja z najbolj ranljivo skupino, z otroki, ki so izgubili starše ali enega od njih. Z vprašanji je pogovor usmerjal član društva Hospic gospod **Bernard Baša**, ki ima lastno izkušnjo izgube svojega otroka, kar pomeni nič manjšo bolečino. Žalujoči otroci so še posebej potrebni pozornosti, da bodo lahko razumeli smrt in dojeli smisel nadaljnjega življenja.

Pred pogovorom z gostom je bil kratek kulturni program z verzi pesnika Minattija in izvedbo dveh skladb v duetu, mladih obetavnih glasbenikov iz **Glasbene šole Rakovnik – Ljubljana, Julije** na flavti in **Benjamina Cevca** na klarinetu.

V pogovoru je g. Miha razkril, kako je začutil, da lahko pomaga najbolj ranljivim žalujočim, otrokom in mladostnikom, za katere se okolica največkrat niti ne

zaveda, kako globoko so prizadeti. Ko otrok izgubi starša, ga odrasli pogosto tolažijo z neprimernimi izrazi in vprašanji kot, vem, kako se počutiš. Velikokrat otroka v teku žalovanja družina spregleda, ker se ukvarja sama s sabo.

Najbolje je biti ob otroku, biti iskren in mu dovoliti, da joka, da se izrazi tako kot v tistem trenutku in svoji starosti zmore. Z otrokom se je treba pogovoriti o smrti, ne skrivati, seveda se je treba odzvati primerno

otrokovi starosti. Vključiti ga je treba v slovo, ga seznaniti z resničnostjo, da ljubljene osebe fizično ne bo več. Ostajajo pa ljubezen in spomini. V namen pomoči žalujočim otrokom in odpiranju možnosti žalovanja društvo Hospic vsako leto organizira tabor Levjesrčnih, ki sprejme od 5 do 17-letne otroke. Miha pripravlja s sodelavci celoten tabor, v katerem sodelujejo prostovoljci Hospic, strokovni sodelavci, pa tudi kuharji in drugi pomočniki. Vsako leto je več otrok, ki potrebujejo tako druženje, ki jim preko delavnic, pohodov in pogovorov nudi psihosocialno pomoč.

Na tabor se otroke prijavlja preko območnih društev Hospic. Organizatorji so veseli, da lahko pomagajo otrokom, seveda pa pravijo, da imajo glede na vse večje potrebe omejene možnosti in pomanjkanje

sredstev. Želijo pa si tudi svoj prostor za to dejavnost, ki bi omogočil srečevanja tudi čez leto.

Predsednik Območnega odbora društva Hospic iz Pivke Ernest Margon se je ob koncu zahvalil za bogat in izčrpen pogovor o tako subtilni tematiki, kot je žalovanje otrok in bil vesel obiska poslušalcev, saj je bilo med njimi veliko vzgojiteljic, ki se lahko znajdejo v situaciji, ko se srečajo z otrokom, ki je izgubil koga svojih domačih.

Pozitiven je bil tudi odziv obiskovalcev, ki so postavljali še dodatna vprašanja.

Irena Margon, foto: Ernest Margon

Prireditev ob svetovnem dnevu knjige in zaključku Krpanove bralne značke

V kinodvorani Krpanovega doma smo se spet zbrali ljubitelji knjig in literarnega ustvarjanja. Krožek »Beremo skupaj« Društva upokojencev Pivka je priredil tradicionalni kulturni večer ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige. Na ta dan podelijo priznanja vsem bralcem Krpanove bralne značke, ki je namenjena vsem upokojencem v občini Pivka.

Kulturni program je začel **Ženski pevski zbor društva upokojencev Pivka** pod vodstvom **Marcela Štefanciča**. Pevke so imele pester teden, saj so pred kratkim nastopile na reviji Primorska poje in na reviji upokojenskih pevskih zborov Južno Primorske v Izoli. Osrednji dogodek večera je bila predstavitev desete knjige poezije in proze, ki jo je izdalo društvo. Naslov knjige je **Prebliski**, avtorica del pa je **Dora Hrvatič**. Kaj vse je vplivalo na njeno pisanje in kakšno sporočilo nosijo pesmi, nam je razkrila v pogovoru z **vodjo krožka Beremo skupaj Nevenko**

Šelj. Za pokušino so pesmi iz knjige recitali člani krožka in učenki **Izza** in **Vita**. Izčrpen in duhovit pogovor je občinstvo nagradilo s številnimi aplavzi. Za glasbeni predah so poskrbeli učenci **Osnovne šole Pivka**. Vsi obiskujejo glasbene dejavnosti, ki jih vodi **Katja Zafred**. Drugi del večera je pripadal zaključku sedme sezone **Krpanove bralne značke**. **Vodja projekta Jelka Čeligoj** nam je povedala, da Krpanova bralna značka poteka v tesnem sodelovanju s **Knjižnico Pivka** in **Bibliobusom**. Letos je oddalo zloženke 30 bralcev, ki so za uspešno opravljeno delo dobili posebno pisno priznanje in knjižno kazalo, ki so ga izdelale članice skupine **Kvačkane nitke**. Priznanja sta bralcem podelili vodja projekta **Jelka Čeligoj** in **predsednica Društva upokojencev Pivka Asta Smrdelj**. Prireditev je zaključil še en glasbeni nastop učencev **OŠ Pivka**, uradnemu delu pa je sledilo živahno druženje v multimedijski dvorani.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Predavanje o zdravi hrbtenici

Večgeneracijski center – Točka moči je začel novo sezono s številnimi predavanji in delavnicami, ki so namenjeni vsem starostnim skupinam. V sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja iz Postojne so že imeli predavanje o demenci, tokrat pa je bila na vrsti zdrava hrbtenica.

Številni med nami imamo težave s hrbtenico, zato je bil prostor v VGC-ju skoraj premajhen za vse udeležence delavnice. **Kineziologinja Mateja Kragelj** je začela predavanje s slikovnim prikazom anatomije hrbtenice in z vzroki za različne težave. Z zanimanjem smo poslušali in spremljali praktičen prikaz vaj. Spoznali smo učinke nepravilne drža, napačnega sedenja in dvigovanja bremen. Vse napake v življenjski delovni dobi so z leti terjale svoj davek. Strokovnjakinja je poudarila, da je za starejše izjemno pomembna redna

telesna dejavnost, ki pripomore k boljšemu fizičnemu in psihičnemu počutju. Seveda smo tudi telovadili, tako smo v živo spoznali napake, ki jih delamo pri posameznih aktivnostih. Dobili smo koristne nasvete, kako naj napake odpravimo, da ne bomo imeli bolečih težav.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Obisk v Domu starejših občanov

Rokodelska skupina Kvačkane nitke že od nastanka skrbi, da s svojimi izdelki razveseljuje vse starostne skupine. Pred leti smo obdarile stanovalce v domu upokojencev v Postojni, lani smo obiskale Ilirsko Bistrico, na naše veselje pa je letos zaživel dom upokojencev v Pivki.

Izdelki nastajajo iz preje, ki so nam jo podarili občani. To je večinoma volnena preja, ki ni primerna za izdelavo igrač, zato smo jo uporabile za tople izdelke za domove starejših občanov.

Že jeseni smo začele z izdelovanjem večjih artiklov. Do pomladi smo naredile številne plete, odeje za invalidske vozičke, šale, podritnike, kape in terapevtske rokavčke za osebe z demenco. Skupaj smo naštele 43 izdelkov, pozna pomlad pa se nam je zdela primeren čas, da jih oddamo v

uporabo oskrbovancem našega, pivškega doma upokojencev. Izdelki nosijo pečat domačnosti, ročna izdelava jim doda posebno energijo, ki jo uporabniki začutijo ob dotiku. Posebej starejšim se obudijo spomini na preteklost, ko so bili doma spleteni izdelki nepogrešljivi v vsakdanjem življenju. Po dogovoru z delovno terapevtko smo šle na obisk, srečali smo se v družabnih prostorih doma. Po kratki predstavitvi smo ob kavi in piškotih poklepetali, stanovalci pa so si ogledali in izbrali najljubše izdelke. Najbolj zaželeni so bili pleti, zato smo se dogovorile, da nam bo delovna terapevтка sporočila morebitne želje in potrebe oskrbovancev.

Ob slovesu smo sklenili, da se letos spet srečamo ob koncu leta, seveda bomo prišle na obisk z novo serijo izdelkov.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Občni zbor Društva upokojencev Pivka

Na dan žena smo se člani Društva upokojencev Pivka zbrali na občnem zboru.

Začeli smo veselo, saj sta **Alma in Željko** vsem članicam podarila rdeč nagelj. **Predsednica društva Asta Smrdelj** je v pozdravnem nagovoru orisala zgodovino osmega marca – dneva žensk in poudarila njegov pomen tudi v današnjem času. Po izvolitvi delovnih teles smo poslušali poročila vodij posameznih sekcij. Vse sekcije, od športa do kulture, izletništva in sociale so izredno aktivne. Omejujejo nas visoki stroški, ki so povezani z izvajanjem programov, zato je prostovoljsko delo v vseh segmentih neprecenljivega pomena. V letošnjem letu bomo s programi nadaljevali, veseli pa bomo novih idej in pobud, saj je naš cilj približevanje potrebam in željam naših članov. Zato je predsednica v sklepnem nagovoru povabila vse člane, da se aktivno udeležujejo številnih dejavnosti in dogodkov, ki jih prireja društvo.

Sledila je podelitev priznanj zaslužnim članom: **Aleksandra Primc** je dobila priznanje za uspešno delo na socialnem področju, **Marta Kernel** za požrtvovalnost pri ročnih delih, **Andrej Knafelc** za vsestransko delo v društvu. **Pokrajinska zveza društev upokojencev Južno Primorske** je podelila priznanje uspešni balinarki **Mariji**

Smrdel, Veri Drgan pa je **Zveza društev upokojencev Slovenije** podelila posebno pisno priznanje za uspešno delo v društvu. **Priznanje »častni član«** smo namenili **Francu Lipanjetu**, žal je njega in nas prehitela bolezen, zato je posthumno priznanje prevzela njegova družina. Na koncu je zbrane pozdravil **predsednik PZDU Južno-Primorske mag. Evgen Primožič**, ki je poudaril da je društvo upravičeno že dvakrat prejelo priznanje kot najbolj uspešno društvo v pokrajini. Gostja občnega zbor je bila tudi **predsednica Občinske organizacije zveze borcev za vrednote NOB Pivka**, ki je člane povabila, da se udeležijo prireditev ob 80- letnici konca druge svetovne vojne.

Družabni del smo nadaljevali ob večerji in glasbi, **duo Zlati časi postaja trio**, saj se je tokrat predstavil **Danilov vnuk s harmoniko**. Za nastop je požel glasen medgeneracijski aplavz. Pred zaključkom večera smo imeli še en opravek, tokrat nas je v bivši menzi Javor zadnjič gostil **Igor Belčič**. Odhaja namreč v naše - upokojenske vode, pa tudi menza, ki je bila dolga leta marsikomu med nami domač prostor, se poslavlja. Za dolgoletno sodelovanje smo se mu zahvalili z aplavzom in simboličnim darilom.

J. Knafelc, foto: A. Knafelc

Desetletnica Kresovanja na Pivškem

Aktivisti Kluba študentov občin Postojna in Pivka smo že deseto leto zapored tradicionalno organizirali Kresovanje na Pivškem. Ob tej jubilejni obletnici smo želeli dogodek še nadgraditi, zato smo dodatno dodelali dnevni program ter razširili ponudbo pijače.

Posebno pozornost smo namenili novostim. Med izstopajočimi je bila pijača *Nord*, za katero smo oblikovali unikatno grafično podobo – ta je požela veliko zanimanja in lepo dopolnila letošnje Kresovanje. Dogajanje se je pričelo že ob 15. uri in vključevalo pester otroški program ter razne atrakcije, kot sta fotoprikolica in živa glasba mladih ansambllov. Najprej je nastopil Ansambel Tram, nato pa

je dobro razpoloženje nadaljeval Ansambel od Buata. Popoldanskemu dogajanju so se pridružili tudi skavti iz Postojne, gasilci PGD Pivka ter Andreja Lapajne, ki je poskrbela za poslikave obrazov. Ob 21.30 so pivški gasilci svečano prižgali kres, pred tem pa je zbrane nagovoril **Mehmed Muhović – Meho**, eden izmed pobudnikov kresovanja, ki je bil pred enajstimi leti med tistimi, ki so ta dogodek izpeljali prvič. Zabava v družbi ansambla Mladi Gamsi se je nadaljevala pozno v noč in s tem uspešno zaokrožila jubilejno izvedbo kresovanja.

KŠOPP

Zdravje

Prvi posredovalci iz Pivke osvežili znanje

V aprilu so se prvi posredovalci iz občine Pivka udeležili dveh obnovitvenih tečajev, ki ga je izvedla ekipa Nujne medicinske pomoči Postojna, financirala pa Občina Pivka. Cilj usposabljanja je bil osvežiti in nadgraditi znanje ter veščine, ki so ključne za učinkovito ukrepanje ob nujnih zdravstvenih stanjih. Tečaj je bil sestavljen iz naslednjih teoretično praktičnih tem: temeljni postopki oživljanja odraslih in otrok z uporabo AED, položaj nezvestnega, zaustavljanje krvavitev in zavora dihal.

Sistem prvih posredovalcev v občini Pivka je organiziran z namenom zagotavljanja hitre pomoči v primerih, ko ekipe nujne medicinske pomoči potrebujejo več časa za prihod na kraj dogodka. V takšnih situacijah, kot je na primer srčni zastoj, je vsaka minuta odločilna. Prvi posredovalec je posameznik, ki običajno nima zdravstvene izobrazbe, a

se odzove na poziv dispečerske službe zdravstva ter nudi nujno pomoč do prihoda reševalcev. Vključeni so v sistem tihega aktiviranja sil za zaščito in reševanje.

Občina Pivka

Dan brez alkohola in dan odprtih vrat CKZ Postojna

4. aprila sta Nacionalni inštitut za javno zdravje Območna enota Koper (NIJZ OE Koper) in Center za krepitev zdravja Postojna (CKZ) izpeljala dan brez alkohola in dan odprtih vrat CKZ. Na dogodku je beseda tekla o zdravih življenjskih izbira v našem vsakdanu in virih pomoči ter možnostih podpore pri opuščanju nezdravega življenjskega sloga in škodljivega pitja alkohola. Vodja CKZ Larisa Hreščak Švigelj je povedala, da je bil obisk zelo dober, večji kot v prejšnjih letih.

Dijaki SGLZŠ iz Postojne so izvajali meritve krvnega sladkorja in tlaka ter saturacije. Ekipa CKZ je opravljala analizo telesne sestave in moč stiska rok. Obiskovalci so lahko preizkusili »alko« očala, ki ustvarijo popačenje vida, izgubo zaznavanja in pomanjkanje nadzora, ki ovirajo pijane voznike, SOPA kolo s praktičnimi nagradami, ter se zadržali v kuharskem kotičku s pokušanjem zdrave hrane. Udeleženci dogodka so se seznanili s projektom SOPA (Skupaj za odgovoren odnos do pitja alkohola), katerega cilj je zmanjšati čezmerno pitje alkohola med odraslimi prebivalci Slovenije ter preprečiti negativne posledice, ki jih tvegano in škodljivo pitje prinaša posameznikom in njihovim svojcem. Sodelovali so tudi predstavniki PP Postojna, Društva zdravljenih alkoholikov Postojna in Društva AL-ANON za samopomoč družinam alkoholikov.

Med 5. marcem in 20. aprilom poteka Karitasova akcija 40 dni brez alkohola v znamenje solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola. Z letošnjim sodelovanjem v akciji želijo na NIJZ osvetliti možnosti za posameznike, ki bi želeli ob odločitvi za zmanjšanje ali opustitev pitja alkohola, prejeti podporo. Odločitev za sodelovanje v akciji je zdrava izbira, ki lahko prinese veliko koristi, ob ustrezni podpori pa je odločitev za tovrstno odločitev lažja in lahko tudi dolgoročna. V CKZ Postojna so na voljo posebej usposobljeni zdravstveni delavci, ki izvajajo brezplačno dostopna svetovanja za opuščanje tvegane in škodljivega pitja alkohola. Svetovanje poteka v podpornem in neobsojajočem vzdušju in je namenjeno temu, da lahko posameznik ob strokovni podpori pridobi poglobljen vpogled v svoje navade glede pitja alkohola in raziskuje, kje so njegove zmožnosti, da glede tega nekaj spremeni.

Meja manj tvegane pitja alkohola je za moške in za ženske različna

Zdrav odrasel moški v enem dnevu ne bi smel popiti

več kot dva decilitra vina oziroma steklenice piva oziroma dveh meric žgane pijače. Ob priložnosti ne več kot pol litra vina ali dveh steklenic in pol piva ali decilitra in pol žgane pijače, vendar te vrednosti hkrati ne bi smele preseči več kot en liter in pol vina ali sedem steklenic piva ali štiri decilitre žgane pijače.

Pri zdravih ženskah, ki niso noseče in ne dojijo, je sprejemljiva mera še nekoliko nižja. V enem dnevu ženska ne bi smela popiti več kot deciliter vina ali pol steklenice piva ali šilce žgane pijače. Ob eni priložnosti ne več kot tri decilitre vina ali steklenice piva in pol ali decilitra žgane pijače, vendar ta količina v enem tednu zopet ne sme preseči več kot sedem decilitrov vina ali tri in pol steklenice piva ali dva decilitra žgane pijače.

Poraba alkohola in zdravstvene posledice rabe alkohola

Evropska regija SZO je regija, v kateri se popije največ alkohola na svetu in Slovenija je med državami te regije, ki prednjačijo po porabi čistega alkohola na odraslega prebivalca, kar povzroča negativne javnozdravstvene posledice. V Sloveniji je leta 2020 registrirana poraba čistega alkohola na prebivalca, starega 15 let in več, znašala 9,82 litrov, leta 2021 pa 10,62 litrov. V letu 2020 smo imeli zaradi alkohola neposredno pripisljivih vzrokov skupaj 943 smrti, kar pomeni, da so vsak dan v povprečju umrle tri osebe. Med njimi je bilo 3,6-krat več moških kot žensk, več kot polovica jih je umrla pred 65. letom starosti. Po umrljivosti zaradi izbranih alkoholnih pripisljivih vzrokov, kot jo spremlja Svetovna zdravstvena organizacija (SZO), je Slovenija nad povprečjem Evropske unije in tudi nad povprečjem evropske regije SZO.

AFC

Občina Pivka med soustvarjalci uspešne platforme Zdravje v občini

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je 15. aprila ob 10. obletnici platforme Zdravje v občini pripravil dogodek, na katerem so predstavili vpliv kazalnikov zdravja na oblikovanje občinskih politik ter pomen dostopnih in primerljivih podatkov za boljše zdravje prebivalstva. Dogodka sta se udeležila tudi župan občine Pivka Robert Smrdelj in županja občine Črna na Koroškem Romana Lesjak, obe občini sta se namreč pred desetimi leti med prvimi vključili v pilotni projekt. V sklopu dogodka so poudarili pomen zanesljivih, primerljivih in dostopnih podatkov za oblikovanje učinkovitih lokalnih zdravstvenih politik. Župan Smrdelj je

izpostavil: »Lokalna skupnost lahko naredi veliko za boljše zdravje občanov. Pri tem pa nam pomagajo prav podatki, ki jih ponuja platforma Zdravje v občini.« Predlagal je tudi vzpostavitev regijskih posvetov za izmenjavo dobrih praks in usklajevanje ukrepov med občinami in deležniki.

Občina Pivka se je kot ena prvih pred desetletjem vključila v pilotni projekt in od takrat aktivno spremlja ključne kazalnike zdravja ter jih vključuje v svoje razvojne načrte. Platforma občinam omogoča boljši vpogled v zdravstveno stanje prebivalcev in prispeva k ciljnemu načrtovanju ukrepov za izboljšanje kakovosti življenja.

AFČ

Zdravstveno stanje občanov Pivke v primerjavi s slovenskim povprečjem

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je objavil najnovejše podatke o zdravstvenem stanju prebivalcev po slovenskih občinah. Pregled ključnih kazalnikov kaže, da je zdravstvena slika v občini Pivka večinoma primerljiva s slovenskim povprečjem, ponekod pa so bili doseženi tudi boljši rezultati.

Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je v občini trajala povprečno 18,2 koledarskih dni na leto, kar je nekoliko manj kot slovensko povprečje (19,0 dni). Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka in sladkorne bolezni, ostaja blizu državnemu povprečju. Pri srčno-žilnih boleznih so podatki spodbudni: stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 1,8 na 1000 prebivalcev, kar je rahlo nižje od slovenskega povprečja (1,9). Na področju poškodb pa Pivka izstopa: pri starejših je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka

višja (8,0 na 1000) kot v Sloveniji (6,1). Občina izkazuje tudi večjo skrb za starejše – delež uporabnikov pomoči na domu presega slovensko povprečje. Na področju duševnega zdravja je bila stopnja umrljivosti zaradi samomora 17 na 100.000 prebivalcev, kar je nekoliko nižje od državnega povprečja (18). Glede dejavnikov tveganja in preventive je telesni fitness otrok v občini primerljiv s povprečjem v Sloveniji. Prav tako je bila stopnja poškodb v prometnih nesrečah (0,9 na 1000 prebivalcev) le malo nižja od povprečne (1,0). Delež prometnih nesreč z alkoholiziranimi povzročitelji je bil podoben kot drugod po državi. Odzivnost v Program Svit, namenjen preseganju raka debelega črevesa in danke, je v Pivki znašala 65,1 %, kar je skoraj enako kot slovensko povprečje (65,3 %). Presejanost v Programu Zora za raka materničnega vratu pa je bila s 68,3 % nekoliko nižja od slovenskega povprečja (74,5 %).

AFČ

Prvi slovenski priročnik za premagovanje strahu pred psi

Obalno kraška podružnica Društva za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke je 8. aprila v Krpanovem domu v Pivki organizirala predstavitev priročnika in slikanice *Od strahu do prijateljstva*, prvega tovrstnega strokovnega gradiva v Sloveniji, namenjenega premagovanju strahu pred psi pri otrocih in odraslih.

Na dogodku sta avtorici priročnika **Jana Miklič, Barbara Sever** in psihologinja **Maja Vidačič** predstavili ozadje nastanka gradiva, njegovo vsebino in praktično uporabo. Gradivo združuje strokovne pristope, izkušnje terapevtskih parov (vodnik in pes) ter didaktične pripomočke za delo s posamezniki, ki jih je strah psov. Strah je povsem naravno čustvo, ki ga ne smemo zanikati, temveč ga moramo sprejeti, razumeti in postopoma nasloviti, pojasnjujejo v društvu in poudarjajo pomen varnega pristopa, prepoznavanja pasje govorice in postopnega približevanja, pri čemer ima pomembno vlogo vodenje odraslih. Priročnik poleg teoretičnih vsebin vključuje tudi napotke za starše, učitelje in vodnike, poglavje o bontonu srečevanja s psom ter vrsto vaj, ki pomagajo pri postopnem zmanjševanju strahu.

V okviru projekta je izšla tudi otroška slikanica **Od strahu do prijateljstva** ali skrivnost dedkove knjige, ki je prilagojena tudi za dislektike in začetne bralce.

Predstavitve v Pivki je bila ena izmed postaj v širši kampanji ozaveščanja javnosti o pomenu razumevanja odnosa med človekom in psom. V društvu Tačke pomagačke želijo z izdajo gradiv in izvajanjem programov prispevati k večjemu spoštovanju med človekom in živaljo ter k zmanjševanju predsodkov in strahu pred psi v družbi.

Priročnik in slikanica sta dostopna na spletni strani društva Tačke pomagačke, **naročite ju lahko na info@tackepomagačke.si**.

Tačke pomagačke širijo toplino in razumevanje med ljudi po vsej Sloveniji

Društvo Tačke pomagačke že od leta 2007 z edinstvenimi terapevtskimi pari – skrbno izšolanim psom in njegovim vodnikom – nudi podporo otrokom, mladostnikom, odraslim in starejšim po vsej Sloveniji. S programi, kot so »Beremo s tačkami«, terapevtski obiski ter delavnice za premagovanje strahu pred psi, pomembno prispevajo k večjemu razumevanju odnosa med človekom in živaljo. V Sloveniji trenutno deluje kar 79 terapevtskih parov in še 16 pripravniških, ki s svojim delom osrečujejo ljudi na številnih področjih. Društvo je organizirano v sedem regionalnih podružnic: Dolenjsko, Gorenjsko, Ljubljansko, Notranjsko, Novogoriško, Obalnoкраško in Severovzhodno.

Obalnoкраška podružnica, ki pokriva območje od Pirana, Kozine, Ilirske Bistrice, Postojne, Koprive pa vse do Sežane, združuje 15 terapevtskih parov, med katerimi ima ena vodnica kar dva terapevtska psa. Tako je na terenu aktivnih 16 terapevtskih psov. V občinah Pivka in Postojna delujeta po dva terapevtska para.

V letošnjem letu so bili še posebej dejavni v lokalnem okolju. V občinah Pivka in Postojna so že obiskali vrtec in osnovno šolo v Prestranku ter Osnovno šolo Miroslava Vilharja v Postojni. Poleg tega so s svojimi terapevtskimi obiski razveselili tudi stanovalce skupnosti VEZI, uporabnike Varstveno delovnega centra Postojna, Dom upokojencev Postojna ter dijake Srednje gozdarske, lesarske in zdravstvene šole Postojna.

Ob svetovnem dnevu Parkinsonove bolezni opozorili na pomanjkljivosti sistema in izrazili podporo bolnikom

Ob svetovnem dnevu Parkinsonove bolezni (11. april) so na novinarski konferenci Društva Trepetlika slovenski strokovnjaki opozorili na nedopustno dolge čakalne dobe, pomanjkanje zdravstvenih strokovnjakov in nujnost celostne, multidisciplinarne obravnave bolnikov.

Parkinsonova bolezen je druga najpogostejša neozdravljiva nevrodegenerativna bolezen, v Sloveniji zanjo boleha okoli 11.000 ljudi in več kot dva milijona v Evropi. Nevrologinja prof. dr. Maja Trošt, vodja Centra za ekstrapiramidne bolezni na Kliničnem oddelku za bolezni živčevja Nevrološke klinike UKC Ljubljana, je poudarila, da je »Parkinsonova bolezen predvsem bolezen gibanja, ki se razvije zaradi prehitrega odmiranja določenih živčnih celic v možganih, ki so odgovorne za normalno gibanje in tudi za številne druge življenjske funkcije. Ljudje s to

boleznijo so bolj počasni in okorni, mnogi se tudi tresejo. Poleg gibalnih težav so pri Parkinsonovi bolezni pogosti tudi nemotorični znaki, denimo težave s spanjem, koncentracijo, razpoloženjem, prebavo ... Bolezen je pomembno prepoznati zgodaj, saj imamo zelo učinkovita zdravila, ki izboljšajo počutje bolnikov in njihovo kakovost življenja. Za zdaj so vsa zdravila simptomatska, torej ne vplivajo na sam potek bolezni v možganih, pomembno pa izboljšajo gibanje in počutje bolnikov.«

AFČ

Čistilna akcija Brezna v Otoški dolini

Notranjski muzej Postojna, Inštitut za raziskovanje krasi ZRC SAZU, Državna enota za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi, Jamarska reševalna služba in Društvo za raziskovanje jam Luka Čeč so 17. maja izvedli čistilno akcijo Brezna v Otoški dolini v Javornikih.

Pobuda za čistilno akcijo je prišla iz Notranjskega muzeja Postojna, saj želimo poleg očiščenja jame odpadke iz brezna razstaviti na novi stalni razstavi v kletnih prostorih muzeja, ki bo v okviru projekta **Kul(turizem) kot generator razvoja destinacije** odprta v letošnjem letu. Za izvedbo slednjega je Občina Postojna s strani Ministrstva za kulturo prejela 1.660.000 evrov sofinancerskih sredstev. Gre za projekt Občine Postojna in Zavoda Znanje Postojna, v skupni vrednosti 2.1 milijona evrov,

S čistilno akcijo želimo obiskovalce nove razstave Notranjskega muzeja opozoriti na krhkost kraškega podzemlja in škodo, ki jo utegnemo povzročiti z neodgovornim ravnanjem z odpadki. Slednji v Breznu v Otoški dolini izvirajo predvsem iz medvojne obdobja. V čistilni akciji so tako poleg predstavnikov muzeja in Inštituta za raziskovanje krasi sodelovali tudi Društvo za raziskovanje jam Luka Čeč, predstavniki Jamarske reševalne službe in predstavniki Državne enote za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi. Več o izvedbi čiščenja bomo objavili v prihodnji številki Pivškega lista.

Notranjski muzej Postojna

Park Škocjanske jame
Slovenija

Sporoči najdbo

BRŠLJANOV POJALNIK

Če opaziš bršljanov pojalknik, sporoči njegovo prisotnost in prispevaj k ohranjanju te redke in zavarovane rastline!

Bršljanov pojalknik prepoznaš po **belkasto-vijoličastem socvetju** (cveti od **aprila do julija**), do **60 cm** visoki rasti, raste ob ali med **navadnim bršljanom**.

Bršljanov pojalknik je zaradi svoje redkosti uvrščen na **Rdeči seznam ogroženih vrst**.

Vsako opažanje pomaga k boljšem razumevanju razširjenosti in načrtovanju ukrepov za njegovo ohranjanje.

Bršljanov pojalknik

Park Škocjanske jame
Slovenija

Sporoči najdbo

NAVODILA ZA UPORABO APLIKACIJE

Na telefonu si namestimo **aplikacijo Survey123**

Nadaljujemo brez prijave in si s pomočjo **QR kode** naložimo obrazec za popis:

SPOROČI NAJDBO
preko **spletne aplikacije:**

SPOROČI NAJDBO
preko **mobilne aplikacije:**

V Parku Škocjanske jame si med drugim prizadevamo za trajnostno upravljanje naravnih virov, izobraževanje obiskovalcev o pomenu naravovarstva ter spodbujanje raziskovalnih dejavnosti, ki prispevajo k boljšemu razumevanju in ohranjanju naravne dediščine. Bi nam želeli pri tem pomagati?

Naše območje je biotsko zelo pestro in zato tudi zelo zanimivo, a hkrati ranljivo. Ena izmed rastlin, ki jo preučujemo in je uvrščena na Rdeči seznam ogroženih vrst, je bršljanov pojalknik.

Če ste med sprehodom po gozdu ali ob starem kamnitem zidu, preraslim z bršljanom, opazili nenavadno belkasto-vijoličasto cvetlico brez zelenih listov, morda ste naleteli na **bršljanov pojalknik** (*Orobanchae hederaceae*) – redko in zavarovano rastlino, ki za svojo rast potrebuje navadni bršljan (*Hedera helix*).

Bršljanov pojalknik je ena od približno 150 vrst pojalknikov, od katerih jih pri nas uspeva 19. Prepoznamo ga po belkasto-vijoličastem socvetju, ki se pojavi med aprilom in julijem, zraste pa lahko do 60 cm v višino, vedno pa se

pojavlja ob ali med navadnim bršljanom. Najraje uspeva v vlažnih, senčnih legah, kot so gozdne združbe in suhi kamniti zidovi – prav tam, kjer najdemo tudi bršljan.

Čeprav je v naravi redek in ogrožen, ima pojalknik pestro zgodovino. V južni Italiji in Maroku denimo uživajo mlade poganjke kot zelenjavo – podobno špargljem. V ljudski medicini je znan kot zdravilna rastlina, uporabljali so ga za blaženje vnetja mehurja, težav z ledvicami, včasih pa celo kot »čaj« za pojanje krav.

Zakaj je pomembno poročati o opažanjih?

Bršljanov pojalknik je zaradi svoje redkosti uvrščen na **Rdeči seznam ogroženih vrst**. Njegova prisotnost je pogosto težko prepoznavna, saj se skriva med bršljanom. Vsako opažanje pomaga k boljšemu razumevanju razširjenosti in načrtovanju ukrepov za njegovo ohranjanje.

Ste že opazili bršljanov pojalknik? Sporočite njegovo prisotnost in pomagajte pri ohranjanju te skrivnostne rastline!

Park Škocjanske jame

Tradicionalna spomladanska čistilna akcija »Očistimo Pivko 2025«

Neverke

V soboto, 29. marca, je v občini Pivka v sodelovanju z vaškimi in trško skupnostjo potekala tradicionalna spomladanska čistilna akcija "Očistimo Pivko 2025". Kljub muhastemu vremenu so se številni prebivalci zbrali z namenom očistiti svoje kraje, nekateri pa so akcijo izvedli v začetku aprila.

Občina Pivka se iskreno zahvaljuje vsem sodelujočim v čistilni akciji "Očistimo Pivko 2025" ter vsem, ki skozi vse leto skrbite za čisto okolje – bodisi v okviru akcije #smeTek bodisi po lastni iniciativi.

Občina Pivka

Odpadne folije za bale in folije za silažne silose v zbirne centre!

V Zbirnem centru Pivka (Neverke 31 A, 6256 Košana) lahko brezplačno oddate odpadno agrostretch folije in folije iz silosov.

OBRATOVALNI ČAS ZBIRNEGA CENTRA PIVKA:

Ponedeljek, sredo, petek in sobota: od 08:00 do 15:00

Torek in četrtek: od 12:00 do 18:00

Pri oddaji odpadne folije je pomembno, da imate pri sebi KMG-MID številko, ki bo osnova za izdajo tehtalnega in evidenčnega lista, s katerim boste lahko dokazovali pravilnost ravnanja z odpadkom proti inšpekcijskim službam.

KAKO POTEKA ODDAJA ODPADNE FOLIJE?

Pomembno je, da je odpadna folija pri oddaji: brez mrežice ter brez blata, peska, krme ali drugih odpadkov.

Občina Pivka

Športna zveza Pivka nagradila najboljše športnice in športnike

14. marca je Športna zveza Pivka podelila priznanja najuspešnejšim športnicam in športnikom v letu 2024 v šestih kategorijah: priznanja, medalje, skupinska priznanja, male plakete, velike plakete in veliki plaketi za zaslužnega športnega delavca in društvo.

Predsednik Športne zveze Pivka Matej Lepej je v svojem nagovoru poudaril pomen športa pri razvoju mladih ter izpostavil predanost trenerjev, staršev in prostovoljcev, brez katerih športne zgodbe ne bi bile mogoče. Spomnil je na lanskoletne projekte, ki so pustili pomemben pečat. Med njimi je bil **projekt Olimpijska bakla**, ki je olimpijski duh ponesel po vsej državi in privabil številne obiskovalce tudi v Pivki. Prav tako so bili uspešni počitniški programi za otroke in rekreativne dejavnosti za starejše, ki bodo izvedeni tudi letos. Pivka bo septembra pod okriljem **Olimpijskega komiteja Slovenije** gostila **Mini Olimpijado**, na kateri bodo učencem prve triade predstavili olimpijske vrednote in jim približali različne športne discipline. **Lepej** je spomnil, da je **Občina Pivka** v zadnjem letu pridobila pomembne infrastrukturne izboljšave. V Košani so prenovili in pokrili balinišče, kar omogoča uporabo v vseh vremenskih razmerah, v Pivki pa se obeta celovita prenova Športnega parka, ki bo izboljšala pogoje za športnike in rekreativce ter zagotovila več zelenih površin za kakovostno preživljanje prostega časa.

Športno društvo Pike prejelo veliko plaketo ob 20-letnici delovanja

Ob letošnji podelitvi priznanj najboljšim športnikom in športnim ekipam je posebno priznanje za dolgoletno delo prejelo **Športno društvo Pike**, ki je obeležilo 20 let delovanja. V tem času se je v društvu zvrstilo kar 22 trenerjev in veliko število mladih, trenutno pa deluje 132 članic in članov, ki plešejo v sedmih skupinah pod vodstvom osmih trenerjev. »Člani društva so posegali po medaljah svetovnih prvenstev kot člani reprezentance. V mladinskih in članskih kategorijah se že dobri dve desetletji uvrščajo v sam vrh na državnih tekmovanjih, leta 2017 pa so kot društvo uspešno tekmovali na Svetovnem prvenstvu v Ameriki. V članski kategoriji se predvsem v zadnjih letih

redno uvrščajo na Evropska prvenstva in tam dosegajo vrhunske rezultate. Članska plesna skupina Pike je prejela tudi **ZLATI ZNAK Olimpijskega komiteja Slovenije**, za osvoje 2. mesto na evropskem prvenstvu v Veroni leta 2023, so nanizali uspehe ob podelitvi. »Neprecenljivo je to, da v naši lokalni skupnosti spodbujajo veliko število mladih, predvsem deklet k ukvarjanju s športom, ki bogati njihov gibalni in osebnostni razvoj. Že od samih začetkov so prepoznavni znak Občine Pivka, ki jo s ponosom zastopajo kjerkoli so,« so poudarili v obrazložitvi.

Jadran Brožič prejel veliko plaketo za zaslužnega športnega delavca

Na slavnostni podelitvi priznanj najboljšim športnikom je **Jadran Brožič** prejel veliko plaketo za zaslužnega športnega delavca. Brožič, ki je s športom na Pivškem povezan že od leta 1998, je pomembno prispeval k razvoju športnih dejavnosti. Bil je pobudnik turnirjev v malem nogometu in prostem balinanju, predsednik Športnega društva Košana ter član Športne zveze občine Pivka. Poseben pečat je pustil tudi kot ustanovitelj in vodja Športno planinskega društva Šmihelska dolina, ki pod njegovim vodstvom obeležuje 10. obletnico delovanja.

Gostja prireditve je bila **Lina Eržen** iz **Planine pri Postojni**, članica slovenske olimpijske odprave na lanskim Olimpijskih igrah v Parizu. Članica Kluba jadrincev na deski BUM Koper je v Parizu tekmovala v razredu iQ FOiL, v svoji bogati zbirki uspehov pa ima že več medalj iz mladinskih evropskih in svetovnih prvenstev.

Priznanja so podelili **Matej Lepej**, predsednik Športne zveze Pivka, **Drago Štunf**, tajnik Športne zveze Pivka, olimpijka **Lina Eržen** in **Ernest Margon**, predsednik Kegljaškega kluba Pivka. Za plesno glasbeni program so poskrbeli osnovna plesna skupina Pike ter učenci Glasbene šole Postojna: **Jernej Bobek**, **Dane Biščak**, **Alex Černač**, **Simon Bajc** in **Matic Žužek**.

AFC, foto: Valter Leban

Nagrajenci:**Pisna priznanja športnikom do 15. leta starosti:**

MAKSIM STOJANOV – Karate klub Pivka
 ŽIVA POSEGA – Društvo Islandski konji Drskovče
 ANŽE ŠTAVAR – Osnovna šola Pivka
 ANASTASIJA KOSTIČ – Karate klub Pivka
 ZALA ŠTRADJOT – Društvo Islandski konji Drskovče
 OTROŠKA PLESNA SKUPINA PIKE

Medalje športnikom do 15. leta starosti:

MIHA ŠIRCA – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka
 HANA GRUDEN HITI in ŽAN ŠTUNF – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka

Skupinsko priznanje športnikom do 15. leta starosti:

MLAJŠA MLADINSKA SKUPINA JUNIOR PIKE
 BALINARSKA EKIPA U14 Balinarskega kluba ORLEK ORO MET PIVKA
 NOGOMETNA EKIPA U13 – Športno društvo Košana
 KOŠARKARSKA EKIPA FANTOV U12 – Košarkarski klub Pivka

Male plakete športnikom v kategoriji kadetov in mladincev:

KAJA FATUR – Društvo Islandski konji Drskovče
 ŽIGA KRESEVIČ – Kegljaški klub Pivka
 ANDRAŽ KANTAR – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka
 TAJDA DOLGAN – Atletski klub Pivka
 ŽIGA ŠTUNF – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka
 PETJA POLJŠAK – Društvo Islandski konji Drskovče
 LEA PAŠIČ – Kegljaški klub Pivka
 MLADINSKA BALINARSKA EKIPA – Balinarski klub Orlek ORO MET Pivka

Velike plakete športnikom v kategoriji članov:

KATARINA FATUR – Društvo Islandski konji Drskovče
 DENIS PAŠIČ – Kegljaški klub Pivka
 BARBARA SAMSA in IVA GUŠTIN – Ženski balinarski klub Pivka
 REBEKA PETROVČIČ – Atletski klub Pivka
 NATAŠA RADIČ – Kegljaški klub Pivka
 MARUŠA TORNIC – Društvo Islandski konji Drskovče
 TJAŽ DOLGAN – Atletski klub Pivka
 MAJA HREN – Kegljaški klub Pivka
 AURORA PEKOŠAK – Kegljaški klub Pivka
 BOŠTJAN DOLGAN – Atletski klub Pivka
 ŽENSKA EKIPA V DVORANSKEM NOGOMETU – Športno društvo Košana
 ČLANSKA SKUPINA PIKE

Male plakete športnikom v kategoriji veteranov:

METKA ŠKOBERNE – Kegljaški klub Pivka
 ROBERT PETROVČIČ – Atletski klub Pivka
 MARKO KRIŽAJ – Kegljaški klub Pivka

Jadran Brožič

MARJAN BAŠEK – Kegljaški klub Pivka

Medalje športnikom do 15. leta starosti, ki nastopajo v klubih izven naše občine

TEREZA KRIŽAJ – Strelsko društvo Postojna
 LIVIJA SMRDEL – Karate klub Postojna
 ANŽE ŠTAVAR – Strelsko društvo Postojna
 ŽIGA ŠAJN – Strelsko društvo Postojna

Male plakete športnikom v kategoriji kadetov in mladincev, ki nastopajo v klubih izven naše občine

NIK JOVIČ – Košarkarsko društvo Postojna
 RENEE LENZI – Strelsko društvo Vremšičica
 DEL MLAJŠE MLADINSKE PLESNE SKUPINE PIKE

Velike plakete športnikom v kategoriji članov, ki nastopajo v klubih izven naše občine

SANJA SMRDELJ – Športno Društvo GAS KRAS Miren
 BOŠTJAN DOLGAN – Triatlon klub Logatec
 BOGDAN ČERNAČ – Športno Društvo GAS KRAS Miren
 MATEJ LEPEJ – Kegljaški klub Triglav Kranj
 DEL ČLANIC PLESNE SKUPINE PIKE
 TJAŽ DOLGAN – Triatlon klub Ajdovščina

Veliki plaketi zaslužnemu športnemu delavcu in društvu:

JADRAN BROŽIČ – Športno planinsko društvo Šmihelska dolina
 ŠPORTNO DRUŠTVO PIKE za 20. letnico delovanja

Članice ŠD Košana državne podprvakinje v dvoranskem nogometu

26. aprila je v napetem finalu državnega prvenstva v futsalu za ženske ekipa ŠD Košana osvojila odlično drugo mesto. V odločilni četrti tekmi finalne serije v Pivki pred približno 200 gledalci so domačinke po dramatičnem obračunu morale priznati premoč ekipi ŽNK Celje, ki je slavila po izvajanju šestmetrovk s 6:7 ter s skupnim izidom 3:1 v zmagah osvojila naslov državnih prvakinj.

Tekmo so odločneje začele igralkе ŠD Košana in že v 4. minuti povedle z zadetkom **Kaltrine Kajtazi**. **Vanja Tanšek** je izenačila v 8. minuti, a je **Tina Jesenovec** le tri minute kasneje znova poskrbela za vodstvo domačink. Gostje so izenačile šele v 35. minuti prek **Tanje Vrabel**, rezultat pa se nato do konca rednega dela ni več spremenil. O zmagovalkah so odločale šestmetrovke, pri katerih so bile Celjanke za en zadetek uspešnejše. Za ŠD

Košana so bile pri izvajanju šestmetrovk uspešne **Kaltrina Kajtazi**, **Patrica Steklačič**, **Larisa Djak** in **Maja Srebot**. Kljub porazu so domačinke pokazale borbenost in veliko srce ter zasluženno prejele pokal za drugo mesto. Nagrade in pokale je podelil **Blaž Kramberger**, vodja futsal tekmovanj za mlade. Ob tem je pokal za najboljšo strelko prvenstva prejela **Daša Dolenšek** iz ŽNK Vrhnika. Iskrene čestitke ekipi, trenerjem in vsem navijačem!

AFC, foto: Valter Leban

Državno prvenstvo v cheerleadingu v Pivki

5. aprila je Športna dvorana Skala v Pivki zaživela v ritmič glasne navijaške podpore, bleščečih nastopov in izjemne športne energije. V organizaciji Cheer zveze Slovenije je potekalo Državno prvenstvo šolskih skupin v cheerleadingu in performance cheer ter tekmovanje osnovnih skupin, ki je združilo kar 600 tekmovalcev iz vse Slovenije v 83 nastopih.

Na tekmovanju so uspešno nastopile tudi ekipe **Športnega društva Pike**.

Osnovna otroška skupina Pikice se je med 15 ekipami uvrstila na **11. mesto**, medtem ko je **Otroška skupina Pike iz OŠ Pivka** dosegla izjemen uspeh z **2. mestom** med 16 nastopajočimi skupinami. Z revijalnimi nastopi so se

predstavile tudi: **Mini Pikice**, **Pikice 1. in 2. razred** ter skupina **Pike Knežak**.

Tekmovanje je še en dokaz, da se cheerleading v Sloveniji hitro razvija. V ospredju so mladi talenti, ki s podporo izkušenih mentorjev dosegajo zavidljive uspehe.

Tekmovalci in njihovi starši so s svojo množičnostjo povsem preplavili Pivko, s čimer so obogatili sobotni utrip mesta. Organizacija tekmovanja je prejela številne pohvale od sodelujočih, kar potrjuje, da je dogodek postavil visoke standarde in še dodatno utrdil ugled cheerleadinga v Sloveniji.

AFC

Finale zimske balinarske lige

Na finalu zimske lige Primorsko-notranske regije, na katerem so se pomerili zmagovalci lig v Postojni, Pivki in Obrovu, so zmagali člani ekipe **MINI BAR** iz Pivke, ki so jo zastopali: Tjaša Abram, Samanta Abram Štunf, Žan Štunf, Toni Trobec, Gregor Sever in Klemen Podgoršek.

**Podprimo
lokalno plažo
na reki Reki
pri Bujah.**

Postojnska zimska balinarska liga

Od konca lanskega novembra meseca pa do pričetka letošnjega aprila je v Zeleni balinarski dvorani v Postojni potekala Zimska balinarska liga 2024/25. V njej je ob vikendih nastopalo rekordno število ekip, kar 16, iz Košane, Rakeka, Cerknice, Logatca, Podkraja in Postojne. Vsaka ekipa je odigrala po 15 tekem, po rednem delu je bila najboljša postojnska ekipa QAP Postojna ter osvojila 26 točk. Sledijo - Sivke Postojna 21, Postojna I, Košana in BK Zavidoviči po 20, Logatec I 19, Grmada, Postojna II, Cerknica, Tičnica, Dovce, Podkraj, Špadni fantje, Postojna mladi, Športni park in Logatec II. Najboljših osem ekip je napredovalo v četrtfinale nato pa so se štiri najboljšje pomerile za naslov prvaka. Tako finalna tekma kot tista za tretje mesto sta se končali z remijem 4 : 4, zato sta bili bolje uvrščeni tisti ekipi - boljši po rednem delu. Zmagoviti ekipi QAP Postojni, drugi Sivkam Postojna, tretji Postojni I in četrti Košani, ki je nastopala v postavi : Stanko Sušelj, Edo

Sila, Leopoldus Kriebelj, Urban Likar in Samo Klančipar je pokale v imenu prizadevnega organizatorja lige podelil Dejan Koren.

Branko Fatur

Notranjska Open: Zmagala Pivčan in Postojnčanka

Od 31. marca pa do 27. aprila je na treh slovenskih prvoligaških kegljiščih potekal 4. skupni mednarodni kegljaški turnir, imenovan Notranjska Open 2025: v Cerknici 57. Gromov memorial, v Postojni 41. Pokal Postojne 2025 in v Pivki na kegljišču v Krpanovem domu 28. Pokal Pivke 2025. Zaključni oziroma finalni turnir najboljših na vseh treh notranjskih kegljiščih, 16 igralcev in 8 igralk pa je potekal 2. maja, že drugič na kegljišču v Pivki.

Na pivškem turnirju je slavil domači kegljač Matej Lepej, ki je podrl 652 kegljev, drugi je bil Alen Kujundžić, 644, (oba sta igrala za hrvaškega državnega prvaka Zaprešić), tretji pa Postojnčan Žiga Požar (Triglav Kranj), 640. Najboljši domači igralec je bil na 17. mestu veteran Franko Leskovec, 597. Pri kegljavkah je slavila Tea Repnik (Kamnik), 611, druga je bila Tina Mržljak (Črnomelj), 588, tretja Tina Kranjec (Adria Koper), 587, šesta pa najboljša domačinka Anja Bašek 578.

Med osmerico najboljših na sklepnem turnirju sta se uvrstila tako pivški reprezentant Matej Lepej kot veteran KK Pivka Vojko Lapanja. V finalnem obračunu četverice najboljših pa je slavil Matej Lepej, ki je najprej ugnal Postojnčana Žigo Požarja (dodatni meti) nato pa za končni uspeh po dodatnih metih (izid 18 : 17) še srbskega reprezentanta Alena Kujundžića.

Med osmerico igralk sta nastopili tudi Pivčanka, reprezentantka Nataša Radić (sedaj Kamnik) in Petra Medja (KK Pivka), od njiju sta bili boljši prav kasnejši finalistki. Pri igralkah je zmagala Postojnčanka Ana Oder (Proteus), ki ja za vstop v finale po dodatnih metih (35 : 34) najprej ugnala Marijo Ahačič Premrl (Ljubelj Tržič), za končno zmago pa z 2 : 0 še hrvaško igralko Marijano Liović (KK Rijeka).

V sredini Matej Lepej, desno poleg njega Postojnčan Žiga Požar, prvi z desne Ernest Margon

V rdeči opremi Ana Oder (Proteus Postojna), v sredini predsednik KK Pivka Ernest Margon, prva z desne Petra Medja (KK Pivka)

Na zelo uspelem zaključnem mednarodnem turnirju, kjer je skupno nastopilo več stotin igralcev in igralk, sta najboljšim pokale in denarne nagrade (prva moška 550 evrov, ženska 300 evrov) podeljevala predsednik KK Pivka Ernest Margon in predsednik Športne zveze Pivka Matej Lepej, sicer najuspešnejši igralec Notranjske Open 2025.

Brane Fatur

Do določenih storitev UE Postojna tudi prek virtualnega okenca oziroma videoklica

Upravna enota Postojna je postala tretja upravna enota v Sloveniji, ki svojim strankam omogoča dostop do izbranih storitev prek **virtualnega okenca oziroma videoklica**.

Uvedba virtualnega upravnega okenca oziroma videoklica omogoča državljanom, da opravijo izbrane storitve brez fizičnega obiska upravne enote. Tako lahko prek varne avdio-video povezave komunicirata državljan in javni uslužbenec, si izmenjata želene informacije ali določena potrdila oziroma dokazila.

Stranke se lahko na video klic z uslužbencem upravne enote naročijo preko portala eUprava ([eUprava - Virtualno okence Upravnih enot](#)), izbrano storitev pa lahko opravijo od doma.

Zaenkrat so na voljo naslednje vrste storitev:

- pridobivanje splošnih informacij,
- postopek registracije osebnega dopolnilnega dela (in preklic),
- overitev na domu za nepokretne osebe,
- potrdila iz uradnih evidenc ter
- zaslišanje stranke ali priče v postopku ugotavljanja stalnega (začasnega) prebivališča.

Upravna enota Postojna

FINANČNI URAD SVETUJE

FINANČNA UPRAVA NA EDAVKIH OMOGOČA VPOGLED V DOHODKE IZ TUJINE IN DOHODKE SLOVENSkih IZPLAČEVALCEV

Po novem lahko vsak uporabnik portala eDavki in mobilne aplikacije eDavki zase preveri, kakšne podatke o njegovih dohodkih (plače, pokojnine in podobno) je Finančna uprava prejela zanj preko avtomatične izmenjave podatkov iz tujine in s strani slovenskih izplačevalcev.

Vpogled v podatke je mogoč na prvi strani mobilne aplikacije eDavki in na portalu eDavki (v osebni profilu vsakega davčnega zavezanca). V primeru, da imate ustrezno pooblastilo, je omogočen vpogled tudi za pooblastitelja.

Te podatke je Finančna uprava prejela v okviru avtomatične izmenjave podatkov na podlagi [Direktive Sveta 2011/16/EU o upravnem sodelovanju na področju obdavčevanja](#). Na voljo so podatki za zadnji dve davčni leti, za kateri so bili podatki prejeti s strani tujih pristojnih organov. V primeru, da podatki o dohodkih, ki ste jih prejeli niso objavljeni, lahko pomeni, da poteka usklajevanje s tujo davčno administracijo.

Na voljo so tudi podatki, ki so jih do dneva priprave podatkov poročali izplačevalci dohodkov v obračunih davčnega odtegljaja – REK obrazcih. Vključeni so podatki o vseh dohodkih z datumom izplačila v preteklem koledarskem letu.

Izpostavljamo! Podatki so za zavezanca zgolj informativne narave. To pomeni, da morajo zavezanec še vedno izpolnjevati svoje davčne obveznosti, torej sami napovedati dohodke iz tujine in v primeru neskladij v prejetem informativnem izračunu dohodnine podati ugovor oziroma vložiti napoved, če le tega niste prejeli.

Če davčni zavezanec dohodkov iz tujine ne napove že med letom, je tudi te dohodke dolžan napovedati v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine (IID). Če pa so nenapovedani dohodki, prejeti iz tujine, edini dohodki zavezanca, le-ta ne bo prejel informativnega izračuna dohodnine in mora sam vložiti napoved za letno odmero dohodnine do konca julija za preteklo leto. Če je ta rok zamudil, naj čim prej vloži to napoved kot samoprijavo.

V primeru razlikovanja objavljenih podatkov in podatkov, s katerimi dejansko razpolagate, predlagamo, da se obrnete na izplačevalca dohodkov (velja za tuje in slovenske izplačevalce) in najprej preverite, ali je morda potrebna uskladitev podatkov in mora izplačevalec posredovati popravke podatkov.

Pri prijavi dohodkov iz tujine pa Finančni upravi vsekakor napovejte pravilne podatke o dohodkih, ki ste jih dejansko prejeli.

Postojnski klub bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo

Predsednica: Vlasta Andlovec

Tel.: 031 624 327

e-pošta: vandlovec57@gmail.com

Informacije o Združenju bolnikov s CVB: <http://www.zdruzenjecvb.com> | www.zdruzenjecvb.com

Kratika GROM, ki lahko reši življenje:

G – govor, ali oseba lahko govori jasno in razumljivo?

R – šibka roka ali noga, ali oseba lahko dvigne roko in jo tam zadrži?

O – obraz, ali se oseba lahko nasmehne? Ima povešen ustni kot?

M – minute! Vsaka minuta šteje, če opazite katerega od znakov možganske kapi, nemudoma pokličite na 112!

CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA VAS VABI V

PIVKO

KRPANOV DOM V PIVKI

ČETRTEK, 29.5.2025 OD 9:00 DO 12:00

- Meritev gleženjskega indeksa
- Meritev krvnega tlaka in sladkorja v krvi
- Test hoje (primerna obutev)
- Posvet o vaših zdravstvenih težavah
- Predstavitve programa Centra za krepitev zdravja
- Posvet s patronažno med. sestro
- Zdravstveno - vzgojni delavnici

9:00 DELAVNICA TEHNIKE SPROŠČANJA
10:00 KAKOVOSTNO V 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE: SARKOPENIJA

VABLJENI!

Za več informacij pokličite 031 363 448
 ali pišite na ckz@zd-po.si.

POMEŽIK SONCU®
 ZA POČITNIŠKA LETOVANJA
 Pošlji SMS na 1919 s ključno besedo
POMEZIK10
 in tako prispevaj **10€**.

Zveza Prijateljev
 Mladine Slovenije®

SPECIALISTI ZA ZAKLEPANJE.

Zagotovite si hitro in kakovostno izdelavo ključev za domove, pisarne in večje objekte (šole, vrtce...).

OSTALA PONUDBA:

- kljuke za vrata
- cilindrični vložki
- pametne ključavnice
- digitalna kukala

☎ 051 669 066

🏠 Selce 17, 6257 Pivka

🌐 www.slavecpro.si

DELOVNI ČAS:

Ponedeljek - Petek:

8:00 - 16:00

Malica od 12:30 - 13:00

Sobota in nedelja: zaprto

Športna zveza Pivka vabi
na Pivško športno popoldne,
ki bo v soboto, 14. junija, ob 14. uri.

PIVŠKO ŠPORTNO POPOLDNE

RAZNOLIKO DOGAJANJE

- Košarka v Parjah (120 nastopajočih)
- Nogomet v Košani (48 nastopajočih)
- Balinanje v Pivki (48 nastopajočih)
- Kegljanje v Pivki (20 nastopajočih)
- Ples v Pivki (50 nastopajočih)
- Atletika v Pivki (15 nastopajočih)

Vabljeni vsi športniki in športni navdušenci!

Glasbena šola Postojna vabi k vpisu novih učencev za šolsko leto 2025/2026

Vpis poteka preko e-obrazca od
5. do 23. maja 2025 na spletni strani šole.

VPIS

novih učencev

Dodatne informacije:

- gspostojna.net
- info@gspostojna.net
- tel.: 051 300 022

www.gspostojna.net

Vaško društvo Petelinje organizira:

38. Petelinjski tek

Sobota, 31. 5. 2025

14:00 start - MLADINA
17:00 start - ODRASLI

Več informacij na:

www.petelinjskitek.si

17. Mednarodni festival miniaturn SVET V MALEM

festival sum 2025

Park vojaške zgodovine Pivka

24.5.2025

32. FURMANSKI PRAZNIK 2025

Nedelja, 6. julij 2025
Postojna

Vabljeni

Informacije in organizator:
Turistično društvo Postojna, tel. 05/7201 610, www.tdpostojna.si

Junija bo ključna vaja sil Slovenske vojske Jadranski udar 2025

Pripadnice in pripadniki Slovenske vojske (SV) se bodo v poletnih mesecih urili na več mednarodnih vojaških vajah, večinoma izven domovine. Med 13. in 24. junijem pa bo na širšem območju in v zračnem prostoru Republike Slovenije že 12. mednarodna vojaška vaja Jadranski udar 2025, na kateri bo Slovenska vojska v sodelovanju z zavezniškimi in partnerskimi državami ter ob podpori vojaškega letalstva, izvedla urjenje kontrolorjev združenega ognja.

Na vaji bodo, poleg slovenskih vojakov, sodelovali pripadniki vojsk Avstrije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Češke, Črne gore, Danske, Estonije, Francije, Grčije, Hrvaške, Italije, Kanade, Latvije, Litve, Nemčije, Norveške, Poljske, Slovaške, Španije, Švedske, Švice, Turčije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike. Na Osrednjem vadišču Slovenske vojske Postojna bodo letalniki, minometi in tanki zagotavljali ognjeno podporo, sicer pa se bo del vaje odvijal tudi na širšem območju Slovenj Gradca, Kočevja, Snežnika ter letališča Cerklje ob Krki, kjer bodo letalniki samo simulirali letalsko podporo.

Prvi dnevi vaje bodo namenjeni prihodu udeležencev vaje, vzpostavitvi strukture vodenja in poveljevanja ter pogojev za izvedbo vaje, ki bo potekala na ozemlju in v zračnem prostoru Republike Slovenije. Zaradi zagotavljanja varne izvedbe vaje ter varnega in neprekinjenega zračnega prometa bodo od ponedeljka, 16., do ponedeljka, 23. junija, začasne zapore zračnega prostora nad območji delovanja, in sicer med 9. in 12., 14. in 17. ter 20. in 23. uro. Slovesnost pred začetkom vaje Jadranski udar 2025, ki bo del programa ob dnevu odprtih vrat vojašnice Jerneja Molana, bo v soboto, 14. junija, na letališču Cerklje ob Krki.

Usposabljanja in vaje so za pripadnice in pripadnike SV nujne za uspešno in varno izvajanje vseh nalog iz Zakona o obrambi. S ciljem dobrega sodelovanja z lokalnim okoljem jih SV skuša izvajati na način, ki je za prebivalce manj moteč, a še zagotavlja ustrezno usposobljenost posameznikov in enot SV. Vojaške aktivnosti tudi zaradi razbremenjevanja okolja že več let načrtuje in izvaja na različnih lokacijah doma in na tujem, javnost o svojem delovanju sproti obvešča prek spletnih strani in drugih medijev, usposabljanja in vaje pa načrtuje na način, da v posameznem terminu doseže cilje več različnih enot.

Slovenska vojska

PRAZNUJ

ROJSTNI DAN

V MUZEJU!

NOVA RAZSTAVA

V SPIRALI CASA

Notranjska v pozni bronasti in starejši železni dobi

Notranjski muzej Postojna
 Kolodvorska cesta 3
 6230 Postojna
 Kontakt: +386 5 721 10 90 / info@notranjski-muzej.si
 Odpiralni čas: torek - nedelja 10.00 - 17.00
 Občani Pivke imajo vsako prvo nedeljo v mesecu prost vstop v muzej.

Očalasta tponka (fibula), Trnovo pri Sotliki (Sotnica), nekropola, grob 124, konec 8. – 7. stoletja pr. n. št.

DOGODEK SPONZORIJA ZAVAROVALNICA TRIGLAV

Pivka **triglav**

Doživite NARAVO SKOZI UMETNOST

24. MAJ 2025 v Pivki

PRIJAVE

VODENJA

- 10.00 - 10.30 OTVORITEV DOGODKA IN RAZSTAVE: PAUL VEENVLIET - ILUSTRACIJE NARAVE
📍 KRPANOV DOM
- 09.00 - 13.00 OGLED RAZSTAVE V HIŠI KULTURE PIVKA
📍 HIŠA KULTURE
- 11.00 - 12.00 JAVNO VODENJE: CENTER DINA PIVKA
📍 CENTER DINA
- 15.00 - 16.00 JAVNO VODENJE: EKOMUZEJ PPJ
📍 EKOMUZEJ

DELAVNICE

- 11.00 - 13.00 OD LISTJA DO LISTA: STRIPOVSKA PUSTOLOVŠČINA
📍 KRPANOV DOM
- 11.00 - 13.00 HUDA RISANKA IN KREATIVNA DELAVNICA
📍 KRPANOV DOM
- 13.00 - 14.30 POHAJKOVANJE ZA RADOVEDNEŽE
📍 KRPANOV DOM

PRIJAVE NA BREZPLAČNE AKTIVNOSTI V OKVIRU TEMATSKEGA TEDNA SO OBVEZNE.

Merkantil GEO d.o.o.

Geodetske storitve

- Parcelacija
- Ureditev meje
- Izravnava meje
- Inženirska geodezija
- Določitev hišne številke
- Označitev meje v naravi
- Izdelava geodetskega načrta
- Zakoličba stavbe in drugih objektov
- Izdelava elaborata lokacijske izboljšave
- Izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb
- Pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)
- Izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb
- Določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe

📍 Knežak 3, 6253 Knežak ☎ +386 (0)31 733 290 / +386 (0)31 344 738 ✉ info@merkantil-geo.si 🌐 www.merkantil-geo.si

WWW.TOURNE-MOBIL.COM

Tourne mobil d.o.o. | Snežniška cesta 12, 6257 Pivka

TOURNE MOBIL D.O.O., PROIZVODNJA AVTODOMOV, V PIVKI IŠČE NOVE SODELAVKE/CE NA PODROČJU:

ELEKTRIČAR/KA

zaželeni smer elektrotehnik, inženir elektrotehnike, električar; montaža elektroinstalacij v avtomobilih, priprava komponent na montažo; razvite ročne spretnosti, natančnost in zanesljivost.

MIZAR/KA

zaželeni izobrazba lesarske smeri; montaža in sestavljanje lesenih delov, delo na modernih mizarjskih strojih; razvite ročne spretnosti, zanesljivost, natančnost, delavnost.

DELAVEC/KA NA ŽAGI

zaželeni smer na področju lesarstva, ni pa pogoj; upravljanje in delo na žagi za rezanje in obdelavo lesa, zlaganje in sortiranje žaganega lesa, delo na modernih CNC strojih; razvite ročne spretnosti, pozitiven odnos do dela in fizična pripravljenost.

NUDIMO dinamično delo v uspešnem in rastočem podjetju, organizirano, urejeno, svetlo in čisto delovno okolje, pozitivno naravnani kolektiv usmerjen k skupnemu doseganju ciljev, možnost napredovanja in osebnega razvoja, dobro plačilo in stimulative dodatke.

V kolikor vas zanima delovno mesto v proizvodnji avtomobilov Tourne mobil d.o.o., pošljite prijavo in življenjepis na zaposlitev@tourne-mobil.com. V prijavi navedite, za katero delovno mesto se prijavljate. Vaše prijave sprejemamo do 20.06.2025.

PRAZNUJTE Z NAMI!

DRUŽINSKI DAN V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE

DAN DRŽAVNOSTI 25. junij 2025

ČUKI

Občani Pivke imate vstop na dogodek brezplačen!

PARK
VOJAŠKE
ZGODOVINE
PIVKA

MAJ

Jurij Hartman, Od časa do časa, osebna razstava, 9. – 30. maj 2025

- 🕒 Društvo Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Hiša kulture v Pivki

Sobota, 24. maj

Pomladni dan z lovci

Vabimo osnovnošolska mladino na spoznavanje divjih živali, narave in lovstva.

- 🕒 8.00
- 🕒 LD Gradišče Košana
- 🏠 Lovski dom Neverke

Tematska sobota: Doživite naravo skozi umetnost

Brezplačne delavnice, vodenja in pohodi za vse generacije.

- 🕒 10.00 – 14.30
- 🕒 Zavod za turizem Pivka. Več informacij in obvezne prijave na visitpivka.si
- 🏠 Krpanov dom Pivka, Hiša kulture v Pivki, Ekomuzej

Tematska sobota: Doživite naravo skozi umetnost

Javno vodenje: Center DINA
Za občane občine Pivka je vstop brezplačen. Obvezne prijave na visitpivka.si.

- 🕒 11.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka
- 🏠 Center o velikih zvereh DINA

Tematska sobota: Doživite naravo skozi umetnost

Javno vodenje: Ekomuzej Pivških presihajočih jezer
Za občane občine Pivka je vstop brezplačen. Več informacij in obvezne prijave na visitpivka.si.

- 🕒 15.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka
- 🏠 Ekomuzej Pivških presihajočih jezer

Valovanje

- Flow — Animirani film, 2024
- 🕒 17.00
- 🕒 Kino Pivka
- 🏠 Krpanov dom Pivka

17. festival Svet v malem

- 🕒 10.00–18.00
- 🕒 Park vojaške zgodovine
- 🏠 Park vojaške zgodovine

Pingvinove lekcije

- The Penguin Lessons — Drama / komedija, 2024
- 🕒 20.00
- 🕒 Kino Pivka
- 🏠 Krpanov dom Pivka

Nedelja, 25. maj

Koncert pesmi Lojzeta Slaka

- 🕒 18.00
- 🕒 Šempeter 1300, društvo za druženje in solidarnost
- 🏠 Krpanov dom Pivka

Četrtek, 29. maj

Lokalna posvetovalnica. Center za krepitev zdravja vabi v Pivko.

Meritve in delavnice. Test hoje (primerna obutev). Posvet o vaših zdravstvenih težavah. Predstavitve programa Centra za krepitev zdravja. Posvet s patronažno med. sestro. Delavnice: Sarkopenija, Tehnike sproščanja

- 🕒 9.00–12.00
- 🕒 Center za krepitev zdravja
- 🏠 Krpanov dom Pivka

Mrtvaški prt

- The Shrouds — ZF / grozljivka, 2024
- 🕒 20.00
- 🕒 Kino Pivka
- 🏠 Krpanov dom Pivka

Sobota, 31. maj

38. Petelinjski tek

MLADI - ob 14:00, odrasli - ob 17:00. Več informacij na www.petelinjskitek.si Tek poteka po slikovitih poteh Petelinj, vzdušje pa je vedno prijetno, domače in polno pozitivne energije. Več informacij najdete na spletni strani: www.petelinjskitek.si

- 🕒 Vaško društvo Petelinje
- 🏠 Petelinje

Lili in Žverca

- Lilo & Stich — Družinski animirani film, 2025
- 🕒 17.00
- 🕒 Kino Pivka
- 🏠 Krpanov dom Pivka

Feničanska spletk

- The Phoenician Scheme — Vohunska spletk, 2025
- 🕒 20.00
- 🕒 Kino Pivka
- 🏠 Krpanov dom Pivka

JUNIJ

Pesmi v grafiki / Miroslav Vilhar, skupinska razstava grafik, 6. – 27. junij 2025

- otvoritev: 6. junij ob 19. uri
- 🕒 Društvo Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Hiša kulture v Pivki

Četrtek, 19. junij

29. urica poezije

- 🕒 17.00
- 🕒 Šempeter 1300, društvo za druženje in solidarnost
- 🏠 Knjižnica Pivka

Sobota, 21. junij

3. Likovna kolonija na Suhorju

- Tema: Suhorje - kulturna in naravna dediščina, poljubne tehnike. Potrebne so prijave. (031 380 340)
- 🕒 9.00
- 🕒 KD Lipa Pivka in Vaško društvo Suhorje.
- 🏠 Suhorje

Otroška delavnica ob razstavi Pesmi v grafiki / Miroslav Vilhar

- 🕒 10.00
- 🕒 Društvo Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Hiša kulture v Pivki

Poletna muzejska noč v Centru DINA

- Brezplačen vstop
- 🕒 18.00 – 24.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka
- 🏠 Center DINA (Krpanov dom Pivka)

Sprehod z lovcom

- Spremljevalni program Poletne muzejske noči. Obvezne prijave na visitpivka.si.
- 🕒 21.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka
- 🏠 Zbor: Center DINA

Poletna muzejska noč

- Brezplačen vstop
- 🕒 18.00 – 24.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka
- 🏠 Ekomuzej Pivških presihajočih jezer

Sprehod z botanikom

- Dogodek poteka v okviru študijskega krožka Brežčasnost kulturne dediščine na meji dveh občin. Obvezne prijave na visitpivka.si.
- 🕒 18.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka
- 🏠 Ekomuzej Pivških presihajočih jezer

Sreda, 25. junij

Pohod in maša za domovino ter tradicionalno družabno srečanje s kulturnim programom.

- 🕒 9.30
- 🕒 KD Lipa Pivka
- 🏠 zbor Hrastje

Družinski dan. Praznujte z nami!

- Na družinskem dnevu v Parku vojaške zgodovine ob dnevu državnosti bo nastopila tudi skupina Čuki.
- 🕒 9.00–18.00
- 🕒 Park vojaške zgodovine
- 🏠 Park vojaške zgodovine

JULIJ

Pesmi v grafiki (2022–2025), pregledna razstava projekta; vodeni ogled - 4. – 25. julij 2025

- 🕒 Društvo Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Hiša kulture v Pivki

Sobota, 12. julij

Doživite Pivko skozi umetnost

- Vodeni ogledi razstave v Hiši kulture v Pivki. Obvezne prijave na visitpivka.si.
- 🕒 17.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka in Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Hiša kulture v Pivki

Doživite Pivko skozi umetnost

- Projekt Poslikana Pivka (2022–); vodeni ogled vseh 4 javnih poslikav. Obvezne prijave na visitpivka.si.
- 🕒 18.00
- 🕒 Zavod za turizem Pivka in Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Dvorišče za Hišo kulture v Pivki

Doživite Pivko skozi umetnost

- Natalia Lopatnikova, Eskapizem, osebna razstava; vodeni ogled. Sledi kulturni program in pogostitev za obiskovalce.
- 🕒 19.30
- 🕒 Zavod za turizem Pivka in Hiša kulture v Pivki
- 🏠 Galerija Krpanovega doma v Pivki